

KUPIŠKIO VIEŠOJI BIBLIOTEKA

**KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2021 METŲ VEIKLOS ATASKAITA**

Ataskaitoje naudojamos santrumpos:

BĮ – bibliografiniai įrašai
 DB – duomenų bazė
 DGI – dokumentų gražinimo įrenginys
 el. – elektroninis
 FB – „Facebook“ paskyra
 fiz. vnt. – fizinis vienetas
 IVBRS – Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius
 KES – Kraštotyros ir edukacijos skyrius
 KEM – Kupiškio etnografijos muziejus
 KKC – Kupiškio kultūros centras
 kl. – klasė
 KM – Kultūros ministerija
 KP – kaimo padalinys
 KRŠPT – Kupiškio rajono švietimo pagalbos tarnyba
 LAB – Lietuvos aklųjų biblioteka
 LAS – Lankytojų aptarnavimo skyrius
 LBD – Lietuvos bibliotekininkų draugija
 LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacinė sistema
 LKT – Lietuvos kultūros taryba
 LNB – Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka
 LŪD – Lietuvos ūkininkų draugija
 MP – miesto padalinys
 NVSC – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos
 NVŠ – Neformalus vaikų švietimas
 pav. – pavadinimas
 PAVB – Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka
 PĮ – programinė įranga
 prof. – profesorius
 SAP – Skaitytojų aptarnavimo punktas
 SK – Suvestinis katalogas
 str. – straipsnis
 SVB – savivaldybės viešoji biblioteka
 TAU – Trečiojo amžiaus universitetas
 UDK – universali dešimtainė klasifikacija
 VB – viešoji biblioteka
 VE – Vaikų erdvė
 VIP – vieša interneto prieiga
 VRSS – Vartotojų registracijos ir statistikos sistema
 VšĮ – viešoji įstaiga
 VVG – vietos veiklos grupė

Parengė:**Jolanta Vosylienė**

Kraštotyros ir edukacijos skyriaus metodininkė

Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 2022 m.

Tel. 8 459 35471, www.kupiskiovb.ltEl. paštas jolantav8@gmail.com

Krantinės g. 24, LT-40117, Kupiškis

TURINYS

IVADAS	5
1. Trumpa aplinkos charakteristika.....	5
2. Bibliotekos tikslai ir uždaviniai.....	5
I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS	6
1. Bibliotekų tinklas.....	6
2. Bibliotekų tinklo ir paslaugų prieinamumo pokyčiai.....	6
2.1. Prieiga ir darbo valandos.....	7
2.2. Darbo vietų skaičius.....	7
3. Nestacionarus gyventojų aptarnavimas.....	7
4. Bibliotekų paslaugų prieinamumas asmenims turintiems negalią.....	7
5. Mokamos paslaugos.....	8
II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA	8
1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose.....	8
2. Fizinių vartotojų sudėtis.....	9
3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	10
4. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.....	11
III. KULTŪRINĖS-EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS	14
1. Bendroji renginių charakteristika.....	14
2. Bibliotekos renginių suaugusiems apžvalga.....	15
2.1. Kupiškėnų autorių knygų pristatymai.....	15
2.2. Susitikimai su rašytojais, knygų autoriais.....	16
2.3. Poezijos ir muzikos šventės, popietės.....	17
2.4. Parodų pristatymai.....	18
2.5. Kiti žodiniai renginiai.....	18
2.6. Padalinių žodiniai renginiai suaugusiems.....	20
3. Vaizdiniai renginiai.....	20
3.1. Tradicinės dokumentų parodos.....	21
3.2. Mobilios (kilnojamos) parodos.....	21
3.3. Virtualios parodos.....	22
3.4. Kūrybinių darbų parodos.....	22
4. Edukacinė veikla.....	22
4.1. Edukaciniai užsiėmimai suaugusiems.....	23
5. Vartotojų mokymai.....	23
IV. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIKAIS	25
1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas.....	25
2. Renginiai vaikams.....	27
2.1. Renginių vaikams charakteristika.....	27
2.2. Renginiai vaikams padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose.....	27
2.3. Vaizdiniai renginiai.....	28
3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams.....	28
4. Informacinės paslaugos.....	30
V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA	31
1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai.....	31
2. Elektroninio katalogo kūrimas.....	32
3. Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis.....	32
4. Naudojimasis elektroniniais katalogais ir virtualiomis bibliotekomis.....	33
5. Naudojimasis lincencijuotais e. ištekliais (DB).....	34

6. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant užklausų vykdymo būdus („Klausk bibliotekininko“ ir kt.).....	34
7. Naudojimasis interneto paslaugomis.....	35
8. Socialinių tinklų panaudojimas.....	35
9. Virtualūs renginiai.....	36
10. Kitos paslaugos – kraštotyros veikla.....	38
VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKiant TOBULINTI PASLAUGAS	38
1. Lietuvos kultūros tarybai (LKT) parengti projektai.....	38
1.1. Lietuvos kultūros tarybos finansuoti ir įgyvendinti projektai.....	38
2. Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojami projektai.....	39
3. Kupiškio rajono savivaldybės programų projektai.....	40
4. Partneriai kitų bibliotekų ir organizacijų projektuose.....	41
VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ	41
1. Leidiniai.....	41
2. Bibliotekos viešinimas.....	42
2.1. Straipsniai ir informacija žiniasklaidoje, kituose leidiniuose, internete.....	42
2.2. Tradicinė spauda.....	42
2.3. Televizija ir radijas.....	43
2.4. Internetas.....	43
3. Kitos bibliotekos įvaizdžio kūrimo priemonės.....	43
4. Atstovavimas ir partnerystė.....	43
4.1. Bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis.....	43
4.2. Bibliotekų globėjai, bičiuliai, savanoriai.....	44
4.3. Narystė kitose organizacijose.....	45
VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS	45
1. Fondo formavimo politika.....	45
2. Fondo apimtis.....	45
3. Dokumentų įsigijimas.....	46
4. Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas.....	50
5. Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas.....	50
6. Tarpbibliotekinio abonemento panaudojimas.....	52
7. Bibliotekos fondo vidaus cirkuliacijos panaudojimas.....	52
8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo.....	52
9. Dokumentų fondo apsauga.....	53
10. Dokumentų skaitmeninimas.....	53
IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA	54
1. Tyrimai.....	54
2. Metodinė veikla.....	54
2.1. Bibliotekų veiklos planavimas ir atskaitomybė.....	54
2.2. Bibliotekos veiklą reglamentuojančių ir kitų dokumentų rengimas.....	54
2.3. Praktinė pagalba.....	54
X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI, JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS	55
1. Bibliotekos organizacinė struktūra.....	55
2. Bendroji darbuotojų charakteristika.....	55
3. Darbuotojų profesionalumo ugdymas.....	56
XI. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ	61
1. Patalpų būklė.....	61
2. Informacinės technologijos ir kitos priemonės.....	61
XII. FINANSAVIMAS	62
IŠVADOS	63

IVADAS

1. Trumpa aplinkos charakteristika

2021-ieji metai buvo paženklinėti Lietuvos istorijai reikšmingų datų (1991-ųjų sausio įvykių 30-metis, Abiejų Tautų Respublikos Gegužės 3-sios Konstitucijos 230-metis) minėjimais, kultūrai svarbių asmenybių (antropologės Marijos Gimbutienės, poeto Vytauto Mačernio, skulptoriaus Juozo Zikaro, kardinolo Vincento Sladkevičiaus ir kt.) jubiliejais. Paminėti ir žymių kupiškėnų jubiliejai: poetų Jadvygos Gabriūnaitės, Zitos Lukošiušienės-Staškūnienės, Kazimiero Viliaus Laužiko ir Broniaus Žalio, aktorės Eugenijos Bajorytės-Adomaitienės, ilgamečio kultūros darbuotojo Algimanto Jasaičio, geografo Pelikso Šinkūno, dailininkės Veronikos Šleivytytės ir kitų.

2021-aisias tęsėsi Covid-19 viruso pandemija, todėl neišvengta karantino, įvairių draudimų, veiklos apribojimų, vartotojų aptarnavimo bekontakčiu būdu. Įvedus galimybių pasus, visos paslaugos buvo teikiamos tik juos turintiems lankytojams. Bibliotekos išgyveno dar vienus neįprastos veiklos metus.

Į virtualią erdvę kėlėsi dar daugiau bibliotekos veiklų: skaitymo skatinimo iniciatyvos, gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai, pradėta rengti daugiau virtualių renginių, parodų ir viktorinų, ypač suaktyvėjo informacijos dalijimasis socialiniuose tinkluose. Buvo stengiamasi neprarasti ryšio su skaitytojais – apie vykstančius renginius ir iniciatyvas informuojant internetu siunčiamu naujienlaiškiu, išliko populiarūs ir aktualūs knygnešystės paslauga.

Kupiškio rajone vykdamas Kultūros centro padalinių pertvarką, panaikinus Laisvalaikio sales, bibliotekininkai prarado renginių organizavimo partnerius.

2. Bibliotekos tikslai ir uždaviniai

Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) savo veikloje vadovavosi Kupiškio rajono plėtros 2020 metų strategijos I prioritetu „Išsilavinusios, pilietiškos, saugios ir sveikos visuomenės vystymasis“ ir įgyvendino Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2022 metų strateginio veiklos plano programą „Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimas“, kuriame numatyti pagrindiniai strateginiai tikslai:

- Plėtoti modernias ir patrauklias bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio paslaugas.

- Formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis, plėsti paslaugų pasiūlą.

Įgyvendinant Bibliotekos 2021 m. veiklos planą pagrindinis dėmesys buvo skiriamas šiems funkciniais tikslams:

1. Vartotojų poreikius atitinkančio informacinių išteklių fondo formavimas ir prieigos užtikrinimas.
2. Kokybiškas įvairaus amžiaus ir socialinių grupių vartotojų aptarnavimas, skaitymo, kultūrinių ir mokymosi visą gyvenimą poreikių tenkinimas panaudojant tradicines ir inovatyvias paslaugas, skaitmeninius produktus, edukacinę ir kūrybinę veiklą.
3. Sąlygų skaitmeninės visuomenės plėtrai sudarymas, kompiuterinės įrangos ir kitų informacinių technologijų atnaujinimas, gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymų organizavimas.
4. Kupiškio krašto dokumentinio paveldo kaupimas, saugojimas, skaitmeninimas ir sklaida.
5. Projektų įvairioms programoms rengimas, jų veiklų įgyvendinimas.
6. Patrauklios ir šiuolaikiškos Bibliotekos įvaizdžio formavimas panaudojant rinkodaros ir viešųjų ryšių priemones, socialinius tinklus.
7. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas, kompetencijų stiprinimas, motyvacijos skatinimas.
8. Bibliotekų patalpų atnaujinimas, materialinės bazės gerinimas.

2021 m. vykdyti projektai papildė inovatyvių paslaugų pasiūlą įvairaus amžiaus grupių lankytojams, išplėtė Kupiškio miesto lankomų objektų sąrašą, o edukaciniai renginiai viešosiose miesto erdvėse praplėtė bibliotekos paslaugų įvairovę.

Vykdant tradicines ir virtualias skaitymo skatinimo iniciatyvas organizuoti susitikimai su įvairios tematikos knygų, leidinių autoriais, rengti virtualūs naujų knygelių pristatymai vaikams.

Sėkmingai savo veiklą tęsė prieš ketverius metus susikūręs knygų klubas „Knygius“ rengęs kontaktinius ir virtualius susitikimus.

Bibliotekoje tęsėsi neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) veikla, dalis veiklų buvo perkelta į virtualią erdvę. Didelis dėmesys skirtas rankraštinių dokumentų tvarkymui ir skaitmeninimui, virtualių parodų, virtualių viktorinų rengimui, kraštotyros leidinių pristatymui.

• **Pagrindinių 2021 metų veiklos vertinimo kriterijų vykdymas:**

Bibliotekų veiklos rodikliai (SVB)	2021 m. planas	Įvykdyta	Vykdymas %
Registruoti bibliotekų vartotojai	4689	4362	93,03
Gyventojų sutelkimas bibliotekose (procentas)	28,7	27,2	-1,5 proc. punktais
Lankytojų skaičius	59944	46065	76,85
Registruoti interneto vartotojai (per metus)	979	886	90,50
Vartotojams skirtos kompiuterizuotos darbo vietos	65	65	100
Dokumentų išduotis (fiz. vnt.)	122909	113513	92,35
Vienam vartotojui išduotų dokumentų skaičius	26,2	26	-0,2 proc. punktais
Renginiai (žodiniai, edukaciniai ir vaizdiniai)	807	891	110,41
Dokumentų gautis (fiz. vnt.)	8500	7855	92,41
Dokumentų fondas 2020-12-31 (fiz. vnt.)	197348	192681	97,63
Kvalifikaciją pakėlusių darbuotojų skaičius	28	34	121,43

2021 m. veiklos rodikliai buvo planuojami mažesni, atsižvelgiant į nuolat mažėjantį gyventojų skaičių, laikinas viešosios bibliotekos patalpas, vis dar besitęsiančią pandemiją šalyje, bet buvo sunku numatyti bibliotekos veiklos ribojimus, kuriuos įtakojo Covid-19 ligos susirgimų atvejų skaičius ne tik Lietuvoje, bet ir rajone, todėl daugelis planuotų pagrindinių veiklų vertinimo rodiklių liko nepasiekti. Rajono viešosiose bibliotekose užsiregistravo 6,97 % vartotojų mažiau nei buvo planuota; 7,65 % nepasiektas planuotas dokumentų išduoties rodiklis. Daugiau organizuota renginių (10,41 %), nes daugiau rengta virtualių, sulaukta mažiau lankytojų (-23,15 %), nepasiektas planuotas registruotų interneto vartotojų (-9,5 %) skaičius.

I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų tinklas

• **Kupiškio rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų (SVB) tinklą** sudaro 17 bibliotekų:

- Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka (VB),
- Subačiaus miesto padalinys (MP),
- 8 kaimo padaliniai (KP) ir
- 7 skaitytojų aptarnavimo punktai (SAP).
- 6 padaliniai (43,75 %) – sujungtosios bibliotekos, aptarnaujančios ir mokyklų bendruomenes (Adomynė, Antašava, Noriūnai, Rudiliai, Šepeta ir Šimonys).

2. Bibliotekų tinklo ir paslaugų prieinamumo pokyčiai

2021 m. bibliotekos tinklo pokyčių nebuvo.

2.1. Prieiga ir darbo laikas

• **Darbo valandos per savaitę:** VB – 53 val., padaliniuose – vidutiniškai 37 val. Viešojoje bibliotekoje 5 dienas per savaitę lankytojai aptarnaujami po 9 val. (nuo 9 iki 18 val.) ir 1 dieną

(šeštadienį) – 8 val. (nuo 9 iki 17 val.). Subačiaus MP nuo balandžio 1 d. vartotojams paslaugos prieinamos 6 d. per savaitę, t. y. 49 val.: 5 d. po 9 val. (nuo 8 iki 17 val.) ir šeštadieniais po 4 val. (nuo 9 iki 13 val.). 8 padalinių (Adomynės, Alizavos, Antašavos, Noriūnų, Salamiesčio, Skapiškio, Šepetos, Šimonių) ir 4 SAP (Juodpėnų, Naivių, Rudilių, Virbališkių) vartotojams paslaugos prieinamos po 40 val. per savaitę ir po 8 val. per dieną, dviejuose SAP – 20 val. per savaitę ir 4 val. per dieną (Laičiuose ir Palėvenėlėje yra 0,5 bibliotekinio etato), viename SAP – 30 val. per savaitę ir 6 val. per dieną (Lukonyse yra 0,75 bibliotekinio etato). 6 padaliniuose ir 5 skaitytojų aptarnavimo punktuose poilsio dienos – šeštadienis ir sekmadienis, 4 – sekmadienis ir pirmadienis. Daugiau informacijos apie darbo laiką www.kupiskiovb.lt.

● **Darbo dienos per metus:** VB – 270 (2020 m. – 210), padaliniuose – vidutiniškai po 204 (2020 m. – 160). Dėl karantino metai prasidėjo ribojimais – darbu be lankytojų. Viešoji biblioteka dirbo pirmadieniais–penktadieniais. Nuo sausio 11 d. buvo atnaujintas fizinis lankytojų aptarnavimas, teikiama tik dokumentų išdavimo paslauga bekontakčiu būdu, neteiktos skaityklų ir naudojimosi kompiuteriais paslaugos. Nuo balandžio 21 d. atnaujinamos skaityklų paslaugos, nuo gegužės mėn. viešoji biblioteka pradeda dirbti ir šeštadieniais, pradedamos teikti visos bibliotekų paslaugos, o nuo rugsėjo 13 d. visos bibliotekų paslaugos teikiamos tik turintiems Galimybės pasą. Nuo spalio 25 d. iki lapkričio 30 d. vėl buvo uždrausti renginiai uždaroje patalpose.

2021 m. vasaros metu, nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d., Kupiškio VB teikė paslaugas skaitytojams ir šeštadieniais. Šepetos padalinys nuo birželio 1 d. lankytojus aptarnavo tik 8 val. per savaitę, t. y. 2 d. po 4 val., kitu laiku bibliotekininkė dirbo viešojoje bibliotekoje. Nuo lapkričio 25 d. Juodpėnų SAP lankytojus aptarnavo tris dienas per savaitę, kitas dvi dienas bibliotekininkė dirbo Šimonių padalinyje.

Paskutinė mėnesio darbo diena VB, jos padaliniuose ir SAP – švaros ir darbinių pasitarimų diena, lankytojai neaptarnaujami.

2.2. Darbo vietų skaičius

● **Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius:** SVB – 234, VB – 66, Subačiaus MP – 22, KP – 146 (vidutiniškai po 10).

● **Kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams:** SVB yra 65 kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams (visos su interneto prieiga): VB – 12, MP – 6, KP – 47. Vienai darbo vietai tenka 67 vartotojai. 2021 m. projekto „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ dėka buvo gauti nauji kompiuteriai vartotojams Adomynės, Alizavos, Noriūnų, Šepetos padaliniuose ir Juodpėnų, Laičių, Lukonių, Virbališkių skaitytojų aptarnavimo punktuose.

● **Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams:** SVB – 39, VB – 22, Subačiaus miesto padalinyje – 2, kaimo padaliniuose – 15.

3. Nestacionarus gyventojų aptarnavimas

2021 m. išliko populiarī knygnešystės paslauga. Skaitytojams į namus knygas ir periodinius leidinius nešė ir bibliotekininkės, ir jų pagalbininkai knygnešiai: skaitytojų artimieji, šeimų nariai, kaimynai, socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai, pašto darbuotojai. 55 knygnešiai, namuose aptarnavo 172 skaitytojus, jiems per metus pristatyta 4315 fiz. vnt. įvairių dokumentų. Daugiausia knygų skaitytojams į namus pristatė Rudilių (863 fiz. vnt.) ir Virbališkių SAP (724 fiz. vnt.).

4. Bibliotekų paslaugų prieinamumas asmenims turintiems negalia

Specialiųjų poreikių bibliotekų lankytojų apskaita nevedama. Biblioteka bendradarbiauja su Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Kupiškio skyriumi, Kupiškio krašto žmonių su negalia

sąjunga, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija ir kitomis žmonių su specialiais poreikiais organizacijomis.

Tęsiasi Kupiškio viešosios bibliotekos gražus bendradarbiavimas su mokyklos „Varpelis“ specialiąja grupe ir lavinamosiomis klasėmis, kurias lanko psichinę ir fizinę negalią turintys vaikai bei jaunimas iki 25 metų. Organizuojamos įvairios veiklos, rengiamos ugdytinių kūrybinių darbų parodos. 2021 m. dėl pandeminės situacijos Vaikų erdvės bibliotekininkės daugelį užsiėmimų vedė nuotoliniu būdu arba mokyklos lauko pavėsinėje.

Neįgaliems, senyvo amžiaus skaitytojams pageidaujami dokumentai pristatomi į namus kas mėnesį arba pagal poreikį.

Biblioteka bendradarbiauja su Lietuvos aklių bibliotekos Panevėžio padaliniu. Prie suaugusiųjų abonemento veikia kilnojamoji bibliotekėlė silpnaregiams vartotojams, kurios paslaugomis 2021 m. pasinaudojo 4 vartotojai, apsilankę 6 kartus ir perskaitę (perklausę) 21 garsinę knygą. Knygos Brailio raštu atvežamos iš Panevėžio tiesiai į Šepetos pensionatą ar gyventojams į namus. Panevėžio aklių bibliotekos darbuotoja Kupiškio VB apsilankę 2 kartus ir atvežė mūsų skaitytojams neregiam 56 garsines knygas.

Tik 9 (53 %) rajono bibliotekos pritaikytos neįgaliųjų poreikiams, bet bibliotekininkės visada randa išeitį: iš anksto susitarus telefonu, knygos ar kiti spaudiniai atiduodami lauke prie durų arba pristatomi skaitytojams į namus.

5. Mokamos paslaugos

Mokamas paslaugas teikė VB, visi padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai. Paslaugų nomenklatūra ir gautos lėšos:

- dokumentų kopijavimas, skenavimas ir spausdinimas – 419,05 Eur (2020 m. – 534,35 Eur);
- skaitytojo pažymėjimo išdavimas – 112,00 Eur (2020 m. – 268,00 Eur);
- TBA paslaugos – 0 Eur (2020 m. – 0 Eur);
- mašinos ir patalpų nuoma – 279,75 Eur (2020 m. – 93,00 Eur);
- delpinigiaai už pasiskolintus ir laiku negrąžintus dokumentus – 0 Eur (2020 m. – 0 Eur).

Palyginti su 2020 m., lėšų gauta 84,55 Eur mažiau. Ataskaitiniais metais tik viename padalinyje (Šimonių) buvo įdiegta automatizuota LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemė, o pandemijos metu ribojant bibliotekų veiklą bei paslaugas sumažėjo ir pajamos už mokamas paslaugas.

II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

1. Gyventojų sutelkimas bibliotekose

Lietuvos Respublikos statistikos departamento duomenimis 2021 m. sausio 1 d. Kupiškio rajone gyveno 16062 gyventojai (2020-01-01 – 16356). Kupiškio mieste registruota 5812, Subačiaus mieste – 876, kaimo teritorijoje – 9374 gyventojai. Per metus rajone sumažėjo 294 gyventojais arba 1,80 %. Kasmet blogėja demografinė situacija. Per 11 metų, nuo 2010 m. rajone sumažėjo 6307 gyventojais arba 28,19 %.

Kupiškio rajono teritorija suskirstyta į 6 seniūnijas: Alizavos, Kupiškio (seniūnijai priklauso tik kaimiškosios vietovės, o pats miestas jai nepriskirtas), Noriūnų, Skapiškio, Subačiaus ir Šimonių.

Kupiškio VB aptarnaujamą bendruomenę (6712) sudaro Kupiškio miesto (5812) ir aplinkinių kaimų (900) gyventojai, Subačiaus miesto padalinio (1279) – Subačiaus miesto (876) ir aplinkinių kaimų (403) gyventojai, kaimo padalinių ir SAP aptarnaujamose bendruomenėse gyvena 8071 žmogus.

Rajono viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojosi 4,74 % mažiau gyventojų nei 2020 m. 2021 m. sutelkta 27,16 %. Mažiausias gyventojų sutelkimo kaimo bibliotekose rodiklis yra Antašavos ir Šepetos padaliniuose (16,7 %), didžiausias – Juodpėnų SAP (64,0 %).

Eil. Nr.	Bibliotekos, padalinio pavadinimas	Aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius (mikrorajonas)		Vartotojų skaičius		Gyventojų sutelkimo %	
		2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.
1.	Adomynė	470	462	106	113	22,55	24,46
2.	Alizava	634	628	265	250	41,80	39,81
3.	Antašava	588	578	100	97	17,00	16,72
4.	Juodpėnai	285	284	174	182	61,05	64,08
5.	Laičiai	292	290	84	90	28,76	31,03
6.	Lukonys	465	458	178	187	38,28	40,83
7.	Naiviai	335	334	184	193	54,92	57,78
8.	Noriūnai	1250	1239	274	320	21,92	25,83
9.	Palėvenėlė	389	384	111	79	28,53	20,57
10.	Rudiliai	435	429	170	169	39,08	39,39
11.	Salamiestis	544	530	174	180	31,98	33,96
12.	Skapiškis	780	764	145	131	18,59	17,15
13.	Šepeta	765	742	154	124	20,13	16,71
14.	Šimonys	650	637	113	138	17,38	21,66
15.	Virbališkiai	314	312	127	141	40,44	45,19
	KP	8196	8071	2359	2394	28,78	29,66
16.	Subačiaus MP	1306	1279	440	460	33,69	35,96
17.	Kupiškio VB	6854	6712	1780	1508	25,97	22,47
	SVB	16356	16062	4579	4362	27,99	27,16

- *Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai (bibliotekų prieigos koeficientas):* rajone – 945 (2020 m. – 962), kaime – 538 (2020 m. – 546).

2. Fizinį vartotojų sudėtis

	Vartotojai 2020 m.	Vartotojai 2021 m.			Skirtumas	Prieaugis / kritimas %
		Iš viso	Perregistruoti	Naujai užregistruoti		
VB	1780	1508	1385	123	-272	-15,28
MP	440	460	406	54	+20	+4,54
KP	2359	2394	2045	349	+35	+1,48
SVB	4579	4362	3836	526	-217	-4,74

Registruotų vartotojų planas SVB įvykdytas 93,03 %, viešojoje bibliotekoje – 83,31 %, MP – 102,22 %, KP – 98,56 %.

Didelės įtakos tam turėjo 2021 m. karantino metu taikyti bibliotekų veiklos ir skaitytojų aptarnavimo ribojimai, nuolat eskaluojama visuotinė baimė dėl užsikrėtimo virusu grėsmės, Galimybių paso įvedimas.

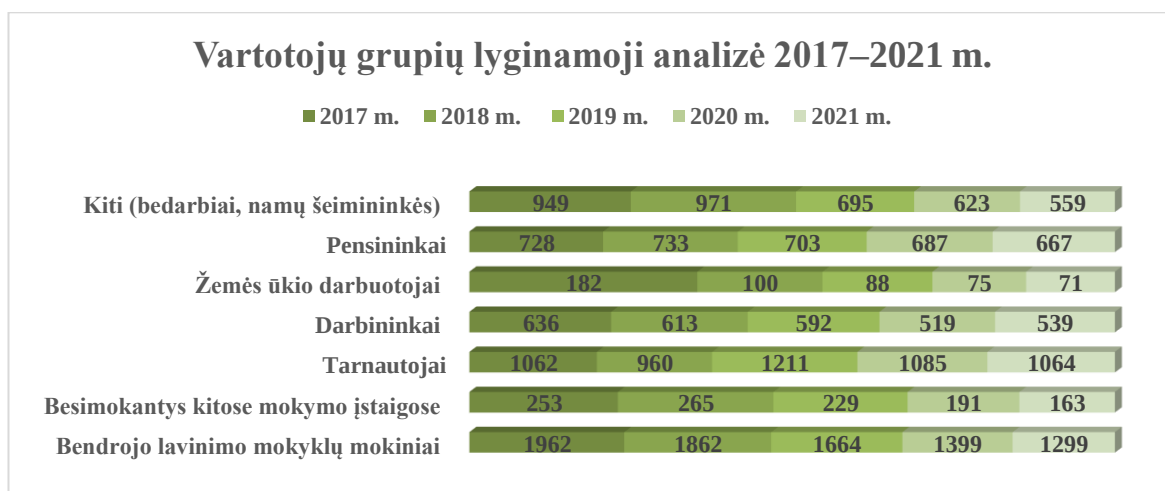
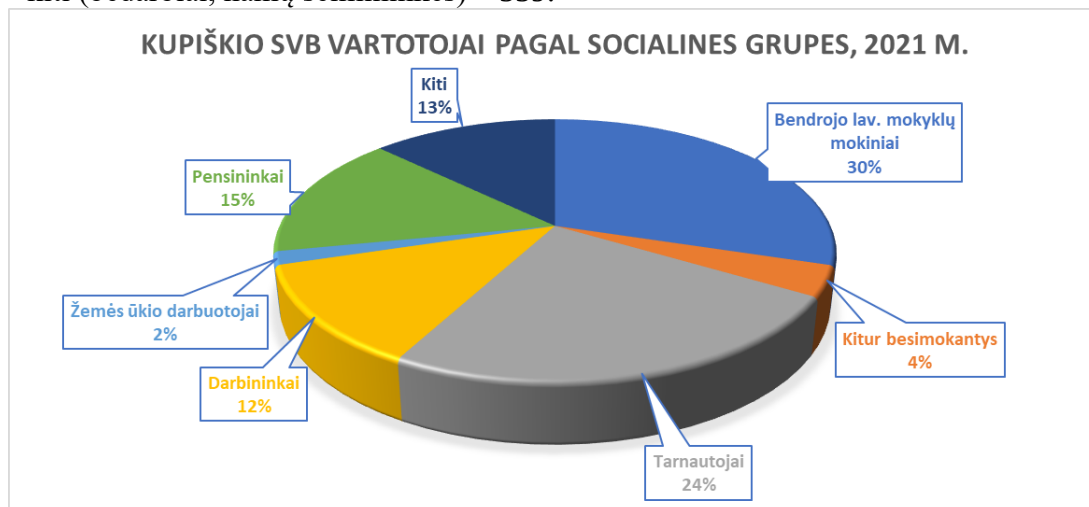
Daugiau registruotų vartotojų sutelkė 10 padalinių ir SAP, o daugiausia Subačiaus MP (460), Noriūnų (320) ir Alizavos (250) padaliniai.

- *Vartotojų skaičius vienai bibliotekai:* SVB – 257, kaimo padaliniuose – 160. Tik 2 arba 13,33 % kaimo padalinių (Alizava ir Noriūnai) turi daugiau nei 250 registruotų vartotojų, kiti – nuo 79 iki 193 vartotojų.

- *Vartotojų sudėtis.* Viešųjų bibliotekų paslaugomis naudojasi įvairių socialinių grupių, skirtingo išsilavinimo ir amžiaus žmonės. SVB vartotojų sudėtis pagal socialines grupes:

- bendrojo lavinimo mokyklų mokiniai – 1299;
- besimokantys kitose mokymo įstaigose – 163;

- tarnautojai – 1064;
- darbininkai – 539;
- žemės ūkio darbuotojai – 71;
- pensininkai – 667;
- kiti (bedarbiai, namų šeimininkės) – 559.

3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas

Lyginamoji statistika 2020–2021 m.:

	Lankytojų skaičius		Skirtu- mas	Prieaugis /kritimas %	Lankomumas	
	2020 m.	2021 m.			2020 m.	2021 m.
- <i>Lankytojų aptarnavimo skyrius</i>	17822	13481	-4341	-24,36	x	x
- <i>Abonementas</i>	6668	6047	-621	-9,31	x	x
- <i>Skaitykla</i>	6285	3618	-2667	-42,43	x	x
- <i>Vaikų erdvė</i>	4869	3816	-1053	-21,63	9,3	8,6
- <i>Kraštotyros ir edukacijos skyrius</i>	5899	3560	-2339	-39,65	x	x
VB	23721	17041	-6680	-28,16	13,3	11,3
MP	3480	4010	+530	+15,23	7,9	8,7
KP	24465	25014	+549	+2,24	10,4	10,5
SVB	51666	46065	-5601	-10,84	11,4	10,6

SVB lankytojų planas įvykdytas tik 76,85 %. Per metus sulaukta 46065 lankytojų, t. y. vidutiniškai vienas vartotojas bibliotekoje apsilankė 11 kartų per metus. Lyginant su 2020 m. lankomumas SVB krito 0,8 %, VB – 2 %, bet labai nežymiai pakilo MP – 0,8 %, KP – 0,1 %.

2021 m. Kupiškio viešoji biblioteka atvira lankytojams buvo 270 dienų. Bibliotekoje per dieną vidutiniškai apsilankė 63 lankytojai.

Subačiaus miesto padalinys atviras lankytojams buvo 202 dienas. Per dieną jame vidutiniškai apsilankė 20 lankytojų.

Kaimo padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai lankytojams atviri buvo vidutiniškai 204 dienas. Per vieną dieną viename iš jų vidutiniškai apsilankė 8 lankytojai.

- **Lankomumas** (apsilankymų skaičius vienam vartotojui per metus) SVB – 10,56. Didžiausias lankomumas Šimonių (19,20), Adomynės (14,28) ir Noriūnų (14,19) padaliniuose, o mažiausias – Laičių skaitytojų aptarnavimo punkte (3,02).

4. Dokumentų išduotis ir skaitomumas

Lyginamoji dokumentų išduoties ir skaitomumo statistika 2020–2021 m.:

	Dokumentų išduotis fiz. vnt.		Skirtumas fiz. vnt.	Prieaugis /kritimas %	Skaitomumas (išduotis vienam vartotojui)	
	2020 m.	2021 m.			2020 m.	2021 m.
Lankytojų aptarnavimo skyrius	43413	37943	-5470	-12,60	x	x
- Abonementas	19857	15576	-4281	-21,56	x	x
- Skaitykla	18597	18192	-405	-2,18	x	x
- Vaikų erdvė	4959	4175	-784	-15,81	9,5	9,5
Kraštotyros ir edukacijos skyrius	5017	3934	-1083	-21,59	x	x
VB	48430	41877	-6553	-13,53	27,2	27,8
MP	9295	8500	-795	-8,55	21,1	18,5
KP	52928	63136	+10208	+19,29	22,4	26,4
SVB	110653	113513	+2860	+2,58	24,2	26,0

- **Dokumentų išduotis.** 2021 m. vartotojams išduota 113513 fiz. vnt. dokumentų, t. y. 2,58 % daugiau nei 2020 m., bet planuotas metų rodiklis įvykdytas 92,36 %.

Kupiškio SVB vartotojams į namus išduota **89916** fiz. vnt. (79,21 %), naudotis vietoje – **23597** fiz. vnt. (20,79 %) dokumentų.

Viešojoje bibliotekoje vartotojams į namus išduota **26224** fiz. vnt. (62,62 %) dokumentų, o naudotis vietoje – **15653** fiz. vnt. (37,38 %). Vienam viešosios bibliotekos vartotojui išduoti vidutiniškai 28 dokumentai.

Miesto padalinyje vartotojams išduota **4875** fiz. vnt. (57,35 %) į namus ir **3625** fiz. vnt. (42,65 %) įvairių dokumentų naudotis vietoje. Vienam bibliotekos vartotojui išduota vidutiniškai 19 dokumentų.

Kaimo padaliniuose vartotojams išduota **58817** fiz. vnt. (93,16 %) dokumentų į namus ir **4319** fiz. vnt. (6,84 %) naudotis vietoje. Vienam bibliotekos vartotojui išduoti vidutiniškai 26 dokumentai.

Viešojoje bibliotekoje dokumentų išduoties rodikliai sumažėjo 13,53 %, MP – 8,55 %, o KP – 19,29 % išaugo.

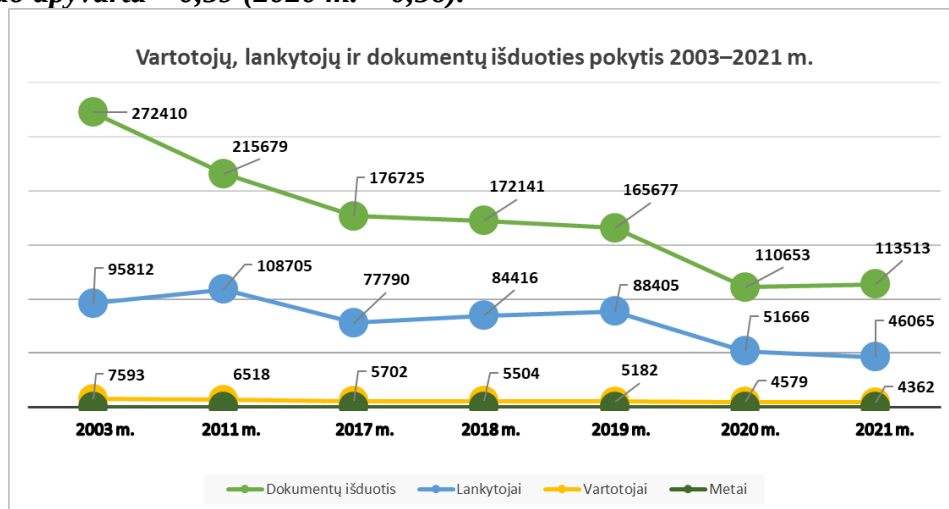
Net trylikoje kaimo padalinių dokumentų išduoties rodikliai išaugo (nuo 161 iki 3101 fiz. vnt.), o daugiausia išduota Alizavoje (10177 fiz. vnt.), Noriūnuose (6838 fiz. vnt.) ir Naiviuose (6083 fiz. vnt.).

Vidutinė dokumentų išduotis kaimo padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose per metus – 4209 fiz. vnt. (2020 m. – 3528 fiz. vnt.).

Rodiklių neigiamų pokyčių priežastys: nuolat mažėjantis gyventojų skaičius, dėl karantino apribotas lankytojų aptarnavimas, įvesti Galimybės pasai, ribojantys naudojimąsi visomis bibliotekos paslaugomis, sumažėjo dokumentų išduotis vietoje, nes ilgą laiką nebuvo teiktos skaityklų, žaislotekų paslaugos. Nuo gruodžio mėn. pradžios Antašavos (iš darbo išėjo darbuotoja) ir Skapiškio padaliniai bei Palėvenėlės SAP (dėl darbuotojų ligos) neaptarnavo lankytojų.

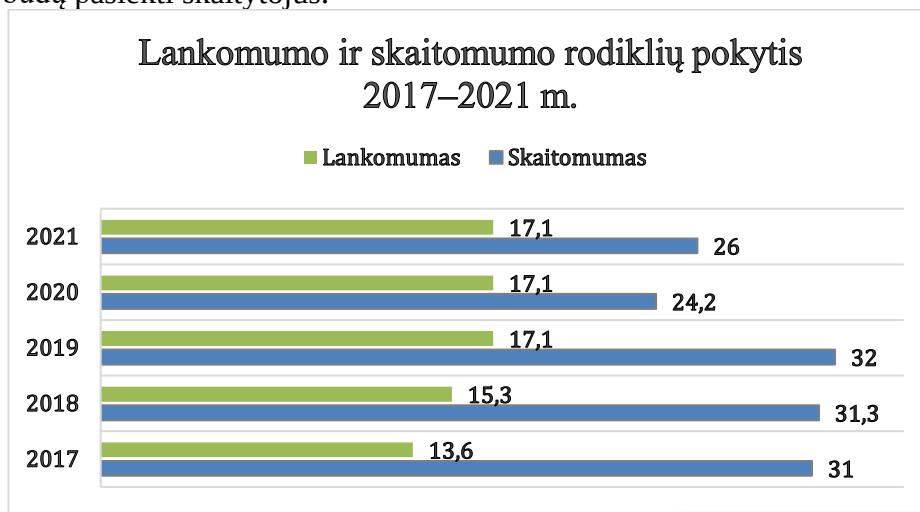
• **Skaitomumas.**

- Vienam SVB vartotojui per metus išduoti vidutiniškai 26 (2020 m. – 24) dokumentai.
- Fondo apyvarta – 0,59 (2020 m. – 0,56).

Vartotojų skaičius Kupiškio SVB per penkerius metus (nuo 2017 m.) sumažėjo 23,5 % (-1340), lankytojų – 40,78 % (-31725), o dokumentų išduotis – 35,77 % (-63212 fiz. vnt.).

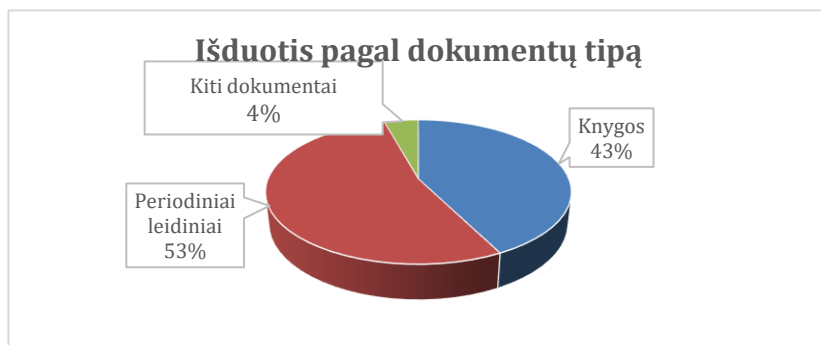
Kupiškio rajono gyventojų skaičius per metus sumažėjo 1,80 % (-294). Nuolat blogėjanti demografinė padėtis, vis dar besitęsianti pandeminė situacija įtakoja pagrindinių rodiklių mažėjimą. 2021 m. visuotinio karantino ir bibliotekos steigėjo veiklų apribojimai verčia biblioteką keistis, ieškoti naujų būdų pasiekti skaitytojus.

• **Išduotis pagal mokslo šakas ir dokumentų laikmenas:**

	Grožinė literatūra su periodika		Šakinė literatūra su periodika		Išduotis pagal dokumentų laikmenas					
	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	Knygos		Periodiniai leidiniai		Kiti dokumentai	
					fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
VB	17642	42,1	24235	57,9	21240	50,7	20127	48,1	500	1,2
MP	3690	43,4	4810	56,6	4500	52,9	3910	46,0	90	1,1
KP	23751	37,6	39385	62,4	25754	40,8	36407	57,7	975	1,5
SVB	45083	39,7	68430	60,3	51494	45,4	60444	53,2	1575	1,4

Dokumentų išduotis pagal mokslo šakas apskaitoma kartu su periodiniais leidiniais.

Išduotis pagal dokumentų laikmenas, lyginant su 2020 m. periodinių leidinių išaugo: SVB – 11,2 %, kaimo padaliniuose – 20,3 %, miesto padalinyje – 6,8 %, o viešojoje bibliotekoje sumažėjo – 1,4 %. Priežastis – beveik keturis mėnesius skaitytojai negalėjo naudotis skaityklų paslaugomis.

Knygų išduotis nuo bendros metinės dokumentų išduoties 2021 m. mažėjo: SVB – 2,9 %, miesto padalinyje – 18,6 %, viešojoje bibliotekoje – 18,2 %, bet išaugo kaimo padaliniuose – 19,6 %. Tai lėmė daugiau nei tris mėnesius trukęs bekontaktis skaitytojų aptarnavimas. Kitų dokumentų išduota 51,9 % mažiau nei praėjusiais metais, nes daugiau nei tris mėnesius nebuvo galima naudotis žaislotekos paslaugomis.

Vis dar dominuoja didesnė periodinių leidinių išduotis aštuoniuose kaimo padaliniuose, o daugiausia jų išduota Alizavoje (7820 fiz. vnt.) ir Adomynėje (4945 fiz. vnt.). Knygų daugiausia išduota Noriūnų (3669 fiz. vnt.) ir Šimonių (3045 fiz. vnt.) padaliniuose aptarnaujančiuose ir mokyklų bendruomenes.

• *Skaitytojų poreikiai ir interesai.*

Viešojoje bibliotekoje 2021 m. pagal LIBIS sistemos naująją ataskaitą skaitomiausios, daugiausia kartų išduotos knygos suaugusiems:

Užsienio autorių:

- L. Riley „Saulės sesuo“ (išduota 30 kartų),
- K. White „Pakrantės medžiai“ (23 k.),
- L. Jensen „Pasimatymas“ (21 k.),
- L. Riley „Drugelių kambarys“ (19 k.),
- K. Hannah „Žiemos sodas“ (17 k.) ir „Sugrįžimas į Aliaską“ (17 k.).

Lietuvių autorių knygos sulaukė mažesnio skaitytojų dėmesio, o populiariausios buvo:

- K. Sabaliauskaitės „Petro imperatorė“ 2 d. (išduota 21 k.),
- Vaižganto „Dėdės ir dėdienės“ (10 k.),
- L. Lavaste „Kunigas Ričardas“ (9 k.),
- J. Lago „Liucija“ (9 k.),
- G. Viliūnės „Žmogžudystė batsiuvio dirbtuvėje“.

Didžiausią paklausą turi naujausi leidiniai, skaitytojai juos nuolat rezervuojasi. Sudaromi naujų knygų sąrašai, jie skelbiami bibliotekos svetainėje.

Suaugusiųjų skaitomiausi periodiniai leidiniai buvo laikraščiai: „Lietuvos rytas“, „Kupiškėnų mintys“, „Panevėžio kraštas“, „Vakaro žinios“. Daugumos skaitytojų mėgstami žurnalai: „Naudingų žinių žurnalas (daržas+sodas)“, „IQ“, „Iliustruotas mokslas“, „Iliustruotoji istorija“, „Keliauk“, „Žmonės“, „Ji“, „Legandos“, „Rasos“.

Skaitytojams 2021 m. buvo siūlomi 122 pavadinimai periodinių leidinių (iš jų – 57 prenumeruoti pačios bibliotekos).

Padalinių darbuotojos pastebi, kad vyresnioji skaitytojų karta vis dar skaito lietuvių klasikų J. Baltušio, V. Sirijos Giros, I. Simonaitytės, Žemaitės ir kt. kūrybą bei ieško istorinės tematikos, įžymių asmenybių gyvenimus aprašančių knygų, detektyvų. Nepraranda populiarumo leidiniai apie Kupiškio kraštą ir jo žmones.

Kaip labiausiai skaitomos minimos šios knygos: K. Sabaliauskaitė „Petro imperatorė“ (1 ir 2 d.), L. Lavaste „Kunigas Ričardas“, C. W. Gortner „Romanovų imperatorienė“, J. Grames „Septynios ar aštuonios Stelos Fortūnos mirtys“, N. Narmontaitė „Aktoriai ir (gi) skanėdos. Ko neragavo žiūrovai“, D. Owens „Ten, kur gieda vėžiai“, K. Hughes „Raktas“.

Tarp skaitytojų mėgstamiausių autorių minimi: R. Sepetys, I. Vakarė, J. Moyes, N. Roberts, L. Gardner, R. Šerelytė, T. Gerritsen, A. Marinina, S. Montefiore, J. Nesbo, C. Tinley, M. Milinis, N. Gordon ir kt.

Viešojoje bibliotekoje, padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose lankosi periodinių leidinių skaitytojai. Taupiai naudojant lėšas, padaliniams prenumeruojami 6–11 pavadinimų periodiniai leidiniai, situaciją gelbsti skaitytojų, kraštiečių, ūkininkų dovanojama periodika. Alizavos padaliniui docentas Pranas Jankauskas dovanojo laikraščio „Lietuvos aidas“ prenumeratą, Subačiaus MP jau kelinti metai iš eilės Lietuvos kariuomenės savanorių draugijos pirmininkas Dainius Gudelis užprenumeruoja žurnalus „Karys“ ir „Kardas“, Subačiaus šv. Pranciškaus Asyžiečio bažnyčios klebonas Vidmantas Bloškis ir Gyvojo Rožinio draugijos vadovė Eugenija Šateikienė visus metus rėmė biblioteką trijų pavadinimų periodiniais leidiniais: „Artuma“, „Katalikas“ ir „XXI amžius“.

Sportinio inventorius skolinimas. Gyventojų sveikatinimo tikslais jau ketvirti metai registruotiems vartotojams skolintos šiaurietiško ėjimo lazdos. 2021 m. šis inventorių paskolintas 4 kartus (2020 m. – 5 k.; 2019 m. – 8 k.).

III. KULTŪRINĖS-EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

1. Bendroji renginių charakteristika

Bibliotekose vykę renginiai buvo skirti literatūros ir meno, kupiškėnų kūrybos ir krašto paveldo sklaidai, valstybinėms ir kalendorinėms šventėms paminėti, skaitymo skatinimo iniciatyvoms, neformaliai vaikų ir suaugusiųjų švietimui.

Kupiškio rajono savivaldybės Ekstremalių situacijų komisija, Atsižvelgdama į NVSC siūlymą, priėmė sprendimą nuo 2021 m. spalio 25 d. iki 2021 m. lapkričio 30 d. uždrausti rajono kultūros įstaigų, tame tarpe ir viešosios bibliotekos, kultūros ir pramogų renginius uždarose erdvėse.

	Renginiai			Iš jų					
	Iš viso			Žodiniai / kompleksiniai			Vaizdiniai		
	2020 m.	2021 m.	Iš jų virtualūs	2020 m.	2021 m.	Iš jų virtualūs	2020 m.	2021 m.	Iš jų virtualūs
KP	356	480	148	168	180	60	188	300	88
MP	57	46	12	41	17	3	16	29	9
VB	272	365	115	175	262	88	97	103	27
SVB	685	891	275	384	459	151	301	432	124

	Fizinių renginių lankytojų skaičius		Virtualūs renginių lankytojai	Renginių pokytis %	Fizinių lankytojų pokytis %
	2020 m.	2021 m.			
KP	4985	3217	8197	+34,8	-35,5
MP	415	305	1210	-19,3	-26,5
VB	3174	2315	5448	+34,2	-27,1
SVB	8574	5837	14855	+30,1	-31,9

Per metus SVB organizuotas 891 renginys, iš jų 275 arba 39,9 % virtualūs. Įvairūs žodiniai ir kompleksiniai renginiai (susitikimai su rašytojais, knygų pristatymai, popietės viktorinos ir kt.) sudarė 51,5 % visų renginių. Vaizdiniai renginiai (spaudinių ir kitų dokumentų, eksponatų iš asmeninių skaitytojų kolekcijų, kūrybinių darbų parodos) sudaro 48,5 % visų renginių (2020 m. – 44,0 %), iš jų 124 arba 28,7 % – virtualūs.

Per metus organizuotų renginių skaičius, lyginant su 2020 m. išaugo 30,1 %. Kaimo padaliniuose organizuota vidutiniškai po 32 (2020 m. – 24) renginius.

Apie vaikams skirtus renginius žiūrėkite skyriuje „IV.2. Renginiai vaikams“.

Bibliotekų renginiuose apsilankė 5837 lankytojai, lyginant su 2020 m. – 31,9 % mažiau.

2. Bibliotekos renginių suaugusiems apžvalga

2.1. Kupiškėnų autorių knygų pristatymai – didelio lankytojų dėmesio sulaukianti veiklos sritis. Kasmet vyksta po keletą tokio pobūdžio renginių.

Gegužės 20 d. po ilgokos pertraukos (beveik 8 mėn.), dėl karantino ribojimų, organizuotas gyvas renginys. **Pristatytas** praėjusių metų pabaigoje išleistas **Kupiškio rajono literatų klubo „Lėvens balsai“ antrasis almanachas „Lauktuvės“** (pirmasis – „Prošvaistės“, 2015 m.), kuriame spausdinama aštuoniolikos autorių kūryba – poezija ir proza, o klubo narė **Giedrutė Murnikovienė**, kurios eilėraščiai spausdinti ir almanache, **pristatė** savo antrąją savito dizaino **eilėraščių knygelę „Kūryba“**, kurioje 30 eilėraščių.

Renginyje pianinu grojo Kupiškio meno mokyklos mokinė Austėja Raišytė, dvi Vytauto Kernagio dainas atliko bibliotekos bičiulis moksleivis Dominykas Jasaitis (mokyt. Edita Dobrickienė).

Birželio 18 d. pristatyta jau daug metų Klaipėdoje gyvenančios skapiškėnės iš Bajorų kaimo **Gerdos Jankevičiūtės** kupiškėnų tarme parašytų **eilėraščių knyga „Nieko omžino“**. Autorė džiaugėsi Klaipėdos universiteto leidykloje prieš keletą dienų išleista knyga, skaitė eilėraščius, atsakinėjo į renginio vedėjos Linos Matiukaitės ir žiūrovų klausimus. Prie poezijos labai derėjo Kupiškio kultūros centro folkloro ansamblio „Kupkėmis“ dalyvių Almos Pustovaitienės, Daivos Palionienės, Neringos Vaitiekaitienės ir Aušros Uldukienės atliekamos kupiškėniškos dainos ir melodijos.

Jau tapo tradicija baigiantis birželio mėnesiui viešojoje bibliotekoje pristatyti naujus kraštotyros leidinius. Šiam sumanymui nesutrukdė ir dar vis besitęsiantis karantinas. Birželio 29 d. organizuotas **knygos apie** Naniškių kaime gimusį, Romoje ir Paryžiuje studijavusį, Niujorke kūrusį dailininką ir architektą **Petrą Kiaulėną** (1909–1955) **„Atsiminimai, dienoraštis, laiškai“** bei **kultūros ir istorijos almanacho „Kupiškis 2020“ pristatymas**, susirinko gausus būrys lankytojų, kuriems įdomi gimtojo krašto istorija ir jos žmonės. Dalyvavo abiejų leidinių redaktorius ir sudarytojas, dailėtyrininkas Vidmantas Jankauskas, dailininko sesers Vincentinos Kiaulėnaitės-Vilkienės dukra Živilė Vilkaitė-Duobienė, almanacho publikacijų autoriai: žurnalistai Virginija Juškienė ir Algirdas Petrulis, istorikė, humanitarinių mokslų daktarė Aldona Vasiliauskienė, muziejininkė Aušra Jonušytė, fotografas Vilius Naujikas. Keletą almanacho „Lėvens balsų“ rubrikoje spausdinamų kupiškėnės Astos Einorytės (1970–2018) eilėraščių paskaitė bibliotekininkė Laimutė Kliopkinienė.

Rugpjūčio 5 d. savo *debiutinį romaną „Moterys iš praeities“ pristatė* Aukštaičių kaime gimusi, Kupiškyje mokyklą baigusi, Panevėžyje gyvenanti *Nijolė Paškauskienė*.

Rugsėjo 9 d. *pristatyta* jau kitokio pobūdžio *knyga – Kornelijos Jankauskaitės „Apkabinu praeitį. Mano šeimos istorija“*. Knygoje, kurią parašyti paskatino giminaitis, dailėtyrininkas V. Jankauskas, autorė išpasakoja iš Dzūkijos kilusios savo mamos Jadvygos Černiauskaitės ir kupiškėno, Grincagalės kaime gimusio tėvelio Jono Jankausko, jų brolių ir seserų gyvenimo istorijas. Renginyje dalyvavo knygos autorė, teatrologė, knygų „Marija Gimbutienė. Iš laišku ir prisiminimų“ ir „Daktarės

Veronikos Alseikienės prisiminimai ir laiškai“ sudarytoja K. Jankauskaitė, jos sesuo žurnalistė, ekskursijų vadovė Danutė Ribokienė, dėdė, chorvedys Pranas Jankauskas, jau minėtas V. Jankauskas kiti Jankauskų giminaičiai. Koncertavo Kupiškio meno mokyklos mokinė Ugnė Begonytė ir mokytoja Edita Dobrickienė.

Rugpjūčio 20 d. vyko *Žanetos Jasaitienės keturių poezijos knygų apie meilę ir gyvenimą sutiktuvės*. Eilėraščių autorę kalbino bibliotekos direktorius Algirdas Venckus, pianinu grojo Žanetos dukra Viktorija, dovanojusi susirinkusiems ir 2 skambias dainas. Renginio pabaigoje nuskambėjo mamos ir dukros duetas, kuriam akomponavo Kupiškio meno mokyklos mokytoja Edita Dobrickienė.

Keletas kupiškėnų autorių knygų pristatyta virtualiai, naudojant įvairias programas.

Balandžio 4 d. per „Zoom“ programą vyko *nuotolinis kupiškėno rašytojo Dainiaus Vanago debiutinio romano „Oderis“ pristatymas*. Autorių kalbino bibliotekininkė Rūta Vilkenė. 25 min. trukmės įrašas buvo paskelbtas viešosios bibliotekos „Youtube“ kanale. Jis buvo peržiūrėtas 152 kartus.

NAUJA. Baigiantis Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei, balandžio 28 d., sėkmingai išbandyta nauja virtualaus ryšio priemonė – „Facebook live“ transliacija. Taip *pristatyta* iš Kupiškio kilusios sociologijos mokslų doktorantės, tinklaraščių „Pterodaktilis“ ir „Sociali sociologija“ autorės, trijų vaikų mamos *Veronikos Urbonaitės-Barkauskienės knyga „Devyniasdešimtųjų vaikai tampa tėvais“*. Autorę kalbino bibliotekininkė Ingrida Žurauskienė. 47 min. pokalbio įrašas tuoj pat buvo perkeltas į VB „Youtube“ ir sulaukė rekordinio populiarumo – 962 peržiūrų.

Paruoštas virtualus *naujų kupiškėniškos tematikos leidinių pristatymas*. 30 min. vaizdo įrašas paskelbtas VB „Youtube“, sulaukė 54 peržiūrų. Knygas pristatė Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vedėja Lina Matiukaitė, mokytoja Liuda Kopūstienė, kraštotyrininkė Kazimiera Danutė Sokienė ir kt.

2.2. Susitikimai su rašytojais, knygų autoriais

Vasario 25 d. biblioteka kvietė į tiesioginį *virtualų susitikimą su psichoterapeute, knygų autore Aurima Diliene*. Pokalbis, kurį vedė bibliotekininkė I. Žurauskienė, vyko per viešosios bibliotekos „Instagram“ programą, buvo prisijungę 15 klausytojų.

Birželio 11 d. vyko *kūrybinės klasės žurnalo „Baltas kambarys“ pristatymas*. Dalyvavo žurnalo sumanytoja ir leidėja Luana Masienė, menotyrininkė Vilma Kilinskienė. Scenines garsines/žodines literatūros kūrinių interpretacijas atliko kompozitorius, performansų kūrėjas Raimundas Eimontas. Renginio įrašas skelbiamas VB „Youtube“.

Birželio 15 d. pristatyta dirigento, altininko, muzikos kritiko, profesoriaus **Donato Katkaus atsiminimų knyga „Užrašai iš Rokantiškių“**. Svečius ir knygą pristatė poetė Elvyra Pažemeckaitė. Maestro kalbino muzikologė, knygos redaktorė Rasa Murauskaitė. Tai Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto „Literatūros ir kino dienos“ renginys, o Kupiškio viešoji biblioteka yra šio projekto partnerė.

Rugsėjo 16 d. vyko **Juozo Brazausko trijų knygų** „Gyvenimas šėlsta nevilties agonijoje: Jurgis Savickis – rašytojas ir diplomatas“, „Gyvenimas perbėgo per atmintį“ ir „Šveicarų ir lietuvių pėdsakais“ pristatymas.

Spalio 15 d. pristatyta **Ritos Užtupaitės-Bany knyga „Sapnų valdovės paslaptys“**. Knygos autorė nuo penkiolikos metų rašė sapnų dienoraštį, domėjosi literatūra apie sapnus, žinias gilino pas Tibeto dvasinius mokytojus, lamas. Mokėsi sapnų terapijos ir aktyvaus sapnavimo Jungtinėse Amerikos valstijose pas istoriką, rašytoją Roberto Mosso, turi jo mokyklos sertifikatą.

Gruodžio 15 d. pristatyta Panevėžio Elenos Mezginaitės viešosios bibliotekos parengta ir išleista **publicistikos knyga „Elena Mezginaitė: žmonės man – viskas“**. Šios bibliotekos direktorė Loreta Breskienė ir knygos sudarytoja Sandra Vovieriūnienė pasidžiaugė, kad leidinys gražiai papildė Panevėžio krašto kultūros istoriją ir papasakojo apie kitas projektų, skirtų poetės ir publicistės 80-mečiui, veiklas: prie bibliotekos atidarytas kalbantis eilėmis atminimo suoliukas, surengtas moksleivių ekslibriso konkursas, parengtas literatūrinis maršrutas, bibliotekos interneto svetainėje įkurta Elenos Mezginaitės erdvė. 2020 m. šiai Panevėžio bibliotekai suteiktas Elenos Mezginaitės vardas. Renginį papildė Panevėžio kolegijos studentų ir alumnų teatro, vadovaujamo Daivos Andrašūnienės, atlikta literatūrinė kompozicija „Teisi ir graži kaip gyvenimas“, skirta poetės Elenos Mezginaitės 80-mečiui.

2.3. Poezijos ir muzikos šventės, popietės

Birželio 19 d. Subačiuje įvyko jau devintoji **šventė „Poezijos pavasario aidai Kupiškyje“**. Dalyvavo literatai iš Anykščių, Biržų, Kupiškio, Pasvalio, Ukmergės, prisiminta Subačiuje gyvenusi ir prieš keletą metų mirusi poetė Angelė Marija Jonuškienė. Koncertavo Kupiškio kultūros centro Subačiaus padalinio moterų vokalinis duetas, Subačiaus miesto bibliotekos bičiulių kolektyvas ir Saulius Laucius (saksofonas).

Kartu su Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešąja biblioteka paminėtos poetės Elenos Mezginaitės 80-osios gimimo metinės, buvome rokiškėnų vykdomų projektų partneriai. E. Mezginaitės gyvenimo kelias iš gimtojo Petriškių kaime Rokiškio rajone į Panevėžį, kur praleista daugiausiai metų, ėjo per Kupiškį: 1962–1965 m. jauna mergina dirbo rajono laikraščio „Komunizmo keliu“ redakcijoje, rinko medžiagą ir rašė straipsnius apie mūsų krašto žmones ir jų darbus, vaikščiojo mūsų miesto gatvėmis ir tiltų turėklais.

Rokiškėnų projekto **„Baltu poetės Elenos Mezginaitės taku“**, kurį finansavo Lietuvos kultūros taryba, vadovė Daiva Vilkickienė su klubo „Vaivorykštė“ literačių būreliu rugsėjo 25 d. keliavo maršrutu „Rokiškis–Kupiškis“. Vaikščiota po miestą, pabuvota vietose, kurios mena E. Mezginaitę: prie pastato, kur tuo metu buvo įsikūrusi laikraščio redakcija, prie rekonstruojamo bibliotekos pastato, kur daug kartų lankėsi poetė, vyko jos knygų pristatymai. Po pietų viešojoje bibliotekoje viešnių jau laukė klubo „Lėvens balsai“ literatės. Dalintasi prisiminimais apie E. Mezginaitę, skambėjo poetės ir susitikime dalyvavusių literatų eilės.

Spalio 22 d. kartu su rokiškėnais organizuota **poezijos ir muzikos popietė „Rudens puokštė Elenai Mezginaitėi“**. Tai Rokiškio Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos projekto „Baltu poetės Elenos Mezginaitės taku“, skirto 80-osioms poetės gimimo metinėms, dalis. Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos mokiniai ir mokytoja metodininkė Jolanta Augulienė atvežė jausmingą ir įtaigią poetinę kompoziciją „Dešimt žingsnių“. Literatūriniame konkurse „Baltu Elenos Mezginaitės taku“ dalyvavusi kupiškėnė Regina Baltrūnienė paskaitė du poetei skirtus eilėraščius. Prisiminimais apie E. Mezginaitę dalinosi ir ekrane rodomas nuotraukas komentavo Lina Matiukaitė ir žurnalistė Virginija Juškienė. Panevėžietis kompozitorius Sigitas Stankūnas atliko dainas pagal E. Mezginaitės žodžius, prisiminė susitikimus su žymiausiu Aukštaitijos poete.

2.4. Parodų pristatymai

Viešosios bibliotekos salėje veikusi **Henriko Orakausko pieštų portretų paroda „Kupiškėnai – Lietuvos valstybės kūrėjai“**, skirta Lietuvos valstybės atkūrimo dienai, pristatyta virtualiai. 24 min. vaizdo įrašas su bibliotekos direktoriaus Algirdo Venckaus komentarais paskelbtas „Youtube“ kanale, peržiūrėtas 212 kartų.

Bibliotekoje eksponuota **Viliaus Purono nuotraukų paroda „Mokyklinio gyvenimo kronikos“** buvo pristatyta virtualiai paties autoriaus. Peržiūra VB „Youtube“ kanale.

Liepos 7 d. buvo **pristatyta kupiškietės Veronikos Adomėlytės fotografijų paroda „Emocijos pro stiklą“**. Vilniaus kolegijoje studijuojanti mergina, prieš trejus metus susidomėjusi fotografija, labiausiai mėgsta fotografuoti žmones, dažnai yra kviečiama į asmenines šventes įamžinti nuostabių jų akimirkų, rengia asmenines fotosesijas. Nuolat tobulėjanti savamokslė fotografė pasivadina „Vero Photography“.

Bibliotekos abonemente ir skaitykloje veikė Reginos Baltrūnienės sportinių apdovanojimų paroda „Metai su sportu“, Jolantos Remeikienės kūrybinių darbų paroda „Vasara pražydusi žiemą“, o jų pristatymai vyko virtualiu būdu.

2.5. Kiti žodiniai-kompleksiniai renginiai

VšĮ „Nepatogus kinas“ organizuoto dokumentinių **filmų festivalio „Nepatogus kinas“** metu (spalio 14–31 d.) bibliotekoms buvo suteikta prieiga ir galimybė kviesti lankytojus pagal pasiūlytą grafiką žiūrėti šių filmų. Buvo labai nepalankus metas (dėl karantino ribojami, o vėliau visai uždrausti renginiai uždaroje erdvėje), todėl organizuota tik filmo apie savižudybių prevenciją Kupiškio rajone „Būk su manim“ peržiūra.

NAUJA: Kupiškio miesto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje esančiame kupole, kuris įsigytas už bibliotekos projekto „Integracijos link“ lėšas, veikė **Kalėdų senelio rezidencija**. Gruodžio mėnesio savaitgaliais kultūros įstaigos organizavo įvairias užimtumo veiklas. Bibliotekai buvo paskirtos 4 dienos, 16–18 val. užėti į kupolą kvietė Kalėdų senelis ir jo talkininkai elfai. Šis sumanymas buvo gana pasisekęs – Kalėdų senelio rezidencijoje apsilankė 320 vaikų ir suaugusiųjų.

• **Knygų mylėtojų klubas „Knygius“** (kuratorė LAS bibliotekininkė Rita Senvaitienė) sėkmingai tęsia veiklą jau ketverius metus. Praėjusiais metais klubą lankė 20 narių, įvyko 4 kontaktiniai susitikimai bibliotekoje ir 5 virtualūs susitikimai-diskusijos „Messenger“ grupėje.

Gegužės 26 d., po pusės metų pertraukos, įvyko ilgai lauktas klubo narių gyvas susitikimas, kurio pagrindinė tema buvo graikų literatūra, nes 2021-uosius metus Lietuvių literatūros vertėjų sąjunga paskelbė graikų literatūros metais. Birželio mėnesio susitikime tęsta ta pati tema, dalyvavo kelionių ir ekskursijų vadovė Rita Kavaliauskienė, kuri pasakojo apie įspūdingą Graikijos salą – Kretą.

Rugsėjo 29 d. knygų klubo nariai ir bičiuliai rinkosi skaitymo iššūkio „Vasara su knyga“ aptarimui. Dvi klubo narės įveikė net po 2 iššūkius. Išdalinti diplomai, prizai, skanauta „Knygius“

vadovės Editos atnešto torto. Klubo narės vasarą dar spėjo aplankyti spektaklį pagal N. Ikstenos knygą „Motinos pienas“.

• *Valandėlės „Senos plokštelės“*

Vasaros pradžioje prisimintas Lietuvos radijo ir televizijos ansamblis „Armonika“. Renginyje dalyvavo ilgametis jo vadovas Stasys Liupkevičius. Šiuo metu Kupiškyje gyvenantis muzikantas prisiminė vaikystės metus, pasakojo apie meilę muzikai, kelią į didžiąją sceną, gastroles Lietuvoje ir užsienyje. Jo gyvenimo draugė Irena Gildutytė-Navikienė paskaitė savo kūrybos eilėraščių, padovanojo bibliotekai naujausias savo poezijos knygeles. Klausytasi ansamblio „Armonika“ įrašų iš senų vinilinių plokštelių. Dar viena muzikinė valandėlė buvo skirta prisiminti legendinį ansamblį „Nerija“.

• *Metų knygos rinkimai*

2021 m. pradžioje skaitytojai balsavo už akcijoje „Metų knyga 2020“ nominuotąsias knygas – suaugusiųjų prozos penketuką: A. Andriuškevičius „Nesufalsifikuotų dienoraščių fragmentai, 2002–2015“, A. Kavaliauskaitė „Kūnai“, H. Kunčius „Geležinė Stalino pirštinė“, S. Parulskis „Dvigubo dugno keleiviai“, U. Radzevičiūtė „Grožio ir blogio biblioteka“ bei publicistikos ir dokumentikos trejetuką: „Emilijos dienoraštis, 1942–2015 m.“, K. Jakaitė „Šaltojo karo kapsulė“, J. Ir A. Mekai „Gyvenimo laišakai“.

• *Šventės ir akcijos*

Pilietinė akcija „Atmintis gyva, nes liudija“. Sausio 13-osios, Laisvės gynėjų dienos proga bibliotekų languose buvo uždegtos atminimo žvakelės žuvusiems už laisvę atminti.

Akcija „Vasara su knyga“. Jau šestą kartą, visą vasarą (nuo birželio 1 d. iki rugpjūčio 31 d.) vyko Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamas skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“, kurio 2021 m. šūkis „Knyga – vasaros desertas!“ Iššūkį priėmę dalyviai (amžius nesvarbus) sutiko įveikti 5 skaitymo užduotis: perskaityti detektyvinę knygą; perskaityti knygą, kurios pavadinimą

sudaro ne mažiau kaip 4 žodžiai; perskaityti literatūrine premija apdovanotą knygą; perskaityti praėjusiame tūkstantmetyje išleistą knygą; perskaityti linksmą knygą.

Iššūkyje dalyvauti užsiregistravo 111 Kupiškio viešosios bibliotekos, jos padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų (Adomynės, Alizavos, Antašavos, Juodpėnų, Naivių Noriūnų, Palėvenėlės, Rudilių, Salamiesčio, Subačius, Šimonių) skaitytojų. Iššūkį įveikė – 89, iš jų 31 vaikas (2020 m. – 76 skaitytojai, iš jų 25 vaikai).

Akcija „Aklas pasimatymas su knyga“. Artėjant šv. Valentino dieni VB Lankytojų aptarnavimo skyriuje skaitytojai buvo kviečiami į aklą pasimatymą su knyga. Paslaptinai supakuotos knygos apie meilę laukė nebijančių priimti iššūkio skaitytojų.

Pastaba: Daugelio Bibliotekos renginių aprašymai ir nuotraukos yra svetainės www.kupiskiovb.lt rubrikose „Įvykų renginiai“, „Naujienos“ ir „Vaikų erdvė“.

2.6. Padalinių žodiniai renginiai suaugusiems

Keletas didesnių, daugiausia lankytojų dėmesio sulaukusių renginių:

Subačiaus miesto padalinys organizavo Vasario 16-osios minėjimą (kartu su KKC Subačiaus padaliniu); bibliotekos kiemelyje aktorius, režisierius Petras Venslovas skaitė Vytauto Mačernio kūrybą; kalbininko Prano Skardžiaus sodyboje, prie Lietuvos 100-mečiui skirtą paminklo, vyko renginys „Rugsėjis – pirmasis laisvės mėnuo“ (dalyvavo karys savanoris Dainius Gudelis).

Adomynės padalinyje vyko literatūrinė popietė „Skaitymo iššūkis „Vasara su knyga“, kurioje aptartos skaitytos knygos, apdovanoti iššūkį įveikę skaitytojai.

Antašavos padalinys kvietė į renginį „Naminiai rudeniniai pyragai“.

Juodpėnų skaitytojų aptarnavimo punktas (SAP) renginius organizuoja kartu su vietos bendruomene. Pristatyta Giedrutės Murnikovienės antra poezijos knygelė „Kūryba“. Vasarą organizuota jau 16-oji tradicinė kaimo šventė „Po liepą“.

Laičių SAP minėjo Gedulo ir vilties dieną renginiu „Ištark, išgirs, išsaugok“.

Lukonių SAP vyko Tėvo dieni skirtas šventinis renginys. Gedulo ir vilties diena minėta Pamarnakių kaime prie buvusių tremtinių Venckų sodybos esančio paminklinio kryžiaus. Rugpjūčio mėnesį vyko bibliotekininkės inicijuoto projekto „Lukonių koplytėlės renovacija 2021“ pabaigtuvių šventė „Kelionė laiku“. Organizuota ir tradicinė kaimo šventė „Sveikas, kaimynėli!“

Naivių SAP paminėta liepos 6-oji – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo diena.

Palėvenėlės SAP kartu su vietos bendruomene kvietė į sporto ir sveikatingumo šventę „Sporto fiesta“ bei Kristino Puronaitės eilėraščių knygos „Išgelsvinta pieva“ pristatymą.

Rudilių SAP organizavo fotografijų parodos „Valdemaras Kukulas: poetas, literatūros kritikas“ atidarymą.

Salamiesčio padalinys kartu su vietos bendruomene ir kultūros darbuotojais organizavo Naujametinį vakarą.

Skapiškio padalinyje buvo pristatyta Gerdos Jankevičiūtės kupiškėnų tarpe parašyta knyga „Nieko omžino“ ir Viliaus Naujiko fotografijų paroda „Mano gentis“.

Šimonių padalinyje vyko poezijos popietė „Po berželiais“.

Virbališkių SAP buvo pristatyta knyga „Virbališkiai laiko tėkmėje. Kaimo istorija ir žmonės“, prie kurios išleidimo prisidėjo ir bibliotekininkės. Rudens pradžioje literatūrine popiete minėtos kraštietės poetės Jadvygos Gabriūnaitės 85-osios gimimo metinės.

3. Vaizdiniai renginiai

Bibliotekose eksponuojamas parodas galima suskirstyti į keletą grupių: 1) personalinės, skirtos rašytojų ir kitų žymių žmonių jubiliejams; 2) teminės, skirtos valstybinėms ir kalendorinėms šventėms, negrožinės literatūros sklaidai; 3) kraštotyrinės. Pagal formą – tradicinės, virtualios ir mobilios, pagal dokumentų rūšis – spaudinių, rankraščių, fotografijų ir kūrybinių darbų.

Viešoji biblioteka parengė 103 įvairias parodas (iš jų 27 virtualias), o padaliniai ir SAP – vidutiniškai po 20 parodų. Daugiausia lankytojų dėmesio sulaukia kraštotyrinės, įvairių rankdarbių ir fotonuotraukų, moksleivių kūrybinių darbų, piešinių parodos.

Lyginant su 2020 m., parodų skaičius (432) išaugo 43,5 %, nes vis daugiau rengiama virtualių, kurios sudaro 28,7 % visų parodų. Parodos eksponuotos koridoriuose, laiptinėje, stiklo vitrinose, o uždraudus renginius viduje, parodos eksponuotos taip, kad lankytojai jas vis tiek galėtų apžiūrėti: bibliotekų languose.

3.1. Tradicinės dokumentų parodos

● **Viešojoje bibliotekoje.** Daugelis *Kraštotyros ir edukacijos skyriuje* eksponuotų parodų, kurias rengė bibliotekininkės R. Vasiliausienė ir N. Galvanauskienė, bibliografe J. Pipynienė, buvo skirtos žymių kupiškėnų jubiliejams paminėti: „Gyvenimo vieškeliais“ (Kleopui Jurgelioniui – 135 m.), „Gražuolė iš Mirabelėlio kaimo“ (Eugenijai Bajorytei – 80 m.), „Atsidavęs mokslui ir kultūrai“ (Peliksui Šinkūnui – 130 m.), „Ne tik gėlių karalienė“ (Veronikai Šleivytei – 115 m.). Parengtos teminės parodos: „Iš knygų serijos „Kupiškėnų biblioteka“, „Pasivaikščiojimai po Lietuvą“, „Kupiškėnai 1991 m. sausio 13-ąją“.

Lankytojų aptarnavimo skyriaus darbuotojos J. Širvinskienė, R. Senvaitienė ir J. Samulionienė rengia spaudinių, asmeninių kolekcijų, kūrybinių darbų parodas. Spaudinių parodose atsispindėjo svarbios datos, rašytojų jubiliejai ir aktualijos: visuomenės sveikatos gerinimas, neregijų istorijos, skirtos Baltosios lazdelės dienai, Metų knygos rinkimai, rašytojų, žymių žmonių jubiliejai.

Skaitykloje buvo eksponuotos Igno Medžiaušio, Gražinos Laucienės piešinių, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjungos projektinių veiklų tapybos darbų, Veronikos Adomėlytės, Juozo Samulionio fotografijų ir kt. parodos.

Parodos stiklo vitrinose. Lankytojų aptarnavo skyriaus Abonemente esančiose stiklo vitrinose rengiamos bibliotekos lankytojų pasiūlytų įvairių asmeninių kolekcijų parodos. 2021 m. eksponuotos Jolantos Remeikienės kūrybinių darbų, Dianos Gurklytės ir Ritos Kavaliauskienės nuotraukų, Daivos Jundzilienės ir Mirandos Navickienės sukurtų papuošalų, Liucijos Dobrickienės kolekcionuojamų atvirukų ir kalėdinių žaisliukų parodos. Eksponuota meniškai apipavidalintų plokštelių paroda.

● **Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose** rengta daug parodų, skirtų rašytojų, kultūros ir visuomenės veikėjų jubiliejams, jų kūrybai bei veiklai. Dažniausiai minėtos šios gimimo sukaktys: Ramutei Skučaitei – 90, Jurgai Ivanauskaitei – 60, Juozui Grušui – 120, Selemonui Paltanavičiui – 65, Baliui Sruogai – 125, Gabrielei Petkevičaitei-Bitei – 160, Jurgiui Bieliniui – 175, Vytautui Sirijos-Girai – 110, K. Marukui – 100, Vytautui Mačerniui – 100, Michailui Bulgakovui – 130, Česlovui Milošui – 110, Gintarui Patackui – 70, Elenai Mezginaitei – 80, Fiodorui Dostojevskiui – 200, Jonui Basanavičiui – 170, Romui Gudaičiui – 80 ir t. t.

Minint Lietuvos valstybei svarbias datas daugiausia parodų buvo skirtų Sausio 13-osios įvykiams atminti, Vasario 16-ajai bei Lietuvių tremties į Sibirą 80-mečiui paminėti.

Subačiaus MP eksponuota Viliaus Naujiko fotografijų paroda „Mano gentis“, nuotraukų paroda „Kiekviena šeima – tai maža salelė su savo istorija“ (Alizava), Juozo Kraujūno (Naiviai), Juliaus Aleknos fotografijų parodos (Naiviai ir Salamiestis).

3.2. Mobilios (kilnojamos) parodos

Ankstesniais metais Kraštotyros ir edukacijos skyriaus darbuotojų parengtos parodos (8) keliauja po viešosios bibliotekos padalinius ir kitas įstaigas (čia ir apskaitomas jų eksponavimas). Tai 2020 m. vykdyto projekto „Kartą sujungianti fotografija“ 6 fotografijų parodos (Juliaus Aleknos, Vidmanto Jankausko, Valdo Kopūsto ir Vigilijos Grigienės, Juozo Kraujūno, Viliaus Naujiko, „Mano žvilgsnis į Kupiškį“). Prieš keletą metų išleistos Eugenijos Urbonienės knygos „Užupečkio paveikslaliai“ iliustracijų paroda eksponuota Rokiškio rajono Lailūnų bendruomenės namuose, o paroda „Diagnozė – poetas. Valdemaras Kukulas“ (5 roll up stendai) metų pabaigoje iškeliavo į Panevėžio Elenos Mezginaitės viešąją biblioteką.

3.3. Virtualios parodos (nuoroda <https://www.kupiskiovb.lt/virtualios-parodos/>)

Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vedėja L. Matiukaitė parėngė dvi didelės apimties kupiškėnų poetų jubiliejams skirtas parodas: „Obelis, kuri nebežydės“ (Zitos Lukošūtės – 70-mečiui) ir „Laiko pėdomis“ (Broniaus Žalio 100-mečiui).

Bibliografė J. Pipynienė parėngė 7 parodas: „Kupiškėnai 1991 m. Sausio 13-ąją: fotografijose ir prisiminimuose“, „Kupiškėnai tremtyje: fotografijos ir dokumentai“, „Vasario 16-osios Lietuva“, „Sušildantis sielą knygų pasaulis“ (profesorė, vertėja Genovaitė Dručkutė), „Kupiškėnų ambasadorė Žemaitijos krašte“ (žurnalistė Rita Bočiulytė), „Prisimename kraštiečių žurnalistą Kazimierą Vilių Laužiką“ ir kt.

Bibliotekininkė N. Galvanauskienė parėngė parodas „Mintimis išvaikščiojau kiekvieną lauko rėžį: Juozo Kėdainio gyvenimas ir kūryba“, „Dirbantis žmogus Juozo Kėdainio kūryboje“ ir „Į upes subrido mano dienos“ (Jadvygai Gabriūnaitei – 85 m.).

Bibliotekos padaliniai ir SAP rengė virtualias parodas, kurias paskelbdavo bibliotekų socialiniuose tinkluose „Facebook“, keletas iš jų, daugiausia sulaukusių susidomėjimo: „Esu gimusi Subačiuje, prašau neužmiršti“ (Vincei Jonuškaitei-Zaunienei – 120), „Laiškai atgaline data“ (Angelei Marijai Jonuškienei – „Apie Subačiaus ambulatoriją“ (Subačius), „Kviečiu skaityti“ ir „Nuo praeities iki dabarties“ (Laičiai), vaikų pieštų margučių „Velykų margučiai – džiaugsmas vaikams“ ir Vilės Leščinskienės tapytų lininių pirkinų maišelių „Tapymas ant lino – tvaresnio gyvenimo link“ (Palėvenėlė), „Konstantiną Dulksnį prisimenant“, „Iš Naivių krašto žmonių archyvų“, vaikų piešinių paroda „Šeimoje prasideda pasaulis“ (Naiviai), „Salamiesčio bibliotekai – 70“, nuotraukų parodos: Ričardo Kuodžio „Nuo tamsos iki šviesos“ ir Antano Tušlos „Spalvų simetrija“ (Salamiestis), „Pakviesk į širdį vasaros žydėjimą“, Vidmanto Jankausko fotografijų paroda, „Didžiajam knygnešiui Jurgiui Bieliniui – 175“, „Tautos kaip medžio stiprybė šaknyse“, skirta Vasario 16-ajai (Virbališkiai).

3.4. Kūrybinių darbų parodos

NAUJA: Vieno paveikslų parodos bibliotekos pastato lange. Eksponuoti Vilmanto Graičiūno, Raimundo Savicko, Algirdo Venckaus paveiksai.

Viešosios bibliotekos salėje ir laiptinėje veikė keletas meno darbų parodų: Henriko Orakausko portretų „Kupiškėnai – Lietuvos valstybės kūrėjai“, projekto „Kartas sujungianti fotografija“ – „Mano žvilgsnis į Kupiškį“, „Mokyklinio gyvenimo metraštis: 1961–1964 m.“ (iš Viliaus Purono asmeninio archyvo), „Proginės ir jubiliejinės gairės“ (ir Algimanto Jasaičio kolekcijos), „Veronikos Šleivytytės fotografijos ir grafikos darbai iš V. Šleivytytės galerijos Viktoriškėse ekspozicijos“.

Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose populiarios ir lankytojų mėgstamos *rankdarbių, kūrybinių darbų parodos*: Virginijos Skupienės juostų (Juodpėnai), Židronės Čereškevičienės akvarelės ir dirbinių iš odos, Kirklių šeimos (mamos Kristinos ir dukrų Gabrielės ir Karolinos) rankdarbių (Lukonys), Jadvygos Žekonienės kūrybinių darbų „Tapymas ant stiklo“ (Palėvenėlė), Gražinos Laucienės piešinių „Nauji pamąstymai“ (Salamiestis) ir kt.

4. Edukacinė veikla

Edukacinė veikla praplečia ir pajvairina bibliotekų paslaugas, įtraukia įvairaus amžiaus bibliotekos lankytojus. 2021 m. VB, jos padaliniuose ir SAP buvo vykdytos 65 (2020 m. – 54) įvairios tematikos edukacinės programos, organizuota 248 (iš jų 60 virtualių) edukacinių renginių (VB – 151, padaliniuose ir SAP – 97), iš jų – 221 skirtas vaikams.

	Programų skaičius				Užsiėmimų skaičius				
	Iš viso		Vaikams		Iš viso			Vaikams	
	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	Iš jų virtualių	2020 m.	2021 m.
KP	28	32	17	14	77	92	32	56	67
MP	8	5	3	4	25	5	0	6	4
VB	18	28	15	27	88	151	28	64	150
SVB	54	65	35	45	190	248	60	126	221

	Lankytojų skaičius (fizinių)				2021 m.	Užsiėmimų trukmė (val.)			
	Iš viso		Vaikų		Virtualių edukacijų lankytojai	Iš viso		Vaikams	
	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.		2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.
KP	851	1116	614	481	3001	168	173	125	128
MP	105	96	20	80	0	25	5	6	4
VB	1151	1049	606	1321	390	256	389	221	388
SVB	2107	2261	1240	1882	3391	449	567	352	520

2021 m. edukacinių veiklų užsiėmimų skaičius išaugo 30,5 %, fizinių lankytojų skaičius – 51,8 %. Tam įtakos turėjo VB vykdomas projektas „Integracijos link“, kurio pagrindinės veiklos – edukaciniai užsiėmimai. Nesumažėjo ir užsiėmimų trukmė, nes dalyvauta stovyklose, organizuotos ekskursijos, žygiai gamtoje. Prisitaikant prie veiklų ribojimų 24 % edukacijų vyko virtualiu būdu.

Dėl Covid-19 pandemijos įvesto karantino keitėsi edukacinių veiklų turinys ir pobūdis: neorganizuoti suaugusiems skirti edukaciniai užsiėmimai viešojoje bibliotekoje (Dailės studijos ir Trečiojo amžiaus universiteto Literatūros fakulteto užsiėmimai, Prancūzų kalbos kursai), mažiau veiklų būta Edukacijų klasėje, pristabdė veiklą „Žirniukų“ klubas, beveik pusė neformaliojo švietimo užsiėmimų vyko nuotoliniu būdu, edukacijos persikėlė į atviras erdves (prie Kupiškio piliakalnio, į miesto aikštėje esantį bibliotekos kupolą).

4.1. Edukaciniai užsiėmimai suaugusiems

Dėl Covid-19 pandemijos paskelbto karantino ir kitų ribojimų suaugusiems nebuvo organizuojami Dailės studijos ir Kupiškio Trečiojo amžiaus universiteto Literatūros fakulteto užsiėmimai, Prancūzų kalbos kursai. Siūlyta organizuoti užsiėmimus nuotoliniu būdu, tačiau vyresnio amžiaus lankytojams tai pasirodė nepriimtina.

Suaugusiems parengta virtuali edukacija „Lietuvos valstybės atkūrimo diena“, kurią „Youtube“ kanale peržiūrėjo 66 vartotojai <https://www.youtube.com/watch?v=8tYmcFzpzJE&t=472s>.

Suaugusiems lankytojams **padaliniuose vykdytos edukacinės programos**: „Ramybės takais: interaktyvi kelionė“ (Subačius), „Belaukiant šv. Kalėdų“ (Adomynė), „Šachmatų lenta“ ir „Apyrankių vėlimo dirbtuvėlės“ (Antašava), „Kalėdinės dirbtuvėlės“, užsiėmimą vedė Vilniaus kolegijos Menų fakulteto dėstytoja Inga Kepalienė (Juodpėnai). Naivių bibliotekoje vyko „Adventinių renginių ciklas“. Noriūnuose – „Edukacijos su Genovaite Malakauskiene“, Programa „Namų jaukumas“ vykdyta Rudiliuose, „Kurkime iš popieriaus“ – Salamiestyje, „Eko dirbtuvės“ – Skapiškyje, į kurį renkasi „Senjorių klubas“, Virbališkiuose – „Šiltas šv. Kalėdų laukimas“ (kalėdinių sausainių dekoravimo dirbtuvėlės).

5. Vartotojų mokymai

Informacija apie įvairius bibliotekų darbuotojų organizuotus mokymus lankytojams:

- mokymų skaičius – 571, iš jų 74 virtualūs (2020 m. – 558): VB – 161, MP – 108, KP – 302 (vidutiniškai po 20);
- bendra trukmė – 1029 val. (2020 m. – 1154 val.): VB – 449 val., MP – 108 val., KP – 472;
- mokymų dalyvių skaičius – 6308, iš jų 3391 virtualus (2020 m. – 3538): VB – 1556, MP – 233, KP – 4519.

• Mokymai, skirti neformaliajam švietimui, bibliotekų paslaugoms ir kitai edukacijai:

mokymų skaičius – 266 (2020 m. – 222), trukmė – 585 val. (2020 m. – 490 val.), mokymų dalyvių skaičius – 5755, iš jų virtualių – 3391 (2019 m. – 2457).

• **Vartotojų kompiuterinio raštingumo ir interneto išteklių mokymai (grupėse ir individualiai)**

Bibliotekininkai mokė lankytojus kompiuterinio raštingumo bei interneto išteklių pagrindų individualiai ir grupėmis. Mokymuose dalyvavo įvairaus amžiaus žmonės, kurie norėjo išmokti naudotis naujomis skaitmeninėmis technologijomis ar pagilinti jau turimas žinias. Mokymai vyko ir nuotoliniu būdu.

	Iš viso apmokyta žmonių			Mokymų trukmė (val.)		
	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.
VB	173	365	117	164	269	60
MP	158	115	97	141	86	97
KP	474	601	339	379	309	287
SVB	805	1081	553	684	664	444

• **Projekto „Prisijungusi Lietuva“ gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai.** 2021 m. buvo toliau vykdomos projekto „Prisijungusi Lietuva“ veiklos – gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai pradedantiems „Skaitmeninės technologijos TAU: ateik, sužinok, išmok“ (trukmė 18 val.) ir pažengusiems (trukmė 6 val.). Karantinas nesukliudė šių veiklų – pažengusiems buvo organizuojami nuotoliniai mokymai (24 grupės), kuriuos vedė lektorės R. Vilkienė (10 grupių) ir N. Paukštienė (14 grupių). Viešosios bibliotekos Mokymų klasėje mokėsi tik viena pradedančiųjų grupė (12 žmonių), mokymus vedė I. Gasparonienė. Iš viso skaitmeninio raštingumo mokymus 2021 m. baigė 273 žmonės.

	Grupių skaičius			Baigusiujų skaičius			Mokymų trukmė val.		
	Viso	Iš jų		Viso	Iš jų		Viso	Iš jų	
		Gyvų	Nuotolinių		Gyvų	Nuotolinių		Gyvų	Nuotolinių
Pradedantiems	1	1	0	12	12	0	18	18	0
Pažengusiems	24	0	24	261	0	261	144	0	144
Iš viso	25	1	24	273	12	261	162	18	144

Kupiškio SVB iki 2021 m. kovo mėnesio įpareigota apmokyti 600 žmonių. 2019–2021 m. projekto „Prisijungusi Lietuva“ gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymus pavyko organizuoti viešojoje bibliotekoje ir visuose padaliniuose bei skaitytojų aptarnavimo punktuose. Per tris metus mokymus baigė 1138 gyventojai (nustatytas planas viršytas beveik du kartus). Iš jų 472 arba 41,5 proc. baigė nuotolinius mokymus. Prie šios sėkmės prisidėjo ir Užimtumo tarnyba, prisidėjusi prie mokymų grupių sukomplektavimo.

• **Tiesioginės transliacijos internetu, įvairios akcijos:**

Saugesnio interneto savaitė (vasario 8–13 d.). VB, jos padaliniai ir SAP kvietė interneto vartotojus stebėti nuotolines edukacines pamokėles apie saugius internetinius žaidimus, asmeninę informaciją internete, kaip atpažinti žalingą turinį internete, internetinius draugus ir kt.

• **Vartotojų konsultavimas viešos interneto prieigos klausimais:**

- Individualių konsultacijų skaičius: SVB – 1679 (2020 m. – 1382), VB – 316, MP – 520, KP – 843 (vidutiniškai po 56);

- Konsultuotų žmonių skaičius: SVB – 1527 (2020 m. – 1256), VB – 280, MP – 415, KP – 832 (vidutiniškai po 55).

Viešos interneto prieigos klausimais konsultuota 17,7 % lankytojų daugiau ir jiems suteikta 21,5 % konsultacijų daugiau nei 2020 m. Daugiausia konsultacijų suteikė Subačiaus MP (520), viešoji biblioteka (316), Rudilių SAP (263). Dažniausia konsultuota šiomis temomis: paieška internete, el. bankininkystė, darbas kompiuteriu, sveikata, mokesčių deklaravimas ir kt.

IV. DARBAS SU VARTOTOJ AIS VAIK AIS

1. Vartotojų telkimas ir aptarnavimas

● **Vartotojai.** Statistikos departamento duomenimis 2021-01-01 Kupiškio rajone gyveno 2039 vaikai iki 14 metų (2020-01-01 buvo 2058), sumažėjo 19 arba 0,9 %. Rajono viešosiose bibliotekose skaitė 1152 arba 56,5 % (2020 m. – 1233 arba 59,9 %) šio amžiaus vaikų. Bibliotekų paslaugomis naudojosi ne tik mūsų rajone gyvenantys, bet ir pas gimines, draugus atostogaujantys kitų miestų ar rajonų vaikai, įvairių stovyklų dalyviai, kaimyniniuose rajonuose gyvenantys vaikai, kurie mokyklą lanko Kupiškyje, Subačiuje. Yra vaikų, kurie skaito ir viešojoje bibliotekoje, ir kuriame nors padalinyje. Vaikai sudaro 26,4 % (2020 m. – 26,6 %) visų rajono SVB vartotojų.

Lyginamoji 2020–2021 m. rodiklių analizė:

	Vartotojų skaičius		Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Apsilankymų skaičius		Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Lankomumas	
	2020 m.	2021 m.			2020 m.	2021 m.			2020 m.	2021 m.
VB	523	440	-83	-15,9	5988	4987	-1001	-16,7	11,4	11,3
MP	120	126	+6	+5,0	1705	2500	+795	+46,6	14,2	19,8
KP	590	586	-4	-0,7	10002	9386	-616	-6,1	16,9	16,0
SVB	1233	1152	-81	-6,6	17695	16873	-822	-4,6	14,3	14,6

Vartotojų vaikų skaičius (1152) viešosiose bibliotekose, palyginti su 2020 m., sumažėjo 6,6 %. Planas įvykdytas 89,2 %. Daugiau vaikų nei buvo planuota užregistruota aštuoniuose kaimo padaliniuose, o daugiausia Noriūnuose (97) ir Alizavoje (73), mažiausia – Palėvenėlėje (15). Vidutinis vartotojų vaikų skaičius kaimo padaliniuose – 39 (2020 m. – 39).

● **Lankytojai.** Ataskaitiniu laikotarpiu viešosios bibliotekos sulaukė 16873 lankytojų vaikų, t. y. 4,6 % mažiau nei 2020 m. Planuotas rodiklis įvykdytas tik 74,4 %.

Daugiausia lankytojų vaikų sulaukė Noriūnų (2623), Šimonių (1923) ir Alizavos (1309) kaimo padaliniai.

Vidutinis vaikų apsilankymų skaičius kaimo padaliniuose – 626 (2020 m. – 667). Vaikai per metus bibliotekose apsilankė vidutiniškai po 15 kartų (2020 m. – po 17).

Didžiausi lankomumo rodiklis Alizavoje – 17,9, mažiausias Laičiuose – 1,7.

● Dokumentų išduotis

	Dokumentų išduotis fiz. vnt.		Skirtumas	Prieaugis / kritimas %	Skaitomumas	
	2020 m.	2021 m.			2020 m.	2021 m.
VB	4959	4175	-784	-15,8	9,5	9,5
MP	2590	2500	-90	-3,5	21,6	19,8
KP	7354	9569	+2215	+30,1	12,4	16,3
SVB	14903	16244	+1341	+9,0	12,1	14,1

Lyginant 2020–2021 m. rodiklius matyti, kad bendra dokumentų išduotis vartotojams vaikams rajono viešosiose bibliotekose išaugo 9,0 %. Planas įvykdytas 85,0 %.

Viešojoje bibliotekoje ir Subačiaus MP išduotis vaikams sumažėjo, bet išaugo kaimo padaliniuose (30,1 %). Daugiau dokumentų išdavė Šimonių (+1144 fiz. vnt.), Alizavos (+341 fiz. vnt.), Lukonių (+311 fiz. vnt.), Salamiesčio (+276 fiz. vnt.), Rudilių (+210 fiz. vnt.) ir dar 4 padaliniai. Didžiausia dokumentų išduotis vaikams Šimonių (1628 fiz. vnt.) ir Noriūnų (+1406 fiz. vnt.) kaimo padaliniuose, aptarnaujančiuose ir mokyklų bendruomenes.

Priežastys: nuo rudens moksleiviams pamokos vyko kontaktiniu būdu, todėl turėjo galimybę dažniau užsukti į bibliotekas, aktyviai vykdyta knygnešystės paslauga.

Į namus išduotas 13571 fiz. vnt. arba 83,5 %, išduotis vietoje – 2673 fiz. vnt. arba 16,5 % įvairių dokumentų.

Grožinės literatūros išduota 11390 fiz. vnt. (2020 m. – 10139 fiz. vnt.) arba 70,1 % visos išduoties vaikams, šakinės literatūros – 4854 fiz. vnt. (2020 m. – 4764 fiz. vnt.) arba 29,9 %. Į šakinės literatūros išduotį įeina žaislai ir žaidimai, esantys Vaikų erdvėje ir padaliniuose. Kaimo padaliniuose šakinės literatūros išduotis sudaro 31,5 %.

Išduotis pagal dokumentų laikmenas: knygos – 11998 fiz. vnt. arba 73,8 % (2020 m. – 71,0 %) visos išduoties vaikams, periodiniai leidiniai – 3129 fiz. vnt. arba 19,3 % (2020 m. – 16,0 %), kiti dokumentai (trimačiai, garso vaizdo ir kt.) – 1117 fiz. vnt. arba 6,9 % (2020 m. – 13,0 %).

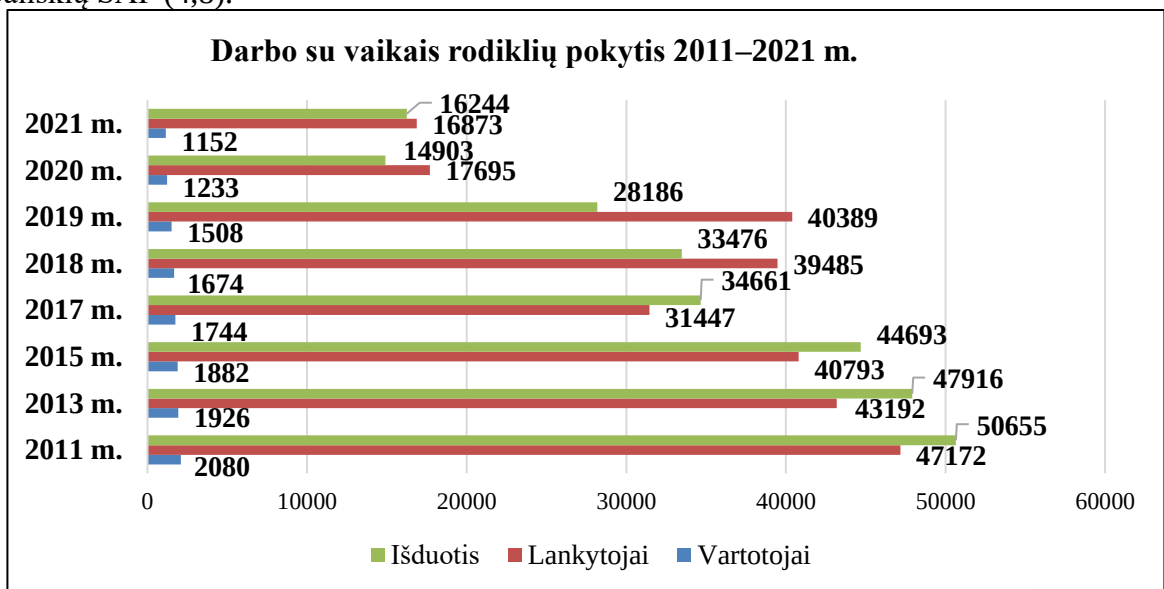
Vaikų erdvėje vartotojų grupėje iki 9 metų populiariausios knygos: lietuvių autorių – K. Kasparavičiaus „Kaimynė už kampo“, „Sodininkas Florencijus“, „Apie šį bei tą“, „Kvailos istorijos“, „Trumpos istorijos“, T. Dirgėlos detektyvinė serija apie Tomą ir Domą „Apie raganą Šiokiątokią“, „Apie raganos Šiokiostokios vaikus“, „Monstras numeris du“ ir naujausia „Akių obuolių pyragas“, S. Paltanavičiaus „Jei tu slieko nepažįsti“, „Tie namai namučiai“, „Pati geriausia uodega“, L. Žutautės serija apie Kakę Makę „Monstropedija su Kake Make“, „Kakės Makės enciklopedija. Gyvūnai“.

Skaitomiausios užsienio autorių knygos: A. Macdonald knygų serija apie Nevalą Bertį, R. Scotton knygelės apie katinėlį Juodį, M. Widmark knygų serija apie pabaisų agentę Nelę Rap, A. Blabey serija „Blogiukai“ ir kt.

Vyresniųjų vaikų labiausiai skaitomos A. Lindgren knygos, J. Green „Dėl mano likimo ir žvaigždės kaltos“, L. Lowry „Siuntėjas“, U. Poznansi „Erebas“, I. Zarambaitės „Juodavandeniai“, N. Vaitkutės „Klampinių kronikos“.

Vaikų erdvėje labiausiai mergaičių skaitomas žurnalas „Justė“, o žurnalus „Laimiukas“, „Bitutė“, „Vakaro žvaigždelė“ daugiausia skaito ir naudoja pamokose mokytojos bei darželių auklėtojos.

● **Skaitomumas** (vidutinė dokumentų išduotis vienam vartotojui). Bendras vaikų skaitomumo rodiklis – 14,1, (2020 m. – 12,1). Didžiausias skaitomumas Lukonių SAP (37,0), mažiausias – Juodpėnų ir Virbališkių SAP (4,8).

● **2011–2021 m. rodiklių pokyčių analizė:**

- Vartotojų vaikų skaičius rajono viešosiose bibliotekose per dešimt metų sumažėjo 928 arba 44,6 %. Nuolat stebima mažėjimo tendencija. Didžiausią įtaką turi neigiami demografiniai pokyčiai (gimstamumo mažėjimas, emigracija), kaimo mokyklų uždarymas, skaitmeninių technologijų vystymasis, nuotolinis mokymas, besitęsianti pandemija.

- Lankytojų vaikų skaičius per metus sumažėjo 822, o per 10 metų – 30299 arba 64,2 %.

- Dokumentų išduotis skaitytojams vaikams per metus išaugo 1341 fiz. vnt. arba 9 %, o per 10 metų sumažėjo 34411 fiz. vnt. arba 67,9 %.

Neigiamus pokyčius lemia tos pačios priežastys: mažėjantis vaikų skaičius, padaliniai gauna labai mažai vaikiškų knygų ir periodinių leidinių, vaikai vis mažiau skaito, juos domina naujos technologijos ir kiti laisvalaikio praleidimo būdai, prisidėjo besitęsianti pandemine situacija šalyje, nuotolinis mokymasis.

2. Renginiai vaikams

	Renginiai			Iš jų					
	Iš viso			Žodiniai / kompleksiniai			Vaizdiniai		
	2020 m.	2021 m.	Iš jų virtualūs	2020 m.	2021 m.	Iš jų virtualūs	2020 m.	2021 m.	Iš jų virtualūs
VB	144	232	48	109	195	42	35	37	6
MP	19	17	3	13	9	0	6	8	3
KP	148	194	44	87	107	26	61	87	18
SVB	311	443	95	209	311	68	102	132	27

	Renginių lankytojai		Virtualūs renginių lankytojai
	2020 m.	2021 m.	
VB	860	1489	692
MP	150	110	152
KP	1551	872	368
SVB	2561	2471	1212

Ataskaitiniais metais SVB organizavo 132 renginiais daugiau nei 2020 m. Žodiniai ir kompleksiniai renginiai sudarė 70,3 % visų vaikams skirtų renginių, vaizdiniai – 29,7 %. Virtualūs renginiai sudarė 21,44 %.

Kaimo padaliniai suorganizavo vidutiniškai po 7 žodinius ir po 5–6 vaizdinius renginius vaikams. Renginiuose apsilankė 2471 (-90) vaikas, t. y. 14,6 % visų bibliotekose apsilankiusių vaikų.

Žodiniai renginiai pagal formas: knygų pristatymai – 21,1 %, muzikinės, literatūrinės ir pasakų popietės – 41,1 %, susitikimai – 1,2 %, viktorinos – 3,3 %, parodų pristatymai – 2,2 %, kiti (konkursai, pokalbiai, diskusijos) – 31,1 %.

2.1. Renginių vaikams charakteristika

Vaikų erdvėje (VE) ataskaitiniu laikotarpiu vaikams iš viso suorganizuoti 95 (iš jų 37 vaizdiniai) renginiai, (iš jų 36 virtualūs). Žodiniai renginiai pagal formas: knygų pristatymai – 33,3 %, literatūrinės ir pasakų popietės – 66,7 %. Bibliotekininkės, dėl karantino ir įvairių ribojimų (mokyklos ir darželiai neįsileido į patalpas, ar net teritoriją, bibliotekoje buvo uždrausti renginiai) negalėdamos organizuoti „gyvų“ renginių, teatralizuotus naujų knygų pristatymus, literatūrinius rytmečius, Metų knygos paaugliams rinkimus rengė virtualiu būdu.

Tik gegužės mėnesio pabaigoje įvyko pirmas susitikimas su vaikais mokyklos „Varpelis“ teritorijoje esančioje pavėsinėje. Iki pat metų galo teko taikytis prie gamtos diktuojamų sąlygų, bet nugalėjo didelis noras bendrauti, todėl negąsdino nei vėjas, nei lietus, nei sniegas, renginiai vyko lauke.

Gruodžio mėnesį Vaikų erdvėje vyko renginių ciklas „Sekame kalėdinę pasaką“. Prie vaikų rankų darbo žaisliukais papuoštos eglutės buvo sekamos pasakos.

2.2. Renginiai vaikams padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose

Padaliniuose ir skaitytojų aptarnavimo punktuose organizuojamos įvairios popietės, garsinio skaitymo ir literatūrinės valandėlės, edukaciniai užsiėmimai. Organizuoti renginiai buvo skirti Metų knygos rinkimams, Nacionalinei bibliotekų ir Šiaurės šalių literatūros savaitėms, knygų pristatymams, kalendorinėms šventėms, neformaliai vaikų švietimui ir edukacijai. Populiariausi yra įvairūs edukaciniai užsiėmimai, interaktyvūs žaidimai, viktorinos, skaitymo skatinimo valandėlės. Daugelis renginių dėl ribojimų buvo perkelti į virtualią erdvę. Organizuojant renginius vaikams,

bibliotekos bendradarbiauja su mokyklomis ir kitomis ugdymo bei kultūros įstaigomis. Keletas daugiausia dėmesio sulaukusių renginių vaikams:

Subačiaus MP vyko kūrybinių darbų parodos „Subačius žiemą“ pristatymas.

Alizavos padalinys kvietė į popietę, skirtą Velykų papročiams prisiminti.

Adomynės padalinys knygų parodos „Vaikams vanagams“ pristatymu paminėjo poetės R. Skučaitės 90-metį.

Antašavos padalinys kartu su KKC Antašavos laisvalaikio salės darbuotoja organizavo popietę „Laikas kartu“.

Naivių SAP organizavo popietę, skirtą Tarptautinei vaikų gynimo dienai, kurioje vaikai smagiai leido laiką su Karlsonu ir Frekenbok, susitiko su policijos pareigūne Ineta Baronaite ir Amsiu.

Noriūnų padalinys kvietė į muzikinę žaidimų popietę, surengė Helovino šventę; kartu su Noriūnų vaikų dienos centro lankytojais šventė Vaikų gynimo dieną, Tolerancijos dieną.

Rudilių SAP vyko minėjimas, skirtas Gedulo ir vilties dienai „Gėlės – ilgesio pievai“; jaunuosius kraštotyrininkus kvietė paieškoti paslaptinių istorijų Rudilių krašte („Paslaptinių istorijų beieškant“); organizavo V. V. Landsbergio knygos „Pūkis ir Pūkutis“, L. Petkevičiūtės knygelių „Vištelė Put Pututė“ ir „Voveriukas Tindiriukas“ bei R. Bee knygėlės „Spalvų namelis“ pristatymus. Tradiciškai vyko skaitymo iššūkio „Vasara su knyga“ baigiamasis renginys, „Bibliotekos knygų Kalėdų“ skaitymai.

Salamiesčio padalinyje surengta popietė vaikams ir jų mamytėms „Pasaka vaiko gyvenime“.

Skapiškio padalinyje vyko susitikimas su Kupiškio policijos pareigūne Ineta Baronaite.

Šimonių padalinyje vyko popietė „Aš turistas“, knygų parodos „Pasakų skrynelė“ pristatymas.

2.3. Vaizdiniai renginiai

Vaikams skirtos spaudinių ir kūrybinių darbų parodos (132, iš jų 27 virtualios) sudaro 30,6 % visų bibliotekose parengtų parodų. Viešojoje bibliotekoje jų buvo 37, Subačiaus miesto padalinyje – 8, o kaimo padaliniuose – (87) vidutiniškai po 5–6 (kai kuriuose padaliniuose buvo tik po 1–3). Didelę dalį sudaro įvairios vaikų kūrybinių darbų parodos.

Dalis parodų buvo skirta *rašytojų jubiliejams, jų kūrybos sklaidai, teminės parodos* buvo skirtos Šv. Agotos dienai, Pasaulinei vandens dienai, Tarptautinei vaikų knygos dienai, Knygnešio dienai, Vaikų gynimo dienai, Nacionalinei bibliotekų savaitei paminėti. Populiarios vaikų *kūrybinių darbų/piešinių parodos*.

Vaikų erdvėje rengtų vaizdinių renginių (parodų) tematika buvo dvejopo pobūdžio – spaudinių ir piešinių/darbų. Spaudinių parodose atsispindėjo rašytojų jubiliejai ir knygų iliustratorių kūryba, svarbios valstybės datos, gautos naujos knygos. Daugiausia dėmesio sulaukė Kupiškio meno mokyklos Dailės skyriaus mokinių kūrybinių darbų parodos „Spalvoto popieriaus stebuklai“ ir „Vaivorykštės spalvos“ bei Povilo Matulionio progimnazijos Šepetos Almos Adamkienės skyriaus mokinių lipdinių iš molio paroda „Mane iš molio lipdė vaikas“.

Rengiant vaikų piešinių ir darbų parodas, kurių temos – nuo metų laikų kaitos iki įsimintinų datų paminėjimo, bendradarbiaujama su Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos, Meno mokyklos Dailės skyriaus mokytojais, mokyklos „Varpelis“, vaikų lopšelio/darželio „Saulutė“ pedagogėmis.

3. Edukaciniai užsiėmimai vaikams

	Programų skaičius		Užsiėmimų skaičius		Lankytojų (fizinių) skaičius		Užsiėmimų trukmė (val.)	
	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.	2020 m.	2021 m.
Neformalus vaikų švietimas (NVŠ)	2	2	46	67	370	587	227	238
VVG projekto edukacijos	0	10	0	69	0	540	0	166
Kiti edukaciniai užsiėmimai	35	33	80	85	870	755	125	116
Viso SVB	37	45	126	221	1240	1882	352	520

• *Neformalus vaikų švietimas (NVŠ)*

2021 m. vykdyta tęstinė neformaliojo vaikų švietimo programa „Skautauk, patirk, atrask“, kurioje dalyvauja prie viešosios bibliotekos įkurta (2019 m.) skautų draugovė „Kupa“, priklausanti Panevėžio krašto „Nevėžio“ tuntui. Jai vadovauja Ingrida Žurauskienė ir Rūta Vilkenė. Draugovė oficialiai priklauso 14 narių, bet įvairiose veiklose dalyvavo 17 vaikų. Per metus įvyko 24 užsiėmimai (12 iš jų – virtualūs), kurių trukmė 137 val., dalyvavo 237 vaikai ir suaugusieji.

Sausio-birželio ir lapkričio mėnesiais vyko tik nuotolines sueigos (jų 12) per ZOOM programą, bendrauta uždarose „Facebook“ grupėje ir „Messenger“. Kiekvienas mėnuo buvo skiriamas kokiam nors veiklai: vasarį minimas skautų įkūrėjo R. Baden-Powel'io gimtadienis, kovas – gerų darbų mėnuo, balandis – skirtas pažinti paukščius, gegužė – skautiškų mazgų mėnuo ir t.t.

Birželio mėnesį po ilgo laiko skautai pagaliau susitiko gyvai, vyko pasiruošimas Joninių šventės edukacijoms. Gruodžio 2 d. sueigos tema – skautų uniforma, o gruodžio 16 d. vyko Kalėdinio megtinio vakaras, kurio metu skautai žaidė skautiškus žaidimus, dainavo ir aptarė besibaigiančius metus. Keturiuose gyvose sueigose sudalyvavo 30 vaikų, bendra trukmė – 14 val.

Skautai organizavo du ir dalyvavo dviejuose kitų organizuotuose žygiuose. Rugpjūčio 14 d. „Kupos“ draugovė organizavo žygį su „Jurgio Kairio vardo“ draugove iš Rokiškio. Po ekskursijos Kupiškio mieste Vėžionių poilsiavietėje skautiškai stovyklauta. Spalio 2 d. „Kupos“ draugovės žygis „Anapus marių“. Spalio 23 d. draugovės skautai (10 žmonių) dalyvavo Kupiškio viešosios bibliotekos projekto „Integracijos link: vasaros bibliotekos iniciatyvos Kupiškio mieste“ baigiamajame žygyje į Vėžionis. Spalio 30 d. 5 skautai dalyvavo Žygeivių klubo „X kilometras“ organizuotame pėsčiųjų žygių ciklo „Gaudom vėją“ I-ame žygyje Subačiuje. Iš viso žygiuose dalyvavo 53 vaikai ir vadovės.

Skautai – valstybinių švenčių minėjimų ir kitų renginių dalyviai. Birželio 14 d. Gedulo ir vilties dienos minėjime skautai dalyvavo tremtinių pavardžių skaitymo akcijoje „Ištark. išgirsk. išsaugok“. Birželio 23 d. prie Kupiškio piliakalnio vykusioje Joninių šventėje „Jonadienis Jono ūlyčioje“ skautai aktyviai prisidėjo prie Kupiškio viešosios bibliotekos siūlomų edukacijų: „Skautiški mazgai“, „Lapų antspaudai“, „Užduočių ruožas“, „Žaidimai“, „Šaudymas iš lanko“ ir kt. Dviejuose renginiuose dalyvavo 15 vaikų.

Skapiškio padalinyje jau penktus metus iš eilės vykdoma NVŠ programa „Eko dirbtuvėlės“, kuri trunka 9 mėnesius per metus. Programos tikslas – skatinti jaunimo ir vaikų atsakingą požiūrį į gamtos išteklių saugojimą, ekologinį sąmoningumą ir draugišką aplinkai elgesį, vartotojiškumo mažinimą. „Eko dirbtuvėlės“ 2021 m. lankė 8 įvairaus amžiaus moksleiviai, jiems organizuoti 42 edukaciniai užsiėmimai (iš jų 13 buvo virtualių), kuriuose apsilankė 259 vaikai.

NVŠ veiklą antrus metus papildė vaikų vasaros „Eko stovykla“. Jos metu antram gyvenimui buvo prikelti seni baldai: kėdės, taburetės, nedidelės spintelės, staliukai. Vaikai lankėsi Kupiškio etnografijos muziejuje, apžiūrėjo Skapiškio ežere rastus daugiau kaip 3800 metų senumo tauro ragus, keliavo po Kupiškio marių salą Uošvės liežuvį, susipažino su medžių, krūmų įvairove, aplankė Palėvenės vienuolyną. Stovykla tęsėsi 6 dienas, apsilankė 107 vaikai.

• *Kitos edukacijos vaikams*

2018 m. įkurtas „**Žirniukų**“ klubas, skirtas mažyliams iki 4 metų ir jų mamoms, buvo susirinkęs tik 2 kartus. Dėl karantino ir kitų ribojimų rečiau vyko ir „**Klubo po pamokų**“ susitikimai: 11 užsiėmimų, dalyvavo 39 vaikai. Programos „**Atostogos bibliotekoje**“ užsiėmimai vyko kalėdinių atostogų metu: 4 užsiėmimuose dalyvavo 12 vaikų.

Lankytojų aptarnavimo skyriaus Vaikų erdvės darbuotojos rengė edukacijas pagal 3 programas: netradicinis užklasinis skaitymas su knygų pristatymu, edukaciniai užsiėmimai aplinkai ir gamtai pažinti, vaikų saviraiškai ir kūrybingumui ugdyti (kuriant ir vaidinant pasakas). Įvyko 22 (iš jų virtualių – 15) užsiėmimai, trukmė 22 val., dalyvavo 277 vaikai.

Subačiaus MP vaikams organizavo užsiėmimus pagal 4 programas: „Subačius ir jo istorija“, „Kupiškio krašto QR kodas“ ir „Kryžiažodis Subačiaus kraštui“ ir „Ateik. Atpažink. Atspėk“. Keturiuose užsiėmimuose apsilankė 80 vaikų.

Kaimo padaliniai vaikams siūlė dalyvauti edukaciniuose užsiėmimuose pagal šias programas: „Alizavos krašto galiūnas“, „Velyke, Velykėle, ar jau buvai pas mus?“, „Ar žinai? Susipažinkime –

Alizavoje esantys paminklai“ (Alizava), „Kalėdinės dekoracijos“ (Naiviai), „Adventinio kalendoriaus gaminimas“ (Noriūnai), „Gėlės tremtiniam“, „Mylimiausias knygų herojus“, „Paslaptinių istorijų beieškant“ (Rudiliai), „Gėlė – siurprizas“ ir „Knygų skirtukai“ (Salamiestis), „Piešimas smėliu“ (Šepeta), „Darbštuoliukų dirbtuvėlės“ (Šimonys) ir kt.

NAUJA: „Penkių pojūčių erdvė“. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka vienam mėnesiui paskolino įrangą penkių pojūčių erdvei kurti. Įrangą sudarė: projektorius, planšetinis kompiuteris, Wi-Fi adapteris, 6 šviestuvai, šviečiantis molbertas piešimui ir fluorescenciniai markeriai, šviesos stalas piešimui su smėliu, kilimas, 9 pagalvėlės ir mėnulio būgnas su lazdelėmis. „Penkių pojūčių erdvė“ Edukacijų klasėje veikė nuo spalio 6 d. iki lapkričio 6 d. Grupėms organizuoti užsiėmimų neleido sugriežtinti savivaldybės reikalavimai dėl epidemiologinės situacijos, todėl buvo siūloma registruotis šeimomis. Dažniausiai registravosi mamos su vaikais. Dalyviams siūlyta išbandyti šiai erdvei pritaikytą edukacinę programą „Nuostabasis mėnulio žemėlapis“, kurios metu parodomas trumpas filmukas, jį peržiūrėjus buvo siūlomos užduotės: nupiešti mėnulio žemėlapi ant šviečiančio molberto ar ant smėlio stalo, pagroti mėnulio būgną ir kt. Įdomu tai, kad erdvėje veikė šviestuvai, kurių spalvą buvo galima patiems pasirinkti, taip susikuriant norimą aplinką. Planšetiniame kompiuteryje įdiegtoje programėlėje buvo galima rasti įvairių interaktyvių žaidimų ir dainelių, taip pat šviečiamojo pobūdžio filmų. Suorganizuoti 9 užsiėmimai, dalyvavo 45 lankytojai: 27 suaugusieji ir 18 vaikų.

• **Edukacijos už bibliotekos ribų**

Birželio 23 d. Kupiškio viešosios bibliotekos darbuotojų komanda ir skautai su edukacijomis ir sportinėmis rungtimis dalyvavo *Kupiškio miesto Joninių šventėje „Joninės Jono ūlyčioje“* prie piliakalnio.

Rugsėjo 25 d. dalyvauta rajoninėje šventėje „Derliaus dėdė kviečia“ miesto Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje, kurioje buvo **pristatyta nauja edukacinė programa „SCRIPTORIUM“**, kuri kvietė pabandyti rašyti žąsies plunksna. Mažieji lankytojai turėjo galimybę pasigaminti įvairių dirbinių iš gamtinių medžiagų.

4. Informacinės paslaugos

• **Informacinių gebėjimų ugdymas.** Organizuota 12 (2020 m. – 21) informacinių gebėjimų ugdymo priemonių, visos vaikams (pamokėlės, valandėlės ir kt.): VB – 0, MP – 6, KP – 6.

• **Užklausos.** Per metus atsakyta į 373 užklausas vaikams: VB – 20, miesto padalinyje – 135, kaimo padaliniuose – 218 (vidutiniškai po 14).

• **Interneto paslaugos.** VB ir visuose padaliniuose esančia vieša interneto prieiga (VIP) pasinaudojo 370 vartotojų – 41,8 % bibliotekas lankančių vaikų iki 14 metų (2020 m. – 377 arba 30,6 %): VB – 127, MP – 11, kaimo padaliniuose – 232 (vidutiniškai – po 15).

Interneto lankytojų skaičius – 5269 (2020 m. – 6934): VB – 368 (-680), MP – 1500 (+240), KP – 3401 (-1225), vidutiniškai po 226, daugiausia: Noriūnuose – 966, Šimonyse – 898, Rudiliuose – 663. Wi-Fi paslauga per metus pasinaudojo 883 interneto lankytojai vaikai.

Nuotolinis mokymasis, išmanūs įrenginiai beveik kiekvieno namuose mažina poreikį naudotis net ir atnaujintais kompiuteriais, internetu bibliotekoje. Interneto lankytojų skaičiaus mažėjimui didelę įtaką turėjo daugiau nei tris mėnesius neteiktos Interneto skaityklų paslaugos.

V. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA

1. Interneto svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai

Bibliotekos interneto svetainę www.kupiskiovb.lt administruoja bibliotekininkė Regina Vilčinskienė (IVBRS). 2021 m. parengti nauji skyriai: „Skautai“, „Skulptūros, prabylančios autoriaus balsu“, „Virtualios viktorinos“. 2021 m. iš viso patalpintos 4329 publikacijos (iš jų 71 – straipsnis, 20 – skelbimų/kvietimų, 341 – kita informacija). Jas rengė VB ir padalinių darbuotojai.

2021 m. virtualių apsilankymų interneto svetainėje skaičius – 10368 (2020 m. – 16387). Fizinių lankytojų skaičius – 46065. Vadinas, vienas rajono gyventojas bibliotekos interneto svetainėje apsilankė vidutiniškai 0,6 karto per metus, o bibliotekoje – vidutiniškai 3 kartus. Virtualių apsilankymų skaičiaus sumažėjimą įtakojo tiesioginis jungimasis dokumentų paieškai į elektroninių paslaugų portalą <https://ibiblioteka.lt/metis/>, o ne per bibliotekos interneto svetainę (bibliotekos katalogą).

Kraštotyros ir edukacijos skyriaus darbuotojos nuolat pildo bibliotekos interneto svetainėje kraštotyros tematikos informacijai skirtą skyrių „Kraštotyra“, kuriame yra poskyriai: „Bibliotekos leidiniai“, „Kraštotyros darbai“, „Leidiniai apie Kupiškį“, „Skaitmeninės kolekcijos“, „Kupiškio krašto garbės piliečiai“, „Žymūs kupiškėnai“, „Mūsų kraštas: spaudoje ir interaktyviuose žemėlapiuose“.

Poskyriui „Leidiniai apie Kupiškį“ (<https://www.kupiskiovb.lt/leidiniai-apie-kupiski/>) paruošta informacija apie 2020–2021 m. išleistas 7 knygas.

Poskyrio „Žymūs kupiškėnai“ (<https://www.kupiskiovb.lt/zymus-kupiskenai/>) asmenybių sąrašas papildytas 69 naujomis pavardėmis ir 85 biografijomis. Šiuo metu čia galima rasti 526 įvairių sričių (mokslininkų, menininkų, rašytojų, sportininkų, mokytojų, kariškių, politikų ir kt.) nusipelnusių kupiškėnų pavardes ir jų biografijas.

Rubrika „Kupiškio kraštas spaudoje“ (<https://www.kupiskiovb.lt/kupiskio-krastas-spaudoje/>). Iš LIBIS Jungtinio katalogo išrenkami straipsnių apie Kupiškį, spausdintų respublikinėje ir kitų rajonų spaudoje, aprašai su anotacijomis ir kas mėnesį sudaromi sąrašai. Straipsniai apie Kupiškį, kurių įrašų nėra Jungtiniame kataloge, aprašomi ir sukuriami įrašai (sukurta apie 40 tokių įrašų). 2021 m. sudaryta 12 sąrašų, kuriuose yra 335 pozicijos.

Poskyris „Skaitmeninės kolekcijos“ (<https://www.kupiskiovb.lt/skaitmenines-kolekcijos/>) papildytas trimis įrašais: „Juozo Kėdainio užrašų knygelės“, „Skulptoriaus Juozo Kėdainio egodokumentinis palikimas 1933–1954 m.“ ir „Naujosios Kupiškio ligoninės foto kronika“.

Skyriaus „Apie mus“ poskyriui „Mes spaudos puslapiuose“ (<https://www.kupiskiovb.lt/mes-spaudos-puslapiuose/>) paruoštos 38 straipsnių apie Kupiškio rajono bibliotekas kopijos.

Bibliografė J. Pipnienė nufilmavo ir sumontavo 20 vaizdo įrašų, kurie skelbti VB interneto svetainės skyriuose „Naujienos“, „Renginiai“, „Mūsų kraštas“, bibliotekos „Youtube“ kanale, „Facebook“ paskyroje. Tai parodų pristatymai: Reginos Baltrūnienės „Metai su sportu“, Jolantos Remeikienės „Vasara pražydusi žiemą“, Veronikos Adomėlytės „Emocijos pro stiklą“; knygų pristatymai: „Naujausi kupiškėniškos tematikos leidiniai“, „Knyga apie Petrą Kiaulėną“, Kornelijos Jankauskaitės knyga „Apkabinu praeitį“, „Knygų pasaulyje ne vieni“, „Aldonos Vasiliauskienės knygos pristatymas“, „Naujų knygų pristatymai (3)“; renginiai: „Susitikimas su Stasiu Liupkevičiumi“, „Iš senų plokštelių kolekcijos“, „Tarptautinė vaikų knygos diena“, „Rudens puokštė Elenai Mezginaitei“, „Lietuvos valstybės atkūrimo diena“; projektas „Paslaptinių istorijų beišeškant“ (2 įrašai); pokalbiai: „Senovinės kupiškėnų vestuvės Algimanto Jasičiaus prisiminimuose“ ir kt. IVBRS bibliotekininkė R. Vilčinskienė nufilmavo ir sumontavo vaizdo įrašus: „Palėvenėlės kraštas“, „Virbališkių kraštas“, žurnalo „Baltas kambarys“ pristatymas, Viliaus Purono fotografijų parodos „Mokyklinio gyvenimo kronikos (1961–1964 m.)“ pristatymas, Žanetos Jasaitienės knygų sutiktuvės ir kt.

Svetainės skyriuje „Paslaugos“ (<https://www.kupiskiovb.lt/paslaugos/>) skelbiamos KES darbuotojų 2021 m. parengtos virtualios viktorinos (19), virtualios parodos (13), atnaujinama

informacija apie duomenų bazines (3), edukacijas (2), poskyris „Biblioteka visiems“. I. Žurauskienė parengė naujų edukacijų „Rašto istorija“ ir „Kelionė į devintą stotį“ aprašymus.

NAUJA: KES vedėja L. Matiukaitė nuo kovo mėnesio rengė naujienlaiškį „Kupiškio viešosios bibliotekos tradicinės ir virtualios paslaugos“, kuriame informuojama apie būsimus viešosios bibliotekos ir padalinių savaitės, dviejų savaitės ar mėnesio renginius – priklausomai nuo renginių gausos. Iš viso parengta 20 naujienlaiškių, kurie paskelbti bibliotekos interneto svetainės skyriuje „Naujienos“ ir „Facebook“.

NAUJA: „Facebook“ paskyroje (<https://www.facebook.com/kupiskiovb/>) buvo skelbti „Kupiškio kalendoriaus. 2021“ įrašai, kuriuose pristatomi jubiliejus švenčiantys žymūs kupiškėnai: pateikiamos trumpos jų biografijos, keletas fotografijų. Per metus KES darbuotojai parengė 43 tokius įrašus.

2. Elektroninio katalogo kūrimas

2021 m. įgyvendinus LIBIS ir elektroninių paslaugų portalo ibiblioteka.lt modernizavimą, Kupiškio viešosios bibliotekos elektroninio katalogo duomenys tapo jungtinio katalogo bendra dalimi. Visi katalogavimo ir komplektavimo darbai automatiškai fiksuojami tiek bibliotekos, tiek jungtiniame kataloge, nebereikia kopijuoti bibliografinių įrašų į bibliotekos katalogą.

2003–2021 m. bibliotekos kataloge buvo 79828 bibliografiniai įrašai, iš jų 46100 arba 57,7 % sudaro knygų ir kitų dokumentų įrašai, 31237 arba 39,1 % – analiziniai įrašai, 2478 arba 3,1 % – serialinių išteklių įrašai, 13 arba 0,1 % – rankraščių fondo rinkiniai. Bendrą 2003–2021 m. bibliografinių įrašų skaičių įtakoję sistemos modernizavimo procesai. Duomenų migravimo metu buvo perskaičiuoti besidubliuojantys įrašai.

2021 m. bibliotekos kataloge sukurti 2696 bibliografiniai įrašai (2020 m. – 3423), iš jų 1312 arba 49,0 % – knygų ir kitų dokumentų bibliografiniai įrašai, 1358 arba 50,0 % – analiziniai įrašai, apie 1% (26 BĮ) sudarė serialinių išteklių ir rankraščių fondo rinkinių bibliografiniai įrašai. 2021 m. bibliografinių įrašų bibliotekos kataloge buvo mažiau. BĮ skaičiaus mažėjimą arba augimą lemia naujų inventorintų dokumentų gautis pavadinimais.

2021 m. vartotojai tikėtina naudojo viešosios bibliotekos elektroniniu katalogu www.OPAC, bet dėl LIBIS modernizavimo darbų OPAC statistika neveikia. 2020 m. prie jo vartotojai buvo prisijungę (virtualių apsilankymų skaičius) 4944 (2019 m. – 5074, 2018 m. – 2911) kartus, atliktos 18406 (2019 m. – 16183, 2018 m. – 24794) paieškos.

• LIBIS analizinių įrašų sudarymas

Analizinių įrašų kūrimas LIBIS Jungtiniame kataloge – svarbi Kraštotyros ir edukacijos skyriaus veiklos sritis. Bibliotekininkė N. Galvanauskienė sukūrė 1006 (2020 m. – 1201) analizinius įrašus (aprašė rajoninio laikraščio „Kupiškėnų mintys“ straipsnius). Šie įrašai ant katalogo kortelių nespausdinami ir į kraštotyros kartoteką nebejungiami. Informaciją galima rasti Kupiškio VB elektroniniame kataloge per <https://ibiblioteka.lt/metis/> straipsnių paiešką.

3. Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir grąžinimo termino pratęsimo paslaugomis

• **Skaitytojų aptarnavimo posistemė.** 2021 m. rugpjūčio mėn. buvo įdiegta nauja programa METIS (modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida). Programą sudaro trys portalai: du vidiniai, skirti darbuotojams (LIBIS ir [ibiblioteka](http://ibiblioteka.lt)) ir išorinis [ibiblioteka](http://ibiblioteka.lt) – skirtas skaitytojams. Dėl naujos programos diegimo, ne visi duomenys išsisaugojo ir persikėlė į naująją programą, todėl tikslių skaičių, kurie buvo pirmame pusmetyje sunku nustatyti. Dar nepilnai funkcionuoja ir naujos programos ataskaitos.

Vartotojų autoinformavimo funkcija leidžia bibliotekai informuoti vartotojus apie dokumentų grąžinimo terminą ir įspėti skolininkus. 2021 m. išsiųsti 359 priminimai grąžinti dokumentus (2020 m. – 546). Per metus vartotojai gavo 272 laiškus apie paruoštus užsakymus, 128 užsakymai buvo atmesti. Naujos programos slaptažodžių priminimų – 17. Iš viso išsiųsti 1064 laišškai.

Dokumentų grąžinimo įrenginys (DGI), esantis prie viešosios bibliotekos pastato, sudaro galimybę vartotojams grąžinti dokumentus bet kuriuo paros metu. 2021 m. šia paslauga pasinaudojo

743 (2020 m. – 548, 2019 m. – 368,) vartotojai, iš jų 404 vaikai. Per įrenginį grąžintos 1263 knygos. DGI ypač buvo naudingas karantino metu, kai dirbta nekontaktiniu būdu.

Įdiegus naują skaitytojų aptarnavimo programą, teko nemažai mokytis, susipažinti su programos medžiaga, dalyvauti mokymuose. Teiktos konsultacijos padalinių darbuotojams, kurie dirba su LIBIS programa.

• **LIBIS programinė įranga ir jos sprendimo būdai**

Automatizuotos bibliotekų sistemos kūrimo 2021 m. įvyko dideli pokyčiai. Visų LIBIS bibliotekų duomenys buvo perkelti į naują modernizuotą sistemą. Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka įgyvendino iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų finansuojamą projektą „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida“ (METIS). Projekto tikslas – saugoti ir skleisti modernų kultūrinį turinį, kuriant pažangias Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) bibliotekų elektronines paslaugas.

Projekto uždaviniai – modernizuoti LIBIS, perkelti LIBIS bibliotekų teikiamas el. paslaugas į centralizuotai valdomą debesų kompiuterijos infrastruktūrą ir plėtoti portalą ibiblioteka.lt kuriant naujas ir modernizuojant esamas el. paslaugas.

Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos duomenų perkėlimas iš senosios LIBIS sistemos į naują vyko dviem etapais. 2021 m. liepos 20 d. į naują sistemą buvo perkelta skaitytojų duomenų bazė, o 2021 m. rugpjūčio 10 d. į jungtinį katalogą migravo bibliotekos elektroninis katalogas. Įgyvendinant LIBIS ir elektroninių paslaugų portalą ibiblioteka.lt modernizavimo, sistemos diegimo ir atnaujinimo darbus kurį laiką dėl duomenų perkėlimo iš senosios sistemos į naująją nesklandžiai veikė Kupiškio viešosios bibliotekos el. katalogas, portalas ibiblioteka.lt naudojimas. Kurį laiką neveikė „Klausk bibliotekininko“ paslauga. Nuolat kilo problemos su skaitytojų registravimu ir aptarnavimu. Šios problemos kiek įmanoma buvo sprendžiamos operatyviai. Ilgą laiką nebuvo skaitytojų aptarnavimo ataskaitų, visuminės ir bendrosios apskaitos, iki metų galo nebuvo dokumentų perdavimo lydraščių. Atnaujintas portalas ibiblioteka.lt sukėlė daug diskusijų ir nepasitenkinimą skaitytojų tarpe. Portalu ibiblioteka.lt naudotis tapo sudėtingiau, paini paieškos sistema, knygų užsakymo kelias tapo ilgesnis. Portale ibiblioteka.lt skaitytojas gali užsisakyti pažymėjimą, redaguoti savo duomenis, užsiregistruoti kitoje bibliotekoje, užsisakyti leidinį iš kitų LIBIS bibliotekų, užsisakyti dokumentų kopijas.

Naujoji sistema nuolatos tobulinama. Yra sukurta programos testavimo aplinka, kurioje pirmiausia testuojami atnaujinimai ir pakeitimai, o paskui perkelti į darbinę aplinką. Taip siekiama išvengti darbo trikdžių ir nesklandumų. Bibliotekų darbuotojams sukurta prieiga prie IT paslaugų valdymo sistemos (<http://pagalba.lnb.lt>), kurioje teikiama visokeriopa pagalba koordinuojant kiekvieną paslaugų diegimo ir aptarnavimo tobulinimo etapą. Prieš LIBIS bibliotekų duomenų perkėlimą, bibliotekininkams vyko darbo su naująja sistema ir ibiblioteka.lt portalu paslaugų mokymai, kurios organizavo projekto diegėjo komanda. Mokymus ir konsultacijas nuolatos vykdo Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos specialistai, lektoriai.

Nuo 2019 m. sausio 2 d. LIBIS skaitytojų aptarnavimo programa su LIBIS pažymėjimais skaitytojus aptarnauja Subačiaus, Skapiškio, Noriūnų padaliniai, nuo 2020 m. sausio 2 d. – Šepetos padalinys, o nuo 2021 m. sausio 4 d. – Šimonių padalinys.

4. Naudojimasis elektroniniais katalogais ir virtualiomis bibliotekomis

• **Elektroninių paslaugų statistika**

Interneto seansų skaičius ir trukmė apskaitoma pagal elektroninių paslaugų apskaitos programą (VRSS) ir kompiuterių retrospektyvos rodmenis. Kitos elektroninės paslaugos (atsisiųstųjų dokumentų ir įrašų skaičius, virtualių apsilankymų skaičius) apskaitomos pagal prenumuojamų duomenų bazių (DB) panaudojimo bei svetainės www.kupiskiovb.lt apsilankymų statistiką:

- Interneto seansų skaičius: SVB – 11346 (2020 m. – 18159), VB – 1213, MP – 2100, KP – 8033;
- Interneto seansų trukmė (val.): SVB – 6988 (2020 m. – 8662), VB – 887, MP – 813, KP – 5288;
- Atsisiųstųjų dokumentų skaičius (iš DB): SVB – 561 (2020 m. – 389);

- Virtualių apsilankymų skaičius (www.kupiskiovb.lt, VB el. kataloge, DB, virtualiuose renginiuose ir nuotoliniuose mokymuose): SVB – 53653 (2020 m. – 24683).

5. Naudojimas licencijuotais e. ištekliais (DB)

Kupiškio VB vartotojams prieinamas EBSCO Publishing DB paketas (10 DB), siūlantis visateksčius elektroninius socialinių ir humanitarinių mokslų, medicinos, verslo ir ekonomikos žurnalus, laikraščius ir žinytus. Jomis galima naudotis ir bibliotekoje, ir nuotoline prieiga. Dažniausiai vartotojai ieško informacijos moksliniams darbams, pranešimams rengti.

EBSCO Publishing duomenų bazių panaudojimo statistika:

- interneto seansų skaičius – 368 (2020 m. – 303),
- atsisųstų dokumentų skaičius – 50 (2020 m. – 125),
- atsisųstų įrašų skaičius – 410 (2020 m. – 742),
- virtualių apsilankymų skaičius – 266 (2020 m. – 653).

Nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka yra pasirašiusi *Naxos Music Library* licencinę sutartį, kuri leido naudotis šia duomenų baze vartotojams jau nuo 2015 m. Tai išsami muzikos duomenų bazė, kurioje pateikiami klasikinės, džiazo, pasaulio tautų folkloro, šiuolaikinės populiariosios, roko muzikos įrašai. Duomenų bazėje yra kompozitorių ir atlikėjų biografijos, muzikos terminų žodynas bei pasaulio šalių muzika, leidžianti atlikti paiešką pagal kultūros epochas ir meno kryptis. Šios DB panaudos rodmenys: interneto seansų skaičius – 58, atsisųstų įrašų skaičius – 151. Nuo 2022 m. ši DB centralizuotai nebebus prenumeruojama.

Kultūros ministerijos centralizuotai užprenumeruoja *Infoplex* teisinę duomenų bazę. 2021 m. operacijų skaičius 190 (2020 m. – 241). 2021 m. gauta prieiga prie BNS duomenų bazės. Tai didžiausios Baltijos žinių agentūros duomenų bazė, teikianti informaciją apie pasaulio politikos, verslo, kultūros ir kitų sričių informaciją. 2021 m. BNS duomenų bazės statistikoje 177 operacijos.

Nuo 2018 m. bibliotekai suteikta prieiga prie „*Vyturio*“ duomenų bazės, kurioje 400 svarbiausių elektroninių knygų mokyklai ir laisvalaikiui. 2021 m. prisijungė 4 vartotojai, skaitė 11 knygų. Nuo kitų metų šią DB turės prenumeruoti savo lėšomis. Dėl mažos paklausos „*Vyturio*“ DB nuspręsta atsisakyti.

Tiek užsienio DB, tiek lietuviškų DB panauda nėra aktyvi, išliko panaši kaip ir ankstesniais metais.

Duomenų bazes administruojanti bibliografė Jolita Pipynienė parengė ir VB interneto svetainėje paskelbė 4 straipsnius apie duomenų bazes. Dalį šių straipsnių viešinimui pateikė Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka. Kiekvieną ketvirtį jiems teikiama DB panaudos ataskaita.

6. Informacinių užklausų tenkinimas naudojant įvairius užklausų vykdymo būdus („Klausk bibliotekininko ir kt.)

Bibliotekų elektroninių paslaugų portalo www.ibiblioteka.lt paslauga nėra populiari. Įdiegus naują programą vartotojams sunku priprasti prie naujos paieškos, vėl reikia keisti slaptažodžius. „Klausk bibliotekininko“ programoje gautos ir atsakytos tik 3 užklausos.

● **Bibliografinės užklausos.** Per metus vartotojai pateikė 1919 (2020 m. – 1734), iš jų 335 pateiktos elektroninėmis priemonėmis: VB – 734, Subačiaus padalinyje – 510, kaimo padaliniuose – 675 (vidutiniškai po 45).

Kraštotyros ir edukacijos skyriuje 2021 m. atsakyta į 207 užklausas (2020 m. – 179), į 14 iš jų – elektroninėmis priemonėmis. Pagal užklausų tipus: 204 teminės ir 3 faktografinės. Absoliuti dauguma užklausų – kraštotyros tematikos: „Senovinės kupiškėnų vestuvės“, Šimonių etnografijos ansamblis, Kupiškio laisvamanių kapinių atsiradimo istorija, Kupiškio ligoninės istorija, kupiškėnai lageriuose ir tremtyje, Henriko Orakausko skulptūrų sukūrimo datos, Skapiškio senosios bažnyčios istorija, literatūriniai tekstai kupiškėnų tarme. Dažniausi užklausų pateikėjai: muziejininkė Aušra Jonušytė, istorikė Aldona Vasiliauskienė, Kupiškio etnografijos muziejus, Kupiškio kultūros centras,

pavieniai skaitytojai. Nemažai gauta užklausų iš VB padalinių darbuotojų, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos.

Lankytojų aptarnavimo skyrius 2021 m. gavo 527 užklausas, iš jų 14 elektroninėmis priemonėmis.

Pastaba: Statistinių ataskaitų „1 Biblioteka metinė“ lentelės „Vartotojų aptarnavimas“ 27–30 grafose nurodomas bendras užklausų ir VIP konsultacijų skaičius.

7. Naudojimasis interneto paslaugomis

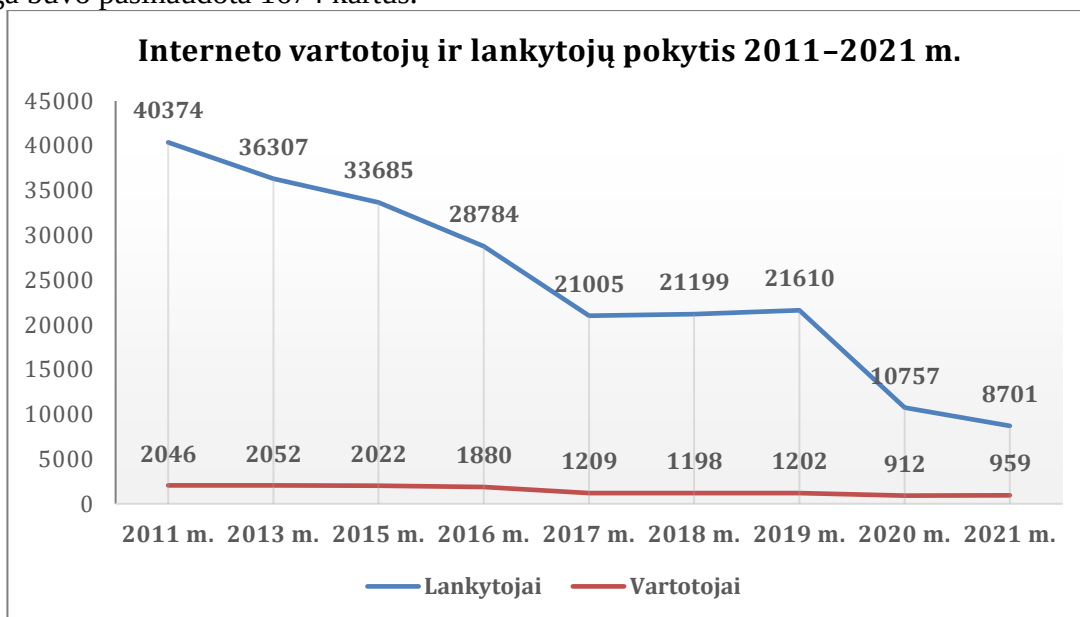
• **Registruotų interneto vartotojų skaičius per metus:** SVB – 959 (2020 m. – 912); VB – 241 (-54), Subačiaus miesto padalinyje – 285 (+90), kaimo padaliniuose – 433 (-97) (vidutiniškai po 29). Daugiausia VIP vartotojų Noriūnuose (83) ir Skapiškyje (73).

VIP veikia VB ir visuose padaliniuose bei skaitytojų aptarnavimo punktuose, o šia paslauga naudojosi 22,0 % (2020 m. – 19,9 %) bibliotekų vartotojų.

Interneto vartotojai apskaitomi ne tik pagal vartotojų registracijos ir statistikos sistemos (VRSS) duomenis, bet ir pagal vartotojų registracijos korteles.

• **Apsilankymų skaičius (VIP lankytojai):** SVB – 8701 (2020 m. – 10757), VB – 1160 (-1662), MP – 2100 (+315), KP – 5441 (-709), vidutiniškai po 363. Lyginant su 2020 m., interneto lankytojų skaičius SVB sumažėjo 23,6 %.

Kiekvienas interneto vartotojas VIP pasinaudojo vidutiniškai po 9 (2020 m. – 12) kartus per metus. Registruojami ir Wi-Fi ryšiu bibliotekoje besinaudojantys interneto lankytojai. 2021 m. šia paslauga buvo pasinaudota 1674 kartus.

2011 m. pradėjus teikti daugiau interneto paslaugų sulaukta daugiausia VIP lankytojų (40374) per dešimt metų. Vėliau stebimas jų mažėjimas. 2018–2019 m. interneto lankytojų skaičius šoktelėjo į viršų, nes pradėta atnaujinti kompiuterinė įranga vartotojams. 2021 m. dėl ribojimo naudotis skaityklų paslaugomis, įvesto Galimybės paso, interneto lankytojų skaičius per metus krito 23,6 %.

8. Socialinių tinklų panaudojimas

Kupiškio SVB darbuotojai administruoja 20 socialinių tinklų paskyrų ar grupių, iš jų 19 „Facebook“ ir „Instagram“. Kupiškio viešoji biblioteka – 4 „Facebook“ ir „Instagram“. Siekiant užmegzti artimesnį ryšį su skaitytojais 15 padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų taip pat turi susikūrę „Facebook“ paskyras. Socialiniuose tinkluose 2021 m. dažniausia dalintasi informacija apie nuolat atnaujinamą bibliotekos lankytojų aptarnavimo tvarką, elektronines bibliotekos paslaugas, gautas naujas knygas, įvairias bibliotekų iniciatyvas, buvo skelbiamos virtualios viktorinos, edukacijos, renginiai.

Administruojamų socialinių tinklų paskyrų skaičius	Sekėjų skaičius	SVB darbuotojų sukurti įrašai	Peržiūrų skaičius	Patinka	Komentuota	Dalintasi
„Facebook“ (19)	4814	975	189627	15962	1400	911
„Instagram“ (1)	215	68	4206	630	15	x
Iš viso	5029	1043	193833	16592	1415	911

Kupiškio viešosios bibliotekos „Facebook“ paskyra <https://www.facebook.com/kupiskiovb/>. Puslapis 2021 m. turėjo 1281 sekėją (padidėjo 10 %), 2998 vartotojams jis patiko. Paskelbti 254 VB darbuotojų sukurti įrašai – du kartus daugiau, negu 2020 m. Vidutiniškai 21 įrašas per mėnesį. Bibliotekos sukurtų įrašų paspaudimų (peržiūrų) – 137361, bendrinimų (pasidalijimų) – 613. Sukurti įvairūs įrašai: renginių skelbimai, informacija apie bibliotekos paslaugas ir lankytojų aptarnavimo tvarką, viktorinos, parodos, rubrika „Kupiškio kalendorius ir kt. Populiariausi FB įrašai: „Kupiškio kalendorius 2021: Albinas Vaižmužis“: pasiekti 6188 žmonės; „Dviejų kūrėjų sintezė „Kalbanti siena“: pasiekti 5597 žmonės ir „Henriko Orakausko skulptūros prabilo autoriaus balsu“: pasiekta 3240 žmonių.

Edukacijų klasės FB paskyra <https://www.facebook.com/KlubasPOPAMOKU/> turi 126 sekėjus, paskelbti 58 nauji įrašai, 28 kartus išaugo peržiūrų skaičius. Edukacijų klasės populiariausi įrašai: „Edukacijų klasė ir klubas PO PAMOKŲ atsidaro“: pasiekti 1264 sekėjai; „Penkių pojūčių erdvės“ skelbimas: pasiekti 706 sekėjai ir „Šiaurės šalių literatūros savaitė“: pasiekti 564 žmonės.

Skautai Kupiškyje FB paskyrą <https://www.facebook.com/Skautai-Kupi%C5%A1kyje> seka 169 vartotojai, paskelbta 14 įrašų, peržiūrų skaičius išaugo 2,5 karto. Populiariausi įrašai: „Rudeninė stovykla „Knygnešių takais“: pasiekti 1126 sekėjai; „Kvietimas prisijungti į skautų būrį“: pasiekti 783 sekėjai ir „Dalyvavome žygyje „Gaudom vėją“ #1“: pasiekta 750 sekėjų.

Bibliotekos „Instagram“ turi 215 sekėjų, buvo įkelti 68 įrašai, peržiūrų skaičius (4206) – išaugo 21 kartą. Populiariausi įrašai: „Vieno paveikslų paroda“, „Knygnešio diena“, „Aklas pasimatymas su knyga“ (po 80–100 peržiūrų).

Knygų klubas „Knygius“ turi susikūręs uždara „Facebook“ grupę, kuri vienija 126 narius. Knygų mylėtojai dalinasi perskaitytų knygų įspūdžiais, kelia jų nuotraukas, rekomendacijas skaityti vieną ar kitą kūrinių. Karantino metu, per „Messenger“ programą rengė uždarus klubo narių susitikimus, kuriuose aptarė perskaitytas knygas, susipažino su knygų naujienomis. Per metus sukurti 68 „Facebook“ įrašai, kurie buvo peržiūrėti 3132 kartus.

Padalinių „Facebook“ (15) turi 3112 sekėjus, vidutiniškai po 208. Per metus buvo paskelbtas 581 įrašas (vidutiniškai po 39), peržiūrėta 35374 kartus.

Biblioteka turi „Youtube“ kanalą vaizdo įrašams skelbti: virtualiems renginiams, skaitymo skatinimo priemonėms, virtualioms parodoms, filmukams ir t. t.

9. Virtualūs renginiai (vaizdiniai ir žodiniai renginiai, edukaciniai užsiėmimai)

Dėl besitęsiančios pasaulinės COVID-19 pandemijos ir įvairių ribojimų daug veiklų buvo perkelta į virtualią erdvę, ieškota naujų darbo formų. Gyvus renginius vis dažniau pakeičia įvairaus pobūdžio virtualūs renginiai, nuotolinės vaizdo konferencijos. Organizuoti 275 (2020 m. – 96) virtualūs renginiai, nuotolinės vaizdo konferencijos, iš jų: 124 – vaizdiniai, 91 – žodiniai ir 60 – edukaciniai.

Kraštotyros ir edukacijos skyrius organizavo 59 (2020 – 29) virtualius renginius: 13 vaizdinių, 33 – žodinius ir 13 edukacinių.

Lankytojų aptarnavimo skyrius – 56 virtualius renginius: 14 – vaizdinių, 27 – žodinius, 15 – edukacinių.

Subačiaus MP – 12 virtualių renginių: 9 – vaizdiniai, 3 – žodiniai.

Kaimo padaliniai – 148 virtualius renginius: 88 – vaizdinius, 28 – žodinius ir 32 – edukacinius.

NAUJA: Virtualios viktorinos

Ribojant gyvus renginius uždaroje erdvėje, sumanyta nauja paslauga – *virtualios viktorinos* <https://docs.google.com/forms/u/0/> programoje, kurios skelbiamos Kupiškio VB interneto svetainėje

<https://www.kupiskiovb.lt/viktorinos/> ir „Facebook“ <https://www.facebook.com/kupiskiovb/>. Per metus Kraštotyros ir edukacijos skyrius parengė 19 tokių viktorinų, kurios susilaukė tikrai didelio vartotojų dėmesio ir teigiamų komentarų. Į viktorinų klausimus iš viso atsakinėjo 1773 socialinių tinklų vartotojai, vidutiniškai po 93 žmonės į kiekvienos viktorinos klausimus.

KES vedėja Lina Matiukaitė (talkino bibliotekininkė Romualda Vasiliauskienė) parengė 15 ciklo „Pasivaikščiojimai po Kupiškio kraštą“ viktorinų: „Kupiškėnų tarmė“ (sprendė 374 žmonės), „Literatūrinis Kupiškis“ (sprendė 153 žmonės), „Etnografija ir folkloras“, „Kupiškėnai dailininkai“, „Kupiškėnai ir teatras“, „Kupiškio krašto muziejai“, „Žydai Kupiškyje“, „Parašyta kupiškėnų“, „Poetą Valdemarą Kukulą prisimenant“, „Gamtos paveldo objektai ir saugomos teritorijos“, „Įvairūs klausimai“, „Svarbūs 2021 metų įvykiai ir laimėjimai“ ir kt. Lietuvos nacionalinės bibliotekų savaitės metu paskelbta viktorina apie Kupiškio viešąją biblioteką ir joje vykusius renginius („Kas? Kada? Kur? Kodėl?“). Bibliotekininkė Ingrida Žurauskienė parengė 3 jau kitos tematikos viktorinas: „Gimtoji kalba“ (sprendė 139 žmonės), „Vasario 16-osios Lietuva: 1918–1940 m.“ ir „Apie televizijos laidas linksmai“.

Padalinių darbuotojų parengtos virtualios viktorinos, kurios buvo skelbiamos padalinių „Facebook“ ir VB svetainėje: „Lietuvos istorija vaikams“, „Subačiaus kraštas“, „Apie knygnešystę ir Kupiškio kraštą“ (Subačiaus), „Pasivaikščiokime laiko labirintais“ (Laičiai), „Žodžių labirintas“, „Pasivaikščiojimas po Kupiškį“, „Salamiesčio miestelis“, „Lietuvos paukščiai“, „Prisiminkime vaistažoles“, „Prisiminkime užsienio šalių klasiką“, „Turtinga kalba – turtingos mintys“, „Prisiminkime lietuvių liaudies patarles“ (Salamiestis), „Biblioteka – tai atviras idėjų stalas“, „Virbališkiai ir jo apylinkės“ (Virbališkiai).

• Kiti virtualūs žodiniai renginiai

Kupiškėnė, humanitarinių mokslų daktarė, Vilniaus universiteto profesorė, vertėja Genovaitė Dručkutė per „Zoom“ programą skaitė 3 nuotolines paskaitas apie poetą Oskarą Milašį: „*Oskaro Milašiaus publicistika*“ (sausio 14 d.), „*Oskaro Milašiaus laišakai*“ (vasario 22 d.) ir „*Oskaro Milašiaus grožinė kūryba*“. Tiesiogiai prisijungdavo iki 30 klausytojų, o „Youtube“ paskelbtos paskaitos peržiūrėtos nuo 30 iki 110 kartų.

Nuorodos: <https://www.youtube.com/watch?v=uf5DB3rLLWs&t=216s>,

<https://www.youtube.com/watch?v=mmj6PP5Ce3A&t=614s>,

<https://www.youtube.com/watch?v=8-a4G4aesE>.

Pokalbis su dailininku, dizaineriu, kraštotyrininku, Šiaulių miesto visuomenės ir politikos veikėju, vaikystę Kupiškio krašte praleidusiu *Viliumi Pironu* skelbiamas viešosios bibliotekos „Youtube“ kanale (https://www.youtube.com/watch?v=uNEw49VZW_4&t=2838s).

Bibliografės Jolitos Pipynienės nufilmuotas „Senovinių kupiškėnų vestuvių“ 55-mečiui skirtas pokalbis „*Senovinės kupiškėnų vestuvės Algimanto Jasaičio prisiminimuose*“ įkeltas į bibliotekos „Youtube“ susilaukė ypač didelio dėmesio – peržiūrėtas 287 kartus (<https://www.youtube.com/watch?v=mMAVxxfAv6o&t=29s>).

Knygų klubas „Knygius“ rengė virtualius susitikimus (5), kurių metu buvo pristatomi nauji leidiniai, diskutuojama apie perskaitytas knygas.

Vaikų erdvės darbuotojos dėl karantino ir įvairių ribojimų daugelį renginių perkėlė į virtualią erdvę. Rengti virtualūs susitikimai, jungiantis per „Zoom“ programą, su vaikų lopšelių/darželių grupėmis, Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos klasėmis.

Padalinių virtualūs renginiai: „80-oji Gedulo ir Vilties diena“, „Esu aš paukštis, kur bedugnėm nardo“, „Regėjimai geltonoje saloje“ (J. Ivanauskaitei – 60) (Alizava), „Jų Tėvynė nepamirš“, skirtas Sausio 13-osios įvykiams atminti, „Nešuos trispalvę širdį“, skirt Vasario 16-ajai, „Oi, motinėle, oi ta skarelė“, skirtas Motinos dienai (Naiviai), „Vasario 16-oji“ ir „Skaitymo džiaugsmas“ (Noriūnai).

Padalinių parengtos virtualios edukacijos: „Šachmatų lenta“ ir „Apyrankių vėlimo dirbtuvėlės“ (Antašava), „Tautinės juostelės pynimas“ ir „Verbų pynimas“ (Naiviai), „Gėlė – siurprizas“ ir „Knygų skirtukai“ (Salamiestis), „Belaukiant šv. Velykų“ (Šimonys), „Kad namai alsuotų Velykomis“, „Knygos skirtukas. Drugelis“ (Virbališkiai).

Virtualūs renginiai padeda išsaugoti ryšį su lankytojais, bet nekompensuoja kontaktinių renginių, gyvo bendravimo.

10. Kitos paslaugos – kraštotyros veikla

● **Svarbiausios veiklos kryptys:** kraštotyros dokumentų fondo įvairiose laikmenose ir informacijos apie Kupiškio kraštą bei jo žmones, kultūros paveldą kaupimas, tvarkymas, saugojimas, rankraštyno tvarkymas, skaitmeninimas ir sklaida, dalyvavimas LIBIS analizinių įrašų sudarymas kraštotyros darbų, leidinių ruošimas ir leidyba, virtualių parodų ir kitos kraštotyros informacijos viešosios bibliotekos svetainei www.kupiskiovb.lt rengimas, kraštotyros renginių organizavimas. 2021 m. parengta „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos renginių kronika“, visi padaliniai ir skaitytojų aptarnavimo punktai parengė metines bibliotekų veiklos kronikas.

VI. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKIANČI TOBULINTI PASLAUGAS

1. Lietuvos kultūros tarybai (LKT) parengti projektai

Per 2021 m. Kraštotyros ir edukacijos skyriaus darbuotojai paruošė ir Lietuvos kultūros tarybai pateikė 10 projektų paraiškų. 2022 m. I etapo finansavimui parengtos 6 paraiškos: programai „Atminties institucijos: inovatyvių paslaugų kūrimas“ 2 paraiškos – „Inovacijos tradicijai ir modernumui“ (vadovė J. Vosylienė) ir „Švytintis vakarai. Kupiškis“ (vadovė J. Pipynienė), programai „Tolygi kultūrinė raida: Panevėžio regiono kultūrinio identiteto populiarinimas, kultūrinis turizmas“ 3 paraiškos – „Atminties erdvės ir ženklai Kupiškio krašte“ (vadovė L. Matiukaitė), „Scriptorium dominicanum“ (vadovė I. Žurauskienė), „Krepšiasvydis“ (vadovė N. Paukštienė). Apie jų vertinimą bus žinoma 2022 m. kovo mėnesio pradžioje. Dar vienai paraiškai „Mituvos ragai“ (vadovė N. Paukštienė) nepritarė savivaldybė – ši paraiška bus teikiama 2022 m. II etapo finansavimui.

2021 m. LKT II etapo finansavimui parengtos 4 paraiškos. Deja, 3 iš jų nefinansuotos: „Žvaigždės duktė“ (vadovė I. Žurauskienė) teikta programai „Tolygi kultūrinė raida: Panevėžio regiono kultūrinio identiteto populiarinimas, kultūrinis turizmas“, „Kupiškio kraštas: Fotografo kelionė laiku“ (vadovė J. Pipynienė) teikta programai „Atminties institucijos: inovatyvių paslaugų kūrimas“, „Žymūs kupiškėnai ir jų atminties ženklai“ (vadovė L. Matiukaitė) taip pat teikta programai „Atminties institucijos: inovatyvių paslaugų kūrimas“.

Peržvelgiant finansuotų projektų sąrašus, susidaro įspūdis, kad „Atminties institucijų“ programoje daugiausia finansuojami didžiųjų muziejų ir kitų respublikinių kultūros įstaigų projektai, o bibliotekų iniciatyvoms skiriama tik menka lėšų suma. Bėlika paraiškas teikti regionų programoms „Tolygi kultūrinė raida“, bet vėl iškyla problema: šių projektų įgyvendinimui savivaldybės turi skirti 30 % lėšų. Prie savivaldybės sudaryta darbo grupė, kuri vertina kultūros įstaigų pateiktas paraiškas (tokių paraiškų būna apie 20 ir daugiau). Pasitaiko, kad nepritariama tikrai geriems ir išliekamajam vertę turintiems projektams, nes savivaldybė negali skirti kofinansavimui būtinų lėšų.

1.1. Lietuvos kultūros tarybos (LKT) finansuoti ir įgyvendinti projektai

● **„HO skulptūros, prabylančios autoriaus balsu“** (vadovė J. Vosylienė)

Paraiška paruošta 2020 m. pabaigoje ir teikta 2021 m. I etapo finansavimo programai „Tolygi kultūrinė raida: Panevėžio regiono kultūrinio identiteto populiarinimas, kultūrinis turizmas“. Projekto biudžetas 5037 Eur, iš LKT buvo prašoma 3525,90 Eur. LKT skyrė tik 1500 Eur, savivaldybė – 450 eurų, UAB „Dailista“ – 500 Eur.

Viešoji biblioteka, prisidėdama prie miesto kultūrinio identiteto populiarinimo, kultūrinio turizmo plėtos Kupiškio rajono savivaldybėje, įgyvendino projektą, skirtą menininko Henriko Orakausko skulptūrinio palikimo populiarinimui. Prie 16 Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje ir

kitose miesto erdvėse esančių ir labiausiai lankomų jo skulptūrų įrengtos informacinės lentelės su QR kodais, kuriuos nuskaicius, į mobilių įrenginių atsisiųstos programėlės pagalba, pasigirsta meno kūrinio autoriaus balsas – trumpas skulptūros pristatymas. Informacija apie skulptūras (fotografija, garso įrašas ir pasakojimo tekstas) pateikiamas ir Kupiškio viešosios bibliotekos interneto svetainėje <https://www.kupiskiovb.lt/prabylancios-skulpturos/>. Projekto metu sukurtais paslaugomis gali naudotis ir žmonės su klausos negalia: negirdintys autoriaus balso, gali perskaityti tekstą.

Biblioteka dėkinga UAB „Dailista“ finansiškai parėmusiai iniciatyvą, kuri susilaukė labai teigiamų vertinimų ne tik iš kupiškėnų, bet ir mūsų miestą lankančių turistų. Gaila, kad turėtų lėšų neužteko visų Kupiškį puošiančių H. Orakausko skulptūrų įgarsinimui.

• **„Kalbanti siena“** (paraišką parengė R. Vilkenė, projekto vadovė J. Vosylienė)

Paraiška buvo teikta programai „Tolygi kultūrinė raida: Panevėžio regiono kultūros ir meno skatinimas“. Projekto biudžetas 10358 Eur, iš LKT buvo prašoma 7250 Eur. Projekto įgyvendinimui panaudota 5715 Eur: LKT skyrė 4000 Eur, savivaldybė – 1350 Eur, biblioteka prisidėjo žmogiškaisiais ištekliais, įvertintais 365 Eur.

Įgyvendinant šį projektą Kupiškio miesto viešojoje erdvėje sukurtas naujas kultūros produktas – šio krašto kultūrinę savastį aktualizuojanti poezijos, sieninės tapybos ir technologinių sprendimų sintezė, kuri apjungė dviejų kupiškėnų: brandaus poeto Valdemaro Kukulo (1959–2011) ir jauno, profesionalaus, šiuolaikinės sienų tapybos menininko Mariaus Skrupskio kūrybą. Poeto ypač mylėto augintinio katės Mėlynės ir jo kūrybos motyvais (šalia užrašytas eilėraštis apie tamsos didžiulį juodą katiną) sukurtas piešinys, tapo simbolišku atminties ženklu V. Kukului, šiemet minint dešimtasias jo mirties metines.

Sienoje įdiegtas technologinis sprendimas leidžia paklausti paties poeto skaitomų įvairiais amžiaus tarpsniais sukurtų eilėraščių. Menininko M. Skrupskio rankomis atgijo dar viena pilka siena gimtajame mieste buvusių kareivinių teritorijoje, patraukianti vis daugiau praeivių žvilgsnių tiek dieną, tiek tamsiu paros metu, nes objektas yra apšviestas ir naktį.

Projekto baigiamasis renginys įvyko lapkričio 11 dienos vakarą prie didžiulio katino. Nors įkyriai krapnojo lietus, susirinko tikrai nemažas būrys smalsuolių. Naujo lankytino objekto simbolinę atidarymo juostelę perkirpo Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vedėja Jurgita Trifeldienė, jos pavaduotojas Vytautas Knizikevičius, meno kūrinio autorius M. Skrupskis ir viešosios bibliotekos direktorius Algirdas Venckus. Skambėjo Valdemaro Kukulo eilėraščiai, dainos, parašytos pagal jo tekstus, išpūdingu pasirodymu džiugino Kupiškio jaunimo centro ugnies žonglieriai.

Dviejų realiame gyvenime nesusitikusių kupiškėnų kūrėjų subendrintas poezijos ir tapybos kūrinys tapo patraukliu Kupiškio miesto lankytinu objektu. Tai patvirtina atsiliepimai ir fotografijos socialiniuose tinkluose.

2. Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojami projektai

• **„Integracijos link: vasaros bibliotekos iniciatyvos Kupiškio mieste“**

Paraišką 2020 m. parengė KES bibliotekininkė R. Vilkenė, vykdė N. Paukštienė. Paraiška teikta per Kupiškio Vietos veiklos grupę (VVG) Europos Sąjungos (ES) struktūrinių fondų lėšomis finansuojamiems projektams (programos priemonė 08.6.1-ESFA-T-927 Spartesnis vietos plėtros strategijų įgyvendinimas). Bendras projekto biudžetas 20077,11 Eur: ES programos lėšos – 14162,61 Eur, savivaldybės lėšos – 2108,10 Eur, pareiškėjo lėšos – 3806,40 Eur (savanoriškas darbas). Vykdyto laikotarpis 2021-05-11–2021-12-11, bet dėl su Covid-19 pandemija susijusių trikdžių

projektas pratęstas iki 2022-06-11. Į viešosios bibliotekos sąskaitą pervesta 9713,05 Eur: 7809,46 Eur – ES lėšos, 689,07 Eur – valstybės lėšos, 1214,52 Eur – savivaldybės lėšos. Panaudota 7613,20 Eur, sąskaitoje liko 2099,85 Eur, kurie bus įsisavinti 2022 m.

Projekto tikslas – įgyvendinant Kupiškio miesto plėtros strategiją padidinti mažas pajamas gaunančių šeimų narių socialinę ir kultūrinę integraciją. Veiklos: teoriniai savanorystės mokymai, kultūros ir pažinimo edukaciniai užsiėmimai, aktyvumo užsiėmimai (žaidimai su xbox konsole, lauko žaidimas montebolas, pilates užsiėmimai). Projekto partneriai – Kupiškio jaunimo centras ir Kupiškio trečiojo amžiaus universitetas.

Surenkti 69 edukaciniai užsiėmimai (10 programų), kurie truko 166 val., dalyvavo 540 žmonės, iš jų 527 vaikai. Organizuoti 3 renginiai, 65 dalyviai. Viso projekte dalyvavo 605 kupiškėnai, iš jų 592 vaikai.

Projekto pradžia dėl pandemijos buvo nukelta į vasarą. Tik liepos 12 d. įvyko kupolo, pastatyto Kupiškio miesto aikštėje, atidarymas ir projekto veiklų pristatymas. Intensyviausiai užsiėmimai vyko rugpjūčio-rugsėjo mėnesiais: fotografijos mokymai, kuriuos vedė fotografas Paulius Briedis (vyko dvi dienas po 6 valandas), edukacijos „Rašto istorija“, „Lapų atspaudai“, „Aukštaitijos Etno kilimas“, „Žirniukų klubas“ ir fotografijos užsiėmimai. Rugpjūčio 9–10 d. organizuoti savanorių mokymai, kuriuos vedė savanorės iš Kauno savanorių centro A. C. „Patria“. Mokymų programa orientuota į savanorystės principus, asmeninius tikslus, motyvaciją, komandinį darbą, konfliktų sprendimą ir sprendimų priėmimą, savęs ir kitų pažinimą.

Rugpjūčio 24 d. projekto dalyviai važiavo į Biržus žaisti montebolą (Monteball), kuris sukurtas 2010 m. ir pirmą kartą išbandytas Mantagailišio dvaro 20 ha parke.

Rugsėjo 11 d. organizuota išvyka į Raubonių parką (Pasvalio r.), kur dalyvių laukė įvairios pramogos ir gyvūnai, o rugsėjo 18 d. stebėta tiesioginė transliacija „Liktariuko rišimas“: edukatorė išsamiai papasakojo ir pateikė vaizdinę medžiagą, kaip yra paruošiami šiaudai pynimui, rodė, kaip yra pinami sodai, paukšteliai ir kt. Rugsėjo 25 d. dalyvauta rajoninėje šventėje „Dėdė derlius kviečia“ – projekto edukacijos vyko kupole.

Spalio 23 d. kupiškėnai buvo kviečiami į žygį. Užsiregistravo 56 žmonės, bet kai kuriuos išgąsdino blogas oras ir pandemijos suaktyvėjimas – dalyvavo 34. Maršrutas tęsėsi Kupiškio marių pakrantėmis, Vėžionyse buvo įrengta stovyklavietė, kurioje žygeiviai pietavo, žaidė įvairius žaidimus.

3. Kupiškio rajono savivaldybės programų projektai

• „Paslaptingos istorijos“ (vadovas A. Venckus)

Paraiška teikta Laisvalaikio užimtumo ir vasaros poilsio, vaikų ir jaunimo socializacijos projektų finansavimo konkurso Pilietinio-tautinio ugdymo programai ir gavo 660 Eur finansavimą. Iniciatyvos tikslas – sudominti įvairaus mokyklinio amžiaus vaikus kraštotyrine veikla, siekti geresnio savo krašto istorinės praeities pažinimo ir taip prisidėti prie jaunimo pilietinio ir tautinio ugdymo.

Projekte dalyvavo 24 mokyklinio amžiaus (6–14 m.) vaikai, kurie keliavo po rajoną, lankė įdomius kultūros ir istorijos objektus, klausėsi bibliotekos darbuotojų ir vietos gyventojų pasakojimų bei paslaptinių istorijų. Sukurti du 35–45 min. vaizdo filmukai „Paslaptinių istorijų beieškant“: „Maskvyčiai–Kukauka–Skapiškis“ ir „Juodpėnai–Šimonys“ (filmavo ir montavo bibliografė J. Pipynienė). Šios vietovės filmuotos ir dronu, nuostabūs vaizdai įmontuoti į filmukus. Atspausdinta 10 vnt. didelio formato (1x1,5 m) fotografijų su vietovių ir kultūros bei istorijos objektų vaizdais. Projekto metu sukurtus filmukus galima peržiūrėti bibliotekos „Youtube“ kanale (nuorodos <https://www.youtube.com/watch?v=qOsqdNg7eGs&t=438s> ir <https://www.youtube.com/watch?v=zrqIZgNunuY&t=138s>).

• „Gamtos draugai-2“ (parengė R. Vilkenė, įgyvendino N. Paukštienė)

Paraiška teikta Laisvalaikio užimtumo ir vasaros poilsio, vaikų ir jaunimo socializacijos projektų finansavimo konkursui ir gavo 300 Eur finansavimą. Tai tęstinė socializacijos programa, kurios tikslas įvairių formų užsiėmimų metu stiprinti vaikų bendravimo įgūdžius, kurie susilpnėjo

nuotolinio mokymosi metu. Projekte dalyvavo 12 mokyklinio amžiaus (8–14 m.) vaikų, vyko du renginiai.

Rugpjūčio 26 d. organizuota išvyka į Utenos gyvūnų globos namus ir Antalamėstės kaime įsikūrusi Triušių slėnį. Vaikai gyvūnams nuvežė maisto, apžiūrėjo kokiomis sąlygomis gyvena šunys ir katės. Triušių slėnyje pamatė įvairių veislių triušių, taip pat kitų gyvūnų – danielių, arklių, lamų, alpų, kengūrų, įvairiausių paukščių. Bibliotekos kieme organizuotas baigiamasis projekto renginys – piknikas. Vaikai prie laužo dalinosi vasaros atostogų ir išvykos įspūdžiais, vaišinosi picomis ir kitais skanėstais.

4. Partneriai kitų bibliotekų ir organizacijų projektuose

• „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje“

Kupiškio viešoji biblioteka yra tęstinio Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekto, skirto Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatų kūrybos sklaidai, partnerė, kartu vykdo įvairias veiklas. 2021 m. panevėžiečiai padovanojo susitikimą su dirigentu, altininku, muzikos kritiku, profesoriumi Donatu Katkumi, kurio metu buvo pristatyta knyga „Užrašai iš Rokantiškių“.

• „Šalčio gėlės lange“

Gegužės mėnesį Kupiškio viešoji biblioteka prisijungė prie projekto „Šalčio gėlės lange“, kuris skirtas 1948 m. operacijos „Vesna“ (gegužės 22–27 d.) tremtiniais atminti. Šeši virtualūs audiovizualiniai įrašai buvo viešinami Kupiškio VB interneto svetainėje. Projekto vykdytoja – Vilniaus universiteto lektorė, kultūros kūrėja ir edukatorė Rasa Bačiulienė.

• Biblioteka dalyvauja bendrame Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdomame projekte „*Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu viešosios interneto prieigos infrastruktūroje*“ ir projekte „*Prisijungusi Lietuva*“, kurį vykdo asociacija „Langas į ateitį“, Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Ūkio ministerijos, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka ir Vidaus reikalų ministerija.

2021 m. naujus kompiuterius ir spausdintuvus gavo 4 padaliniai: Adomynė, Alizava, Noriūnai, Šepeta ir 4 skaitytojų aptarnavimo punktai: Juodpėnai, Laičiai, Lukonys ir Virbališkiai. Gauti 7 didelės įstrižinės televizoriai ir 1 projektorius (Laičiams). Per tris metus (2019–2021 m.) atnaujinta visa kompiuterinė įranga vartotojams. Dar vyko ir gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai. Daugiau apie projekto veiklas skyriuje „III.5. Vartotojų mokymai“.

VII. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

Bibliotekos naudoja įvairias veiklos ir paslaugų viešinimo, įvaizdžio kūrimo priemones: įvairaus pobūdžio leidiniai, informacija žiniasklaidoje (tradicinėje periodinėje spaudoje, internete, per televiziją ir radiją), skelbimai bibliotekose ir viešose erdvėse, kvietimai į renginius, elektroniniai laišakai, socialiniai tinklai: „Facebook“ ir „Instagram“, priemonės reprezentacijai su bibliotekos atributika, renginių fotografavimas, filmavimas ir kt.

1. Leidiniai

• **Knygos.** Talkinta ruošiant kultūros ir istorijos almanachą „Kupiškis. 2021“.

• **Lankstinukai, skrajutės.** Ankstesniais metais ruošė lankstinukų ir skrajučių apie mėnesio renginius atsisakyta, o rengiamas naujienlaiškis „Kupiškio viešosios bibliotekos tradicinės ir virtualios paslaugos“, kuris skelbiamas VB interneto svetainėje ir „Facebook“ paskyroje, siunčiamas el. paštu.

Antašavos padalinio bibliotekininkė R. Radavičienė parengė 3 lankstinukus: „Kupiškio savivaldybės viešosios bibliotekos Antašavos padalinys“, „Antašavos Šv. Hiacinto (Jackaus) bažnyčia“ ir „Povilas Brazdžiūnas – vienas iš fizikos mokslo Lietuvoje pradininkų“.

• **Kalendoriai:** „Kupiškio kalendorius 2022 metams. Jubiliejai, datos“ (sudarė R. Vasiliauskiene) ir „2022 metų kalendorius: jubiliejai, šventės, atmintinos dienos, datos“ (sudarė L. Matiukaitė). Išleistas 2022 m. sieninis kalendorius su senojo ir renovuoto viešosios bibliotekos pastato nuotraukomis.

• **Skelbimai, kvietimai ir kitos sklaidos priemonės**

Skelbimai apie būsimus renginius buvo skelbiami bibliotekos svetainėje, VB „Facebook“ <https://www.facebook.com/kupiskiovb> ir padalinių „Facebook“, bibliotekos „Instagram“, rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“ ir interneto svetainėje <http://kmintys.lt>, kvietimai išsiunčiami įstaigoms ir asmenims (prieš tai atsiklausus ar jie sutinka tokią informaciją gauti) elektroniniu paštu, skelbimai iškabinami bibliotekoje, kultūros centre, miesto skelbimų lentose. Informacija apie svarbesnius renginius skelbiama ir savivaldybės svetainėje www.kupiskis.lt, televizijos „Kupiškėnų studija“ laidose.

Viešosios bibliotekos atributikos panaudojimas. Pagamintos užrašų knygelės su renovuoto bibliotekos pastato nuotraukomis, atspausdintos kalėdinės atvirutės su žiemišku renovuotos bibliotekos vaizdu. Sukurti suvenyrai, panaudojant originalias sinagogos sienos plytas, ant kurių išgraviruoti grafiniai senojo bibliotekos pastato kontūrai. Virbališkių SAP pagamino užrašų knygelę su poetės, iš Virbališkių krašto kilusios Jadvygos Gabriūnaitės nuotrauka.

• **Bibliotekininkų pagalba ruošiant įvairius leidinius, rašant straipsnius.** Istorijos ir kultūros almanachui „Kupiškis 2020“ (vyr. redaktorius ir sudarytojas dailėtyrininkas, žurnalistas V. Jankauskas) L. Matiukaitė parengė „2020 metų kultūros įvykių kroniką“ ir bibliografiją „Naujausi leidiniai apie Kupiškio kraštą ir jo žmones 2019–2020 m.“, R. Vasiliauskiene – „Kupiškio kalendorius 2021 metams. Jubiliejai, datos“.

2. Bibliotekos viešinimas

2.1. Straipsniai ir informacija žiniasklaidoje, kituose leidiniuose, internete

2021 m. tradicinėje periodinėje spaudoje, kraštotyros leidiniuose, interneto svetainėse ir kitose žiniasklaidos priemonėse paskelbti 183 straipsniai, kitos publikacijos, reportažai ir informacijos apie Kupiškio rajono viešąsias bibliotekas. 132 straipsnių autoriai yra bibliotekų darbuotojai. Daugiausia publikacijų parengė L. Matiukaitė (9), A. Venckus (8), I. Žurauskienė (7).

Iš viso straipsnių, publikacijų, informacijų, vaizdo siužetų apie rajono bibliotekas 2021 m. – 183 (2020 m. – 214)										
Tradicinė periodinė spauda 41 (49)				Almanachui Kupiškis (bibliotekininkų)	Informacija internete 116 (139)				Televizija, radijas 23 (23)	
Parašyta bibliotekininkų 16 (21)		Parašyta ne bibliotekos darbuotojų 25 (28)			Bibliotekininkų 116 (132)		Ne bibliotekininkų 0 (7)		Respublikinės, TV, radijas	TV „Kupiškėnų studija“
Respubl. spauda	Rajono spauda	Respubl. spauda	Rajono spauda		VB svetainė	Kitos svetainės	VB svetainė	Kitos svetainės		
3 (4)	13 (17)	4 (3)	21 (25)	3 (3)	113 (115)	3 (17)	0 (0)	0 (7)	0 (0)	23 (23)

2.2. Tradicinė spauda

• **Bibliotekų darbuotojai** įvairiems periodinės spaudos ir kraštotyros leidiniams paruošė 19 straipsnių: rajono laikraščiu „Kupiškėnų mintys“ – 13, kitiems leidiniams – 6. Straipsnius tradicinei spaudai rašė 6 bibliotekininkai: VB – 4, padalinių – 2.

Žurnale „Tarp knygų“ spausdintos 3 publikacijos: J. Vosylienės „Skulptūros prabilo autoriaus balsu“ (apie projektą „HO skulptūros, prabylančios autoriaus balsu“) ir „Naujas traukos objektas“ (apie projektą „Kalbanti siena“), rubrikoje „Trumpai“ – L. Matiukaitės pateikta informacija apie

Kupiškio viešojoje bibliotekoje pristatytą Kornelijos Jankauskaitės knygą „Apkabinu praeitį. Mano šeimos istorija“.

• **Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai.** Apie rajono viešąsias bibliotekas ir jų veiklą buvo rašomi 25 įvairaus pobūdžio žurnalistų ir kitų asmenų publikacijose (2020 m. – 28): rajono laikraštyje „Kupiškėnų mintys“ – 21, respublikiniuose leidiniuose („Panevėžio kraštas“, „Ūkininko patarėjas“) – 4. Žurnalistai bibliotekose vykstančiuose renginiuose ir juos aprašo. 2021 m. buvo mažiau įvairių renginių, todėl sumažėjo ir žiniasklaidos atstovų dėmesys. Apie bibliotekas daugiausia rašė „Kupiškėnų minčių“ žurnalistės J. Banionienė (9 straipsniai), B. Aleknienė-Andrijauskė (7 straipsniai). Šio laikraščio rubrikoje „Kviečia“ nemokamai skelbiama informacija apie būsimus bibliotekų renginius, veikiančias parodas, dažnai spausdinami ir renginių skelbimai.

Straipsniai apie bibliotekas nuskenuoti ir paskelbti VB svetainės rubrikoje „Mes spaudos puslapiuose“.

2.3. Televizija ir radijas

• **VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centras „Kupiškėnų studija“** rengia valandos trukmės informacinę-apžvalginę laidą „Savaitė“, kurią galima žiūrėti internete www.kupiskis.lt/, nuoroda „Kupiškėnų studija“ ir <https://www.youtube.com/user/KupiškioTV?feature=mhee>. „Savaitėje“ per metus parodyti 23 reportažai apie viešųjų bibliotekų vykdomus projektus, būsimus ir jau įvykusius renginius, kitas veiklas.

2.4. Internetas

• **Informacija apie bibliotekas, jų veiklą, paslaugas.** Įvairiose interneto svetainėse buvo paskelbta 116 straipsnių (2020 m. – 139), visi – bibliotekų darbuotojų.

• **Kupiškio VB svetainėje www.kupiskiovb.lt** buvo 113 straipsnių (2020 m. – 115): VB darbuotojų – 56, padalinių – 57. Straipsnius rašė 10 viešosios bibliotekos ir 8 padalinių darbuotojai.

Keletas straipsnių apie Kupiškio bibliotekos renginius, projektus paskelbta svetainėse: <https://www.kupiskis.lt>, <https://www.pavb.lt/regionas/apie-panevezio-regiona/panevezio-regiono-biblioteku-tinklarastis/>, <http://www.panbiblioteka.lt/lt/>, <http://kmintys.lt>, <https://kupiskiokultura.lt/>.

3. Kitos bibliotekos įvaizdžio kūrimo priemonės

Viešoji biblioteka nuo 2017 m. liepos 3 d. veikia laikinose patalpose, bet stengiamasi, kad jos būtų jaukios ir patrauklios.

Bibliotekų renginiai ir kiti svarbūs įvykiai fotografuojami, nuotraukos archyvuojamos, aprašomos, įrašomos į elektronines laikmenas. Svarbesni renginiai filmuojami, įrašai skelbiami „Youtube“, kaupiamas vaizdo įrašų archyvas.

Kiekvieną mėnesį sudaroma VB ir padalinių mėnesio renginių (veiklos) programa, kuri paskelbiama bibliotekos tinklapyje, taip pat persiunčiama savivaldybei. Kupiškio rajono savivaldybės Kultūros, švietimo ir sporto skyrius sudaro bendrą kultūros ir švietimo įstaigų mėnesio veiklos programą, kurioje pateikiama informacija ir apie viešosios bibliotekos, padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų žodinius ir virtualius renginius, kūrybinių darbų ir spausdinių parodas, kitas iniciatyvas.

Reprezentacijai skirtas sieninis kalendorius „Kupiškio viešoji biblioteka 2022“ su bibliotekos renovuoto pastato nuotraukomis, bloknotai, įvairių spalvų maišeliai su Kupiškio VB logotipu.

4. Atstovavimas ir partnerystė

4.1. Bendradarbiavimas su įvairiomis institucijomis

Kupiškio viešoji biblioteka aktyviai bendradarbiauja su visomis Kupiškio miesto ugdymo įstaigomis: Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, mokykla „Varpelis“, Kupiškio meno mokykla, vaikų lopšeliais-darželiais „Saulutė“ ir „Obelėlė“. Su daugeliu pasirašytos bendradarbiavimo sutartys. Veiklos sritys įvairios: informacijos

teikimas, informacinių gebėjimų ugdymas, skaitymo skatinimas, renginių organizavimas, dalyvavimas projektuose.

Palaikomi ryšiai su Kupiškio etnografijos muziejumi ir kultūros centru, Kupiškio turizmo ir verslo informacijos centru, Kupiškio jaunimo centru, laikraščiu „Kupiškėnų mintys“, VšĮ Kupiškio televizijos ir informacijos centro „Kupiškėnų studija“, Kupiškio policijos komisariatu.

Bendradarbiaujama su Kupiškio rajono literatų klubu „Lėvens balsai“, Kupiškio Trečiojo amžiaus universitetu. Biblioteka draugauja ir su Vilniaus kupiškėnų klubu, Lietuvos rašytojų sąjunga.

Gražus bendradarbiavimas sieja su Panevėžio regiono viešosiomis bibliotekomis, Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešąja biblioteka, kurios kviečia dalyvauti bendruose projektuose ir kitose iniciatyvose, dalinasi patirtimi, suteikia galimybę pasidalinti mums savąja.

Padaliniai bendradarbiauja su mokyklomis, kartu organizuoja įvairius renginius, vykdo bendrus projektus. Ypatingai su mokyklomis susietos 6 sujungtosios bibliotekos – jos mokyklų bendruomenių dalis. Palaikomi ryšiai su Kupiškio kultūros centro padaliniais, seniūnijomis, nevyriausybiniėmis organizacijomis, ūkininkų draugija „Sodžius“, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos Kupiškio skyriumi „Guboją“, kaimo bendruomenėmis, Kupiškio socialinės globos namais. Graži draugystė sieja Virbališkių SAP su Rokiškio rajono Martynonių biblioteka ir Lailūnų kaimo bendruomene, Lukonių SAP – su Panevėžio rajono Geležių biblioteka.

4.2. Bibliotekų globėjai, bičiuliai, savanoriai

- **Globėjai.** Nuo 2016 m. Kupiškio viešosios bibliotekos globėjas – žurnalistas, keliautojas, knygų autorius Vytautas Radzevičius, vaikystės vasaras leisdavęs pas senelius Kupiškyje. VB Lankytojų aptarnavimo skyriaus Skaitytojų kampelyje yra globėjo knygų lentyna su V. Radzevičiaus dovanotomis knygomis.

Subačiaus miesto padalinys turi du globėjus – profesorių, habilituotą fizinių mokslų dr. Romualdą Karaziją ir Ustronės knygnešių muziejuje (Panevėžio r.) dirbantį Audrių Daukšą, Šimonių padalinys – rašytoją Renatą Šerelytę, Rudilių SAP – literatę Eleonorą Mildą Vaižmužienę, Palėvenėlės SAP – Danutę Ribokienę, Noriūnų padalinys – aktyvią visuomenininkę Aldoną Ramanauskienę, Lukonių SAP – literatę Birutę Jasinskienę.

- **Bičiuliai.** Kupiškio viešoji biblioteka turi daug bičiulių kupiškėnų ir mūsų kraštui prijauniančių žmonių. Palaikomi ryšiai su humanitarinių mokslų dr. Klementina Vosylyte, Žiedūne Zaveckiene, prof. Genovaite Dručkute, dr. Aldona Vasiliauskiene, dailėtyrininku Vidmantu Jankausku, pasaulio ir olimpinio čempionu Virgilijumi Alekna, rašytojais Renata Šerelyte, Audrone Urbonaite, Viliumi Baltrėnu ir Jurgiu Usinavičiumi, skulptoriumi Henriku Orakausku, dailininkėmis Savirija Kaziūnaite, Irena Žviliuviene, Dalia Grybauskaite, Egle Kuckaite, Birute Sarapiene, aktoriumi Romualdu Gudu, kunigu Justu Jasėnu, dailininku Remigijumi Gatavecku, kraštotyrininku Alvydu Totoriu, filologe Danguole Gudiene, humanitarinių mokslų daktare Vida Žilinskiene, miškininku Vidmantu Markevičiumi bei kt.

Subačiaus MP tęsia draugystę su kalbininko prof. Prano Skardžiaus sūnėnu, Lietuvos kariuomenės savanorių draugijos pirmininku Dainiumi Gudeliu ir dukterėčia Irena Žaliene, su žurnalistu Antanu Kubiliumi, habilituotu fizinių mokslų dr. prof. Romualdu Karazija. Alizavos KP palaiko ryšius su chorvedžiu, docentu Pranu Jankausku, Lukonių SAP – su prof. Stasiu Karazija, poeto Liudo Šeštoko artimaisiais, Skapiškio KP – su dr. Aldona Vasiliauskiene, Šimonių KP – su rašytoja Renata Šerelyte, Naivių SAP – su akademiko Juozo Matulio vaikais.

- **Bibliotekos taryba.** 2017 m. liepos 17 d. direktoriaus įsakymu Nr. IV-79 patvirtinta Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos taryba, kurią sudaro: Roma Bugailiškienė – Kupiškio VB Skapiškio padalinio bibliotekininkė, Saulius Dugnas – Kupiškio rajono savivaldybės tarybos narys, Juratė Motiejūnienė – Kupiškio VB Informacinių išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėja, Aldona Ramanauskienė – Kupiškio rajono visuomeninių organizacijų atstovė, Valda Tilienė – Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus vyr. specialistė, Jurgita Trifeldienė – Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto

skyriaus vedėja ir Nijolė Vilimienė – Kupiškio rajono visuomeninių organizacijų atstovė. Tarybos pirmininkė – Aldona Ramanauskienė.

4.3. Narystė kitose organizacijose

Lietuvos bibliotekinių draugijos (LBD) Kupiškio skyrius jungia 14 narių. Nuo 2017 m. pabaigos draugijos pirmininkė – Jolanta Vosylienė. Draugijos nariai – bibliotekininkai – aktyviai vykdančios įvairias bibliotekines veiklas.

Kupiškio VB yra Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos narė. Bibliotekos direktorius Algirdas Venckus yra Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos narys, Kraštotyros ir edukacijos skyriaus vedėja Lina Matiukaitė yra Kupiškio rajono literatų klubo „Lėvens balsai“ kuratorė ir Lietuvai pagražinti draugijos Kupiškio skyriaus valdybos sekretorė. Bibliografė Jolita Pipynienė priklauso Kupiškio rajono Etninės kultūros plėtros tarybai.

VIII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

1. Fondo formavimo politika

Bibliotekų fondų finansavimas nėra nenuoseklus. Didžiausias finansavimas dokumentams įsigyti buvo 2008 m., o nuo 2010 m. keletą metų mažėjo. Vėliau finansavimas po truputį didėjo, bet brangstant visoms paslaugoms, popieriui, knygų kainos nuolat auga.

2020 m. dėl COVID-19 sukeltos pandemijos bibliotekų fondams atnaujinti papildomai valstybės skirtos lėšos (12151 Eur) buvo labai svarbios ir reikalingos. 2021 m. papildomų lėšų negauta. Didelis dėmesys buvo skiriamas susidėvėjusios ir aktualumą praradusios literatūros nurašymui.

2. Fondo apimtis

Iš viso SVB fonduose 2021 m. gruodžio 31 d. buvo 192681 fiz. vnt. ir 43400 pav. dokumentų.

	Dokumentų fondas						Fondo prieaugis/ kritimas (nuo viso fondo)	
	2020-12-31			2021-12-31				
	Iš viso		Inventorintų dokumentų	Iš viso		Inventorintų dokumentų		
	fiz. vnt.	pav.		fiz. vnt.	pav.		fiz. vnt.	
SVB	198448	44589	185663	192681	43400	179806	-5767	-2,9
VB	57698	41930	54830	52737	38798	50095	-4961	-9,0
MP	15284	13383	14673	15249	13491	14671	-35	-0,2
KP	125466	7805	116160	124695	7894	179806	-771	-0,6

SVB dokumentų fondai per metus sumažėjo 5767 fiz. vnt. arba 2,9 % (2020 m. -2288 fiz. vnt. arba -1,2 %):

VB fondai sumažėjo 4961 fiz. vnt. arba 9,0 % (2020 m. -611 fiz. vnt. arba -1,1 %),

MP fondas sumažėjo 35 fiz. vnt. arba 0,2 % (2020 m. +55 fiz. vnt. arba +0,4 %),

KP fondai vidutiniškai sumažėjo 771 fiz. vnt. arba -0,6 % (2020 m. -1732 fiz. vnt. arba -1,4 %).

Viešojoje bibliotekoje didžiausias dokumentų fondas Abonemente – 25116 fiz. vnt., 22846 pav. (2020 m. – 28750 fiz. vnt., 24375 pav.).

KP didžiausias dokumentų fondas Šimonyse – 13303 fiz. vnt., mažiausias Laičiuose – 3410 fiz. vnt. Vidutinis KP dokumentų fondų dydis – 8313 fiz. vnt. (2020 m. – 8364 fiz. vnt.).

Dokumentų pavadinimų skaičius kaimo padaliniuose nėra tiksliai žinomas, todėl nurodomas šiuo metu daugiausiai pavadinimų turinčio Adomynės padalinio dokumentų fondo pavadinimų skaičius – 7894 pav. Mažiausiai pavadinimų dokumentų yra Laičių SAP – 2782 pav.

• **Grožinės ir šakinės literatūros santykis**

	Grožinė literatūra				Šakinė literatūra			
	be periodikos		su periodika		be periodikos		su periodika	
	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%	fiz. vnt.	%
SVB	106600	55,0	121902	63,0	55818	29,0	70779	37,0
VB	22581	43,0	27761	53,0	20990	40,0	24976	47,0
MP	12738	84,0	13598	89,0	956	6,0	1651	11,0
KP	71281	57,0	80543	65,0	33872	27,0	44152	35,0

Palyginus su 2020 m. grožinės ir šakinės literatūros rodikliai keitėsi mažai. VB fonde 1% išaugo grožinės, bet 1 % sumažėjo šakinės literatūros.

• **SVB fondo sudėtis pagal dokumentų rūšis (laikmenas):**

- knygos: 175415 fiz. vnt. arba 91,0 % viso fondo (2020 m. – 181011 fiz. vnt.), 41831 pav. (2020 m. – 42860 pav.). SVB fonduose knygų skaičius sumažėjo 5596 fiz. vnt.

- periodiniai leidiniai: 14041 fiz. vnt. arba 7,3 % (2020 m. – 13951 fiz. vnt., 161 pav.), 153 pav.

Iš jų:

- 13657 fiz. vnt. 113 pav. žurnalų ir 384 fiz. vnt. 40 pav. laikraščių metinių komplektų;
- iš jų 82 metiniai komplektai (4 pav.) laikraščių yra nuolatinio saugojimo inventorinti dokumentai. Tai rajono laikraščiai „Kupiškėnų mintys“, „Kupiškio žinios“ (nebeleidžiamas), „Atgaiva“ (nebeleidžiamas), „Komunizmo keliu“ (nebeleidžiamas), laikraščio „Stalino keliu“ komplektai nuo 1946 m. iki 1960 m. Visi minėtų leidinių komplektai saugomi Kraštotyros ir edukacijos skyriuje.
- VB fonduose periodinių leidinių yra 3762 fiz. vnt. arba 7,1 % (2020 m. – 3989 fiz. vnt. arba 6,9 %),
- Subačiaus miesto padalinyje – 574 fiz. vnt. arba 7,1 % (2020 m. – 607 fiz. vnt. arba 4,0 %),
- kaimo padaliniuose – 9705 fiz. vnt. arba 7,8 % (2020 m. – 9355 fiz. vnt. arba 7,4 %);

- kiti dokumentai (natos, garso, garso regimieji, vaizdo, tęstiniai, elektroniniai, trimačiai, rankraščiai ir kt.): 3225 fiz. vnt. ir sudaro tik 1,7 % (2020 m. – 3484 fiz. vnt. arba 1,8 %).

• **Aprūpinimas dokumentais:**

- vienam rajono gyventojui tenka – 12,0 (2020 m. – 12,1) dokumentų: VB – 7,9 (2020 m. – 8,4); MP – 11,9 (2020 m. – 11,7); KP – 15,5 (2020 m. – 15,3);

- vienam rajono gyventojui tenka 0,50 (2020 m. – 0,54) naujai gauto dokumento: VB – 0,34 (2020 m. – 0,30); MP – 0,36 (2020 m. – 0,46); KP – 0,64 (2020 m. – 0,76);

- vienam bibliotekų vartotojui tenka 44,2 (2020 m. – 43,3) dokumentai: VB – 35,0 (2020 m. – 32,4); MP – 33,2 (2020 m. – 34,7); KP – 52,1 (2020 m. – 53,2);

- vienam vartotojui rajone tenka 1,8 (2020 m. – 1,9) naujai gauto dokumento: VB – 1,5 (2020 m. – 1,2); MP – 1,0 (2020 m. – 1,4); KP – 2,1 (2020 m. – 2,6).

3. Dokumentų įsigijimas

	Gauta iš viso:				Grožinės literatūros iš viso: 2020 m.	Šakinės literatūros iš viso: 2021 m.
	2020 m.		2021 m.			
	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	pav.	fiz. vnt.	fiz. vnt.
SVB	8897	1344	7855	1438	2631	5224
VB	2053	1337	2271	1565	914	1357
MP	598	400	457	262	188	269
KP	6246	346	5127	261	1529	3598

Pastaba: KP gautų dokumentų pavadinimų skaičius nurodomas daugiausia pavadinimų gavusio padalinio.

Daugiausiai dokumentų KP (fiz. vnt.) gavo: Šimonių KP – 528 fiz. vnt.

Daugiausiai pavadinimų gavo Šimonių KP – 261 pav.

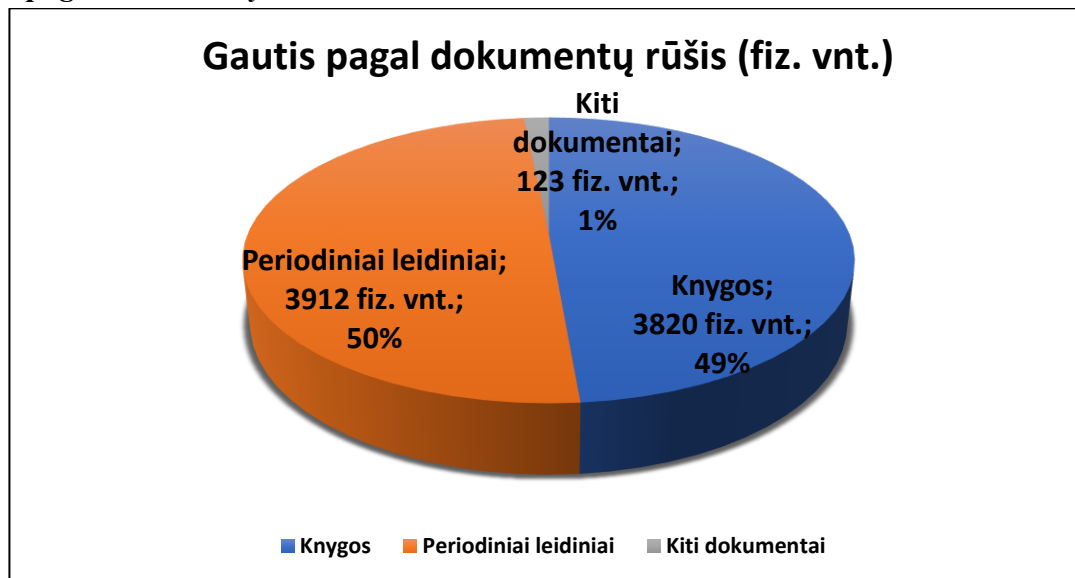
Mažiausiai dokumentų gavo Laičių SAP – 251 fiz. vnt.

Mažiausiai dokumentų pavadinimų gavo Laičių SAP – 72 pav.

Inventorintų dokumentų per metus įsigyta (pirkta ir gauta iš įvairių šaltinių): SVB – 3944 fiz. vnt. ir 1432 pav. 50,0 % visos metų gauties (2020 m. – 5086 fiz. vnt., 1344 pav. arba 57,3 %), t. y. 1142 fiz. vnt. mažiau nei praėjusiais metais.

2021 metais SVB gautis sumažėjo 12,0 % arba 1042 fiz. vnt. Pagrindinė priežastis – Kultūros ministerijos lėšų dokumentams įsigyti sumažėjimas. 2020 m. buvo gauta papildomai lėšų – 12151,00 Eur., už kurias SVB fondai pasipildė – 1174 fiz. vnt. įvairių dokumentų. 2021 m. labai pritrūko šių lėšų, gautis sumažėjo, o ir knygos pabrango.

• **Gautis pagal dokumentų rūšis:**

• **Komplektavimo šaltiniai (inventorintų dokumentų):**

Komplektavimo šaltinis (už šio metų dokumentų)					
Eil. Nr.	Komplektavimo šaltinis	Gauta dokumentų			Suma Eur 2021 m.
		2020 m. (fiz. vnt.)	2021 m.		
			fiz. vnt.	%	
1	2	3	4	5	6
1.	Pirkimas:				
1.1.	Už LR Valstybės biudžeto lėšas (iš viso):	3072	2039	52,0	19077,00
	- UAB „Alma littera sprendimai“	1670	640		6689,59
	- UAB „Patogu pirkti“	104	45		483,84
	- UAB „Baltų lankų leidyba“	194	195		1875,73
	- UAB „Nieko rimto“	150	171		1060,58
	- UAB „Tyto alba“	278	184		1809,42
	- UAB „Jotema“	133	121		1034,19
	- UAB „BALTO trader“	81	176		1773,42
	- Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	54	56		526,10
	- K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“	96	117		1027,70
	- Įvairūs tiekėjai	247	85		673,78
	- VšĮ „Terra Publika“	61	88		691,50
	- Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	4	11		75,50
	- UAB „Sofoklis“	-	64		617,15
	- UAB „Lectio divina“	-	86		738,50

1	2	3	4	5	6
1.2.	Neformalus vaikų švietimas	37	12	0,3	162,17
	Europos Sąjungos lėšos (ES)	37	-		
	Valstybės biudžeto lėšos (VB)	-	12		162,17
1.3.	Už savivaldybės lėšas (iš viso):	2	1	0,1	47,00
	- Prenumerata	1	1		47,00
	- Pirkimas	1	-		
2.	Kultūros rėmimo fondo lėšomis gauti leidiniai (Leidėjai)	142	193	4,8	1502,23
3.	Gauta iš įvairių šaltinių (iš viso):	77	132	3,3	2692,40
3.1.	Alizavos pagrindinė mokykla	4			
3.2.	Savivaldybė (SVB lėšos)	10	40		483,99
3.3.	Valstybinė lietuvių kalbos komisija	3	-		
3.4.	Lietuvos nac. M.Mažvydo b-ka	24	37		1822,50
3.5.	Panevėžio G. Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka	9	3		13,59
3.6.	Kupiškio etnografijos muziejus	-	24		252,52
3.7.	Įvairūs kiti šaltiniai	-	10		119,80
3.8.	Lietuvos aklųjų biblioteka	1	-		-
3.9.	Priimta iš skaitytojų vietoje pamestų	26	18		55,00
4.	Parama (iš viso):	13	-	-	-
4.1.	- UAB „Niekio rimto“	13	-		
5.	Dovanos (iš viso):	966	1340	33,9	6899,80
5.1.	Fizinių asmenų donacijos	584	1218		6136,70
5.2.	Juridinių asmenų donacijos:	382	122		763,10
6.	Akcija „Knygų Kalėdos“	787	227	5,6	981,90
6.1.	Skaitytojai	594	171		598,90
6.2.	Įvairūs tiekėjai	193	56		383,00
Iš viso: (1+2+3+4+5+6)		5096	3944	100%	31362,50

Pastaba: Lentelėje pateikiami duomenys pagal bendrąją dokumentų fondų apskaitos knygą, bet nenurodomi periodiniai leidiniai (tai neinventorinti dokumentai) ir jų prenumeratai išleistos savivaldybės skirtos lėšos, nes jos neįtraukiamos į bendrąją dokumentų fondų apskaitą.

Pirkimas. Už Kultūros ministerijos gautas lėšas (19077,00 Eur) buvo nupirktas 2039 fiz. vnt., 834 nauji pavadinimai dokumentų (knygos, tęstiniai leidiniai). Iš jų 603 pavadinimai suaugusiems ir 231 pavadinimas vaikams.

Pirkimas už NVŠ skirtas lėšas. Iš Europos Sąjungos lėšų, skirtų neformaliai vaikų švietimui, nupirktas 12 fiz. vnt. knygų už 162,17 Eur (Skapiškio padaliniui).

Savivaldybė biudžeto lėšomis remia kraštotyros leidinių leidybą. Dalį išleistų dokumentų perduoda Bibliotekai. 2021 m. iš savivaldybės balanso buvo perduoti: almanachas „Kupiškis: kultūra ir istorija 2020“ – 25 fiz. vnt. už 306,25 Eur; knyga „Virbališkiai laiko tėkmėje. Kaimo istorija ir žmonės“ – 22 fiz. vnt. už 264,00 Eur. Keletas šių leidinių direktoriaus įsakymu palikta viešosios bibliotekos reprezentacijai (9 fiz. vnt.).

Iš leidėjų. Kultūros ministerijos dalinį finansavimą leidybai gavę projektai išleistus leidinius skiria bibliotekoms. Knygas platina ir pristato UAB „Sentios“ (2020 m. – UAB „Baltic Post“). Šiemet iš įvairių leidėjų gauta 193 fiz. vnt. (2020 m. – 142 fiz. vnt.) arba 4,8 % (2020 m. – 2,8 %) visos metų gauties.

Akciją „Knygų Kalėdos“, kurią 2011 m. inicijavo ir dešimtmetį globojo Prezidentė D. Grybauskaitė, 2021 m. pakeitė akcija „Bibliotekų knygų Kalėdos“, organizatorius – Lietuvos bibliotekininkų draugija, rėmėjas – UAB „Asseco Lietuva“, jos šūkis – „Šventinis gerumas kartu su knyga!“ Ataskaitiniais metais padovanota 227 fiz. vnt. dokumentų.

Dovanos, parama. Vienas iš svarbiausių papildomo komplektavimo šaltinių – fizinių ir juridinių asmenų donacijos, parama. 2021 m. bibliotekai padovanota 1340 fiz. vnt. įvairių dokumentų, t. y. 36,8 % daugiau nei praėjusiais metais (2020 m. – 979 fiz.vnt.). Daugiausia dovanojama grožinės literatūros leidinių.

Fizinių asmenų donacijos: Biblioteka nuolat sulaukia fizinių asmenų paramos knygomis, kurias dovanoja bibliotekos skaitytojai, privatūs asmenys (J. Jasėnas, G. Dručkutė, E. Černius, B. Jasinskienė, A. Vasiliauskienė), mūsų kraštiečiai, knygų autoriai ir sudarytojai (B. Pakėnaitė, I. Gildutytė-Navikienė, R. Šerelytė, L. Gintautė-Balabonienė, V. Stakėnas, A. Skačkauskas, R. Pilkauskas, V. Jankauskas, V. Purnas, K. Jankauskaitė, A. Totoris, S. Žekonytė-Aleksiejūnienė ir kt.). Bibliotekai padovanota Jono Jagėlos knygų iš jo asmeninės bibliotekos – 537 fiz. vnt. 496 pav. Kupiškio rajono savivaldybės meras Dainius Bardauskas nuolat dovanoja Bibliotekai knygas, kurios papildė VB ir KP dokumentų fondus. Fizinių asmenų donacijos per 2021 metus – 1218 fiz. vnt (2020 m. – 584 fiz. vnt.).

Juridinių asmenų donacijos: Kiekvienais metais gaunama dovanų iš įstaigų, organizacijų. Ataskaitiniu laikotarpiu gauta iš: Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo, UAB „Patogu pirkti“, literatų klubo „Lėvens balsai“, Lietuvai pagražinti draugijos Panevėžio skyriaus, Klaipėdos rajono savivaldybės Jono Lankučio viešosios bibliotekos, Rokiškio rajono savivaldybės Juozo Keliuočio viešosios bibliotekos. Kupiškio trečiojo amžiaus universitetas padovanojo 10 knygų „Kupiškio trečiojo amžiaus universitetui – 10 metų“, kurios paskirstytos VB ir KP dokumentų fondams. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos dovanojamas knygas perduoda Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešoji biblioteka (atveža arba parsivežame patys). 2021 m. juridinių asmenų donacijos – 122 fiz. vnt. (2020 m. – 382 fiz. vnt.).

• **Periodikos prenumerata.** Rajono savivaldybė kiekvienais metais skiria lėšas periodikos prenumeratai. 2021 m. buvo skirta – 8306,23 Eur (2020 m. – 8287,04 Eur). Už einamųjų metų pinigų periodika prenumeruota 2021 m. II–IV ketvirčiams ir 2022 m. I ketvirčiui.

Taupant lėšas, vasaros laikotarpiu (padalinių darbuotojų atostogų metu), užsakomas tik rajoninis laikraštis „Kupiškėnų mintys“ ir žurnalai, kurių prenumerata galima tik metų ketvirčiais. Pasinaudojant skelbiama akcija, visoms bibliotekoms užsakomas dienraštis „Lietuvos rytas“. Specialių pasiūlymų prenumeratai mažesnėmis kainomis gauta iš periodikos leidyklų ar redakcijų: UAB „Diena Media News“, UAB „Verslo žinios“, IĮ „Aukso pieva“, VšĮ „Baltijos miškai“.

Žurnalai ir laikraščiai, kurie gaunami nemokamai iš Spaudos rėmimo fondo, nėra paklausūs. Šių leidinių 2021 m. gauti 65 (2020 m. – 60) pavadinimai (55 pav. žurnalai, 10 pav. laikraščiai). Tai daugiausia kultūriniai, švietėjiški leidiniai.

Kupiškio viešajai bibliotekai buvo užprenumeruota 57 (2020 m. – 54) pavadinimų periodiniai leidiniai: 12 pavadinimų laikraščių ir 45 pavadinimai žurnalų. Subačiaus miesto padalinys gavo 10 pavadinimų periodinių leidinių, kaimo padaliniai – vidutiniškai po 5–6.

• **Naujai gautų inventorintų dokumentų procentas fonde:**

SVB – 2021 m. – 4,1 % (2020 m. – 4,5 %, 2019 m. – 4,8 %, 2018 m. – 5,2 %);

VB – 2021 m. – 4,3 % (2020 m. – 2,5 %, 2019 m. – 3,5 %, 2018 m. – 3,4 %);

MP – 2021 m. – 3,0 % (2020 m. – 3,9 %, 2019 m. – 3,5 %, 2018 m. – 4,5 %);

KP – 2021 m. – 4,0 % (2020 m. – 5,0 %, 2019 m. – 5,6 %, 2018 m. – 6,1 %).

Pagal IFLA rekomendacijas einamaisiais metais naujai gauti dokumentai turi sudaryti ne mažiau kaip 5 % viso esamo fondo, o per paskutinius 5 metus išleisti dokumentai – 30–40 % viso fondo.

• **Lėšos dokumentams įsigyti** (čia pateikiamos į bibliotekos sąskaitą pervestos lėšos, už kurias buvo įsigyti dokumentai ir parama bei donacijos knygomis, kurias įkainavo VB):

Lėšų šaltinis	Gautos lėšos (Eur)			Vienam gyventojui tenka lėšų (Eur)		
	2019 m. (Eur)	2020 m. (Eur)	2021 m. (Eur)	2019 m. (Eur)	2020 m. (Eur)	2021 m. (Eur)
1	2	3	4	5	6	7
Kultūros ministerija einamajam dokumentų fondų komplektavimui	14484,00	28633,00	19077,00	0,86	1,8	1,2
Rajono savivaldybė (periodikai ir kt. dokumentams)	7755,17	8344,22	8353,23	0,46	0,5	0,5
Projektų lėšos	158,26	0	0	0	0	0
Neformalus vaikų švietimas (NVŠ)	0	0	162,17	0	0	0,01
Kultūros rėmimo fondo lėšomis išleisti gauti leidiniai	2484,72	1446,09	1502,23	0,14	0,08	0,09
Parama ir dovanos knygomis	6410,82	8005,40	7881,70	0,38	0,49	0,49
Kiti šaltiniai	6444,73	1163,86	2692,40	0,38	0,07	0,17
Iš viso:	37737,70	47592,57	39668,73	2,2	2,9	2,5

Gautos lėšos per 2021 m. sumažėjo 17 % (2020 m. padidėjo 26 %).

Vienam Kupiškio rajono gyventojui gauta dokumentų už 2,5 Eur, t. y. 0,40 Eur mažiau nei praėjusiais metais. Išliekanti problema – lėtas bibliotekų dokumentų fondų atnaujinimas.

4. Fondo komplektavimo ir panaudojimo optimalumas

• Fondo apyvartos rodikliai:

SVB – 2021 m. – 0,59 (2020 m. – 0,56, 2019 m. – 0,82; 2018 m. – 0,86);

VB – 2021 m. – 0,80 (2020 m. – 0,84, 2019 m. – 1,3; 2018 m. – 1,2);

MP – 2021 m. – 0,56 (2020 m. – 0,61, 2019 m. – 0,81; 2018 m. – 0,95);

KP – 2021 m. – 0,51 (2020 m. – 0,42, 2019 m. – 0,62; 2018 m. – 0,77).

5. Specialiųjų fondų komplektavimas ir panaudojimas

• Krašto dokumentų fondas ir jo panaudojimas

VB Kraštytyros ir edukacijos skyriaus fonde saugoma 1043 fiz. vnt. inventorintų kraštytyros tematikos dokumentų. Subačiaus miesto padalinyje – 580 fiz. vnt., kaimo padaliniuose – vidutiniškai po 296 fiz. vnt.

2021 m. KES fondas pasipildė 33 fiz. vnt. kraštytyros tematikos dokumentų. Gautos knygos apie Kupiškio kraštą: „Kupiškio trečiojo amžiaus universitetui – 10 metų“, „Kupiškio miesto širdis – Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštė“, „Kupiškyje gaminti žydų virtuvės valgiai“, kultūros ir istorijos almanachas „Kupiškis. 2020“ (Nr. 18). Fondus papildė naujos kupiškėnų autorių knygos: G. Jankevičiūtės „Nieko omžino“, R. Šerelytės „Pelėdžius ir purpurinė antis“, J. Usinavičiaus „Vėjas“, D. Vanago „Oderis“, literatų klubo „Lėvens balsai“ almanachas „Lauktuvės“, G. Murnikovienės ir I. Gildutytytės-Navikienės poezijos knygelės tokiu pat pavadinimu „Kūryba“ („Ridsalės“ spaustuvės leidinių serija, skirta rašančiųjų kūrybai). Gauta ir keletas 1928–1937 m. išleistų ir jau bibliografinė retybė tapusių knygų: P. Babicko „Geltona ir juoda“, J. Graičiūno „Akių ganyklos“, J. Petrulio „Aušros poezija“, K. Polileikos „Uloano sapnas“).

Kraštytyros darbai. Parengti 22 nauji kraštytyros darbai (2020 m. – 20). Didžioji dalis – padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų rašomos metų kronikos.

Subačiaus MP pradėta kaupti informacija apie kraštiečius – Nidą Grunskienę, Vincą Karosą, Feliksą Vaitiekūną, Ireną Vapšienę ir Subačiuje atidarytą gydymo įstaigą „Medicinos namai“.

• **Rankraščių fondas**

Rankraščių fondas yra saugomas Kraštotyros ir edukacijos skyriuje ir tvarkomas pagal šias veiklas reglamentuojančius dokumentus („Rankraštinų dokumentų tvarkymo ir apsaugos nuostatus“ ir „Naudojimosi skyriaus fonduose saugomais rankraščių dokumentais taisyklės“), kurie 2018 m. balandžio 9 d. patvirtinti Kupiškio VB direktoriaus įsakymu Nr. IV-45. Rankraščių fondo formavimą sudaro 2 procesai: dokumentų grupavimas bei saugojimo vienetų parengimas.

2021 m. gauti ilgamečio Kupiškio kultūros darbuotojo Algimanto Jasaičio ir vaikystę Kupiškyje praleidusio šiauliečio dizainerio, architekto Viliaus Purono rankraštiniai palikimai. A. Jasaičio (1936–2021) rankraščius bibliotekai perdavė jo našlė Pulcherija Jasaitienė. Bibliografė J. Pipynienė gautus dokumentus sugrupavo ir paruošė saugojimo vienetų parengimui: A. Jasaičio rankraštyną sudaro 90 fiz. vnt. (renginių scenarijai, fotografijos, korespondencija), V. Purono – 118 fiz. vnt. (išsami gyvenimo ir kūrybinės veiklos istorija, daug fotografijų (tačiau šie dokumentai yra originalų kopijos). 2022 m. planuojami šių rankraštinų fondų formavimo darbai: planuojama parengti apie 45 saugojimo vienetus. Taip pat bus formuojamas L. Matiukaitės bibliotekai perduotų rankraščių fondas.

Ankstesniais metais sutvarkyti šie rankraščių fondai: kupiškėnų išeivių Nijolės Jankutės (F1, 84 saugojimo vnt.), Agnės Lukšytės (F2, 32 saugojimo vnt.), Kazimiero Šaulio (F3, 12 saugojimo vnt.), Broniaus Žalio, (F4, 139 saugojimo vnt.), Juozo Kaributo (F5, 12 saugojimo vnt.), Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio (F6, 100 saugojimo vnt.), liaudies muzikanto Aleksandro Kriūkės (F7, nėra apžvalgos), monsinjoro Klemensas Gutauskas (F8, nėra apžvalgos), „Senovinių kupiškėnų vestuvių“ (F9, 42 saugojimo vnt.), skulptoriaus Juozo Kėdainio (F10, 1244 saugojimo vnt.), kraštotyrininko Nikodemo Mickevičiaus (F11, 75 saugojimo vnt.). J. Kėdainio rankraščių fondas – tai didžiausias saugomas rankraščių rinkinys, kurį dar 2001 m., vykdydama skulptoriaus valią, bibliotekai perdavė jo sesuo Bronė Kėdainytė.

2021 m. vasarą buvo pradėta diegti nauja programa METIS (Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida), kurią sudaro 3 portalai: du vidiniai, skirti darbuotojams (LIBIS ir ibiblioteka) ir išorinis ibiblioteka – skirtas vartotojams (skaitytojams). Ši sistema dar nepilnai funkcionuoja, todėl rankraštiniai dokumentai į bendrąją dokumentų apskaitą (LIBIS) buvo įtraukimais ir įrašai kuriami tik iki programos atnaujinimo. 2021 m. bibliografė J. Pipynienė sukūrė 37 J. Kėdainio rankraščių fondo (F10) įrašus. Šiuos darbus apsunkino ir karantino laikotarpis, kai dirbant nuotoliniu būdu negalima buvo prisijungti prie LIBIS katalogavimo posistemio.

Rankraštyno dokumentai panaudojami rengiant parodas ir publikacijas, organizuojant renginius ir edukacijas, sudarant leidinius, atsakant įvairias užklausas.

• **Informacinių dokumentų fondas**

Informacinių leidinių fondo dydis: VB Kraštotyros ir edukacijos skyriuje – 673 fiz. vnt., MP – 655 fiz. vnt., KP – vidutiniškai po 263 fiz. vnt.

2021 m. Kraštotyros ir edukacijos skyriuje gauta tik keletas informacinių leidinių: „Totoriai Lietuvoje“, „Lietuvos raudonoji knyga“, „Katalikų žinynas. 2021“, „Rokiškėnai – knygų autoriai“, „Estija“, R. Pilkauskas „Miesto želdynų plėtotė. D. 1, D. 2“. Dar 25 informaciniai leidiniai gauti su J. Jagėlos asmenine biblioteka, tačiau jie išleisti ankstesniais metais.

• **Mainų/atsarginis fondas**

Mainų fonde yra 2283 fiz. vnt. leidinių, kurių vertė 117,19 Eur (2020 12 31): 2235 fiz. vnt. (98 %) – grožinė literatūra, 48 fiz. vnt. (2 %) – šakinė literatūra. 2021 m. Mainų fonde judėjimo nebuvo.

Atsarginiame fonde yra 65 fiz. vnt. šakinės literatūros už 1,55 Eur (2021 12 31). Per metus šiame fonde judėjimo nebuvo. Mainų ir atsarginis fondai yra nešildomose buvusių kareivinių patalpose.

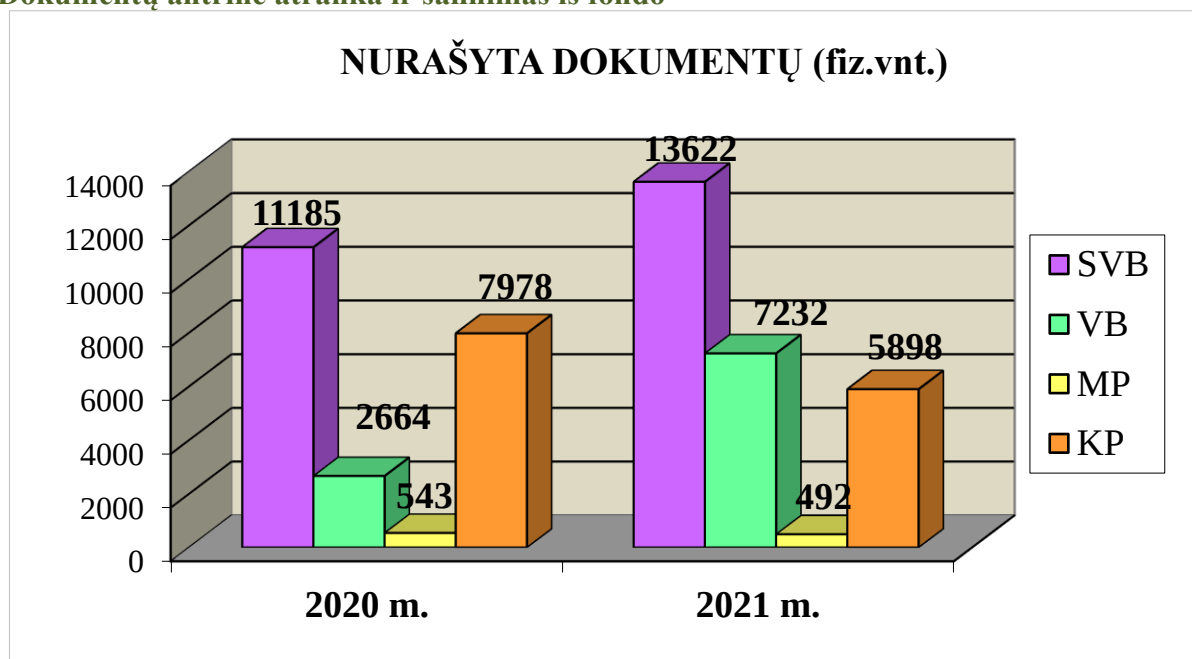
6. Tarpbibliotekinio abonemento panaudojimas

Dėl nuolat didėjančios elektroninių paslaugų ir dokumentų pasiūlos aktualumą praranda tarpbibliotekinis skolinimas. 2021 m. šia paslauga nepasinaudojo nei vienas bibliotekos lankytojas.

7. Bibliotekos fondo vidaus cirkuliacijos panaudojimas

Siekiant patenkinti visus skaitytojų poreikius reikalingus leidinius bibliotekų darbuotojai skolinasi tarpusavyje, t. y. vyksta vieningo fondo cirkuliacija. Per metus iš vienos rajono viešosios bibliotekos į kitą keliavo 1606 knygos, t. y. 141 knyga daugiau nei 2020 m. Iš VB skyrių padaliniais išduota 638 fiz. vnt. dokumentų: iš Lankytojų aptarnavimo skyriaus – 630 fiz. vnt., iš Kraštotyros ir edukacijos skyriaus – 8 fiz. vnt. Daugiausia knygų iš VB ir kitų padalinių skolinosi Skapiškio (246 fiz. vnt.) ir Šepetos (151 fiz. vnt.) padaliniai.

8. Dokumentų antrinė atranka ir šalinimas iš fondo

SVB nurašyti 2627 pavadinimai dokumentų (2020 – 727 pav. 2019 m. – 534 pav.):

- **VB** – 2072 pav. (2020 m. – 1364 pav., 2019 m. – 752 pav.),
- **Subačiaus MP** – 154 pav. (2020 m. – 145 pav., 2019 m. – 259 pav.),
- **kaimo padaliniuose** – 401 pav. (2020 m. – 469 pav., 2019 m. – 297 pav.).

Nurodomas daugiausiai pavadinimų nurašęs Palėvenėlės skaitytojų aptarnavimo punktas, nes 2022 m. numatyta jo fondą perkelti į naujas suremontuotas patalpas.

SVB nurašyti dokumentai pagal tipą:

- knygos – 9416 fiz. vnt. arba 69,0 % (2020 m. – 7483 fiz. vnt. arba 67,0 %),
- periodiniai leidiniai – 3822 fiz. vnt. arba 28,0 % (2020 m. – 3600 fiz. vnt. arba 32,0 %),
- kiti dokumentai – 384 fiz. vnt. arba 3,0 % (2020 m. – 102 fiz. vnt. arba 1,0 %).

Vidutiniškai kiekvienas kaimo padalinys nurašė po 204 fiz. vnt. dokumentų.

Daugiausiai inventorintų dokumentų nurašyta:

- VB Abonemente – 3532 fiz. vnt. 2294 pav. (2020 m. – 1162 fiz. vnt. 786 pav.),
- kaimo padaliniuose: Palėvenėlėje – 691 fiz. vnt. (401 pav.), Subačiuje – 275 fiz. vnt. (152 pav.).

Mažiausiai nurašė (fiz. vnt.) Laičiai – 114 fiz. vnt., mažiausiai pavadinimų – Rudiliai (58 pav.).

• **Dokumentų nurašymas pagal priežastis:**

Nurašymo priežastys	Nurašymas (fiz. vnt.)		Nurašymas 2020 m. (%)
	2020 m.	2021 m.	
- nusidėvėję ir vartotojų sugadinti dokumentai	7243	8836	64,9 %
- turinio požiūriu neaktualūs dokumentai	323	913	6,7 %
- periodiniai leidiniai pasibaigus saugojimo laikui	3598	3820	28,0%
- vartotojų prarasti dokumentai	21	12	0,1 %
- dėl kitų priežasčių prarasti dokumentai	-	41	0,3 %
Iš viso:	11185	13622	100 %

2021 m. nurašyta 21,8 % (2437 fiz. vnt.) dokumentų daugiau nei 2020 m.

9. Dokumentų fondo apsauga

Savivaldybės viešųjų bibliotekų fondai apskaitomi, tvarkomi ir saugomi vadovaujantis „Bibliotekų fondo apsaugos nuostatais“, patvirtintais Kultūros ministro 2010 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. IV-449, „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos dokumentų fondo apskaitos tvarkos aprašu“, patvirtintu VB direktoriaus 2011 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. IV-77 ir „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos spaudinių ir kitų dokumentų įkainojimo metodika“, patvirtinta 2014 m. gruodžio 29 d. Nr. IV-67. Knygos ir kiti dokumentai perkami vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu ir VB mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu direktoriaus įsakymu 2017 m. liepos 13 d. Nr. IV-78.

2021 m. baigti patikrinti Lankytojų aptarnavimo skyriaus Vaikų erdvės, Skaityklos, Saugyklos dokumentų fondai ir Kraštotyros ir edukacijos skyriaus dokumentų fondas.

Buvo planuota patikrinti Juodpėnų skaitytojų aptarnavimo punkto dokumentų fondą, bet šie darbai nukelti ateinantiems metams, vis atsiranda nesuplanuotų patikrinimų, todėl vieni darbai pakeičia kitus.

Keičiantis bibliotekos padalinio ar atskiro fondo materialiai atsakingam asmeniui per metus surašyti 4 bibliotekos dokumentų fondo perdavimo-priėmimo aktai (Saugyklos, Abonemento, Antašavos padalinio ir Palėvenėlės SAP).

10. Dokumentų skaitmeninimas

Kupiškio viešojoje bibliotekoje skaitmeninimo veiklas vykdo Kraštotyros ir edukacijos skyrius, kuriame sukauptas skaitmeninamo dokumentinio paveldo pagrindas: knygos, periodiniai leidiniai, rankraštiniai dokumentai, fotografijų archyvas. Skaitmeninamų dokumentų atrankos kriterijai: turinio aktualumas, išliekamoji istorinė bei etninė vertė, panaudojimo ir viešinimo būtinybė rengiant virtualias parodas bei projektus, vykdant žinomų kraštiečių veiklos sklaidą.

2021 m. Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos Kultūros paveldo tyrinėjimo ir skaitmeninimo centre nuskenuoti 26 Kupiškio VB dokumentai – skulptoriaus Juozo Kėdainio užrašų knygelių 1437 vaizdai. Pastarieji pradėti skelbti ir yra prieinami lankytojams interneto svetainėje: publikuota 1 užrašų knygelė, 81 vaizdas.

Pradėta skaitmeninti J. Kėdainio laiškus. „Skaitmenines kolekcijas“ papildė kalendoriaus principu publikuoti 46 laišškai, 134 vaizdai, kurie apima 1933–1938 m. ir 1940–1954 m. laikotarpius.

Dar vienas 2021 m. paskelbtas skaitmeninis dokumentas – kraštotyrininkės Marijos Tamošiūnienės kraštotyros darbas „Naujosios Kupiškio ligoninės fotokronika“ (116 vaizdų).

Papildyta jau ankstesniais metais publikuota liaudies muzikanto Aleksandro Kriūkės rankraščių kolekcija: suskaitmeninta autobiografija (1 dokumentas, 9 vaizdai), 4 kalėdiniai atvirukai.

KES darbuotojai iš viso 2021 m. suskaitmenino ir publikavo 53 dokumentus, 344 vaizdus.

Skaitmeninės kolekcijos. Kupiškio VB interneto svetainės skyriaus „Kraštotyra“ poskyryje „Skaitmeninės kolekcijos“ (<https://www.kupiskiovb.lt/skaitmenines-kolekcijos/>) galima peržiūrėti ankstesniais metais paskelbtus dokumentus: „Senovinės kupiškėnų vestuvės“, „Iš kraštotyrininkės Marijos Tamošiūnienės kolekcijos: Ipolitas Frankevičius“ (161 vaizdas), laikraščio „Stalino keliu“ 1946–1948 m., 1952–1954 m., 1956 m. ir 1960 m. 643 numerius (2516 vaizdų).

IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI IR METODINĖ VEIKLA

1. Tyrimai

2021 m. dalyvauta Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Informacijos ir komunikacijos mokslų departamento inicijuotame tyrime: „Lietuvos bibliotekininkų etikos kodekso žinomumas, panaudojimas ir jo tobulinimo poreikis“, kurio tikslas – sudaryti prielaidas bibliotekų specialistams atsakingai įgyvendinti profesinės etikos nuostatas bibliotekų veikloje. Bandyta išsiaiškinti, ar prieš 22 metus priimtas Lietuvos bibliotekininkų profesinės etikos kodeksas šiandien aktualus, ar juo vadovaujamasi. Tyrimo rezultatai pristatyti žurnalo „Tarp knygų“ (2021 m.) 12 numeryje.

Balandžio mėnesį dalyvauta Lietuvos bibliotekininkų draugijos parengtame (IFLA paskatinus) tyrime „Lietuvos viešosios bibliotekos – žmogaus teisių įgyvendinimui“.

2. Metodinė veikla

2021 m. vykdytos metodinės veiklos kryptys: analitinė, konsultacinė, kompetencijų tobulinimo ir inovacinė. Stebėti ir analizuoti bibliotekų veiklos pokyčiai, teikti pasiūlymai bibliotekų veiklos organizavimo tobulinimui, rūpintis bibliotekų specialistų kompetencijų ugdymu, teikta praktinė metodinė pagalba, dalintasi kitų bibliotekų gerąja patirtimi.

2.1. Bibliotekų veiklos planavimas ir atskaitomybė

KES vedėja ir metodininkė parengė 2021 m. SVB, VB ir padalinių bei skaitytojų aptarnavimo punktų statistines ataskaitas (forma Biblioteka_metinė) ir duomenis pildė LIBIS Statistikos modulyje. J. Vosylienė sudarė Kupiškio rajono savivaldybių viešųjų bibliotekų 2022 metų veiklos planą, parašė Kupiškio rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų 2020 metų veiklos tekstinę ataskaitą (apimtis 62 p.). L. Matiukaitė paruošė Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos vadovo (įstaigos) 2020 metų veiklos ataskaitą.

2.2. Bibliotekos veiklą reglamentuojančių ir kitų dokumentų rengimas

Metodininkė J. Vosylienė parengė dokumentus dėl Naivių skaitytojų aptarnavimo punkto bibliotekininkės Mildos Levickienės apdovanojimo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos nominacijų konkurse „Ad astra“ ir dėl Lankytojų aptarnavimo skyriaus bibliotekininkės Laimutės Kliopkinienės apdovanojimo Kupiškio rajono savivaldybės nominacijai „Už nuopelnus Kupiškio krašto kultūrai“ gauti. Metodininkė rengė darbo tvarkas ir lankytojų aptarnavimo tvarkas karantino ir ekstremalios situacijos metu. Skyrių vedėjai parengė skyrių darbuotojų 2021 metų veiklos vertinimo lenteles.

J. Vosylienė dalyvavo Savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos inicijuoto viešųjų bibliotekų ir jų padalinių (filialų) konkurso „Metų nominacijos“ vertinimo komisijoje.

2.3. Praktinė pagalba

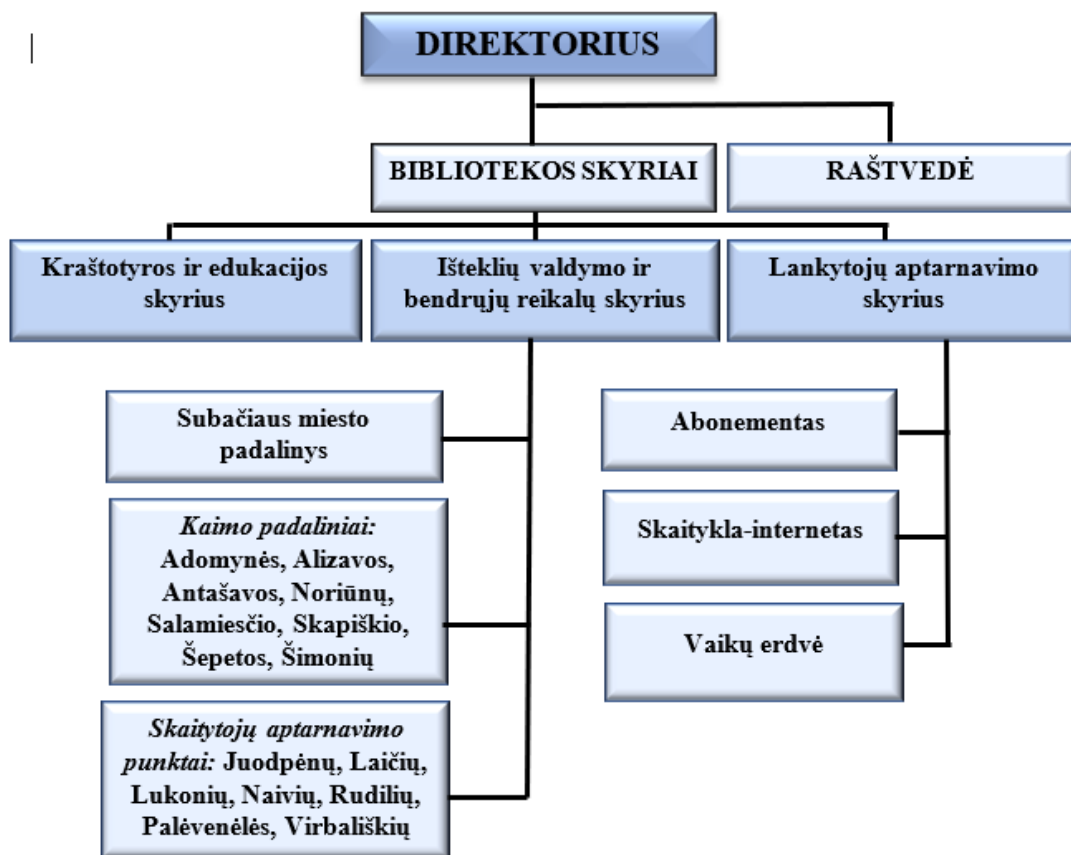
• **Išvykos į padalinius.** Dėl susiklosčiusios situacijos (karantino, kontaktų ribojimo) rečiau išvykstama į padalinius. Organizuotos 5 metodinės išvykos, iš jų 4 skirtos darbo patikrinimui, kuriose dalyvavo VB direktorius A. Venckus, IVBRS vedėja J. Motiejūnienė, KES vedėja L. Matiukaitė, metodininkė J. Vosylienė.

Bibliografė J. Pipynienė ir L. Matiukaitė dalyvavo Virbališkių SAP vykusiame renginyje – knygos „Virbališkiai laiko tėkmėje“ pristatyme.

• **Konsultacijos** įvairiais darbo klausimais darbuotojams teiktos pasitarimų, asmeninių pokalbių metu, elektroniniais laiškais, telefonu, virtualių pasitarimų metu.

X. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS

1. Bibliotekos organizacinė struktūra (2021-12-31)

2. Bendroji darbuotojų charakteristika

• **Etatų skaičius.** SVB – 44,75. Iš jų: 33,5 – profesionalūs bibliotekininkai, 4 – kvalifikuoti specialistai ir 7,25 – techninis personalas:

- VB – 26,75 etatai: bibliotekininkai – 18,25, kvalifikuoti specialistai – 4, techniniai darbuotojai – 4,5;

- Subačiaus MP – 1,65 etato: 1,5 – profesionalūs bibliotekininkai, 0,15 – valytojos;

- KP – 16,35 etato: 13,75 – bibliotekininkai, 2,6 – valytojos. Po 0,5 bibliotekininko etato yra Laičių ir Palėvenėlės SAP, 0,75 etato – Lukonių SAP. Padalinių (išskyrus Šimonių) ir SAP bibliotekininkės dirba papildomą darbą (valytojomis) po 0,15 etato.

Kupiškio rajono viešojoje bibliotekoje ir padaliniuose dirbo 41 darbuotojai (2021-12-31), iš jų 34 profesionalūs bibliotekininkai.

	Etatų skaičius	Darbuotojai		Profesionalių bibliotekininkų išsimokslinimas					
				aukštasis		aukštesnysis		kitas	
		Iš viso	Iš jų profesionalūs bibliotekininkai	skaičius	%	skaičius	%	skaičius	%
VB	26,75	24	18	12	66,7	6	33,3	-	-
MP	1,65	2	2	1	50,0	-	-	1	50,0
KP	16,35	15	14	4	28,6	8	57,1	2	14,3
SVB	44,75	41	34	17	50,0	14	41,2	3	8,8

Aukštąjį išsimokslinimą turi 17 arba 50,0 % profesionalių bibliotekininkų, iš jų bibliotekininkystės ir komunikacijos mokslų – 8. Šiuo metu nėra aukštosiose mokyklose besimokančių darbuotojų.

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi ir Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 14 d. sprendimu Nr. TS-120 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pareigybių skaičiaus patvirtinimo“, patvirtintas naujas bibliotekos darbuotojų pareigybių sąrašas (bibliotekos direktoriaus 2021-10-06 įsakymas Nr. IV-130): vyresniojo bibliografo pareigybė pavadinta bibliografu, vyresniojo bibliotekininko – bibliotekininku.

- **Efektyvumo rodikliai.** 2021 m. vienam profesionaliam bibliotekininkui teko vidutiniškai 128 vartotojai, vidutiniškai 1355 lankytojai.

- **Darbuotojų kaita.** Nuo 2021 m. balandžio 1 d. buvo panaikinta Bibliotekos buhalterija, atleista iš darbo vyr. buhalterė Daiva Zakarauskienė, o buhalterė Elzbieta Navickienė perkelta dirbti į Subačiaus miesto padalinį bibliotekininkė (0,5 etato). Bibliotekos buhalteriją tvarko Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Įstaigų buhalterinės apskaitos tarnyba.

Nuo birželio 1 d. iš darbo išėjo Kraštotyros ir edukacijos skyriaus bibliotekininkė Rūta Vilkenė, į jos vietą perkelta dirbti Šepetos padalinio bibliotekininkė Neringa Paukštienė. Nuo gruodžio 1 d. vaiko priežiūros atostogų išėjo Palėvenėlės skaitytojų aptarnavimo punkto bibliotekininkė Sandra Škinderytė, o gruodžio 3 d. iš darbo išėjo Antašavos padalinio bibliotekininkė Rūta Radavičienė. Gruodžio 31 d. su kolektyvu atsisveikino Lankytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Janina Širvinskienė, išdirbusi viešojoje bibliotekoje 42 metus. Nuo lapkričio 11 d. kūriku, pagal terminuotą darbo sutartį iki šildymo sezono pabaigos, 0,5 etato priimtas Rimantas Karazija darbui Lukonių skaitytojų aptarnavimo punkto pastato katilinėje.

- **Darbo taryba.** Nuo 2017 m. gruodžio 20 d. bibliotekos darbo tarybai atstovauja: Lina Matiukaitė – pirmininkė, J. Vosylienė – pirmininko pavaduotoja, R. Vilkenė – sekretorė. 2021 m. jokių skundų darbo taryba negavo.

3. Darbuotojų profesionalumo ugdymas

Per metus kvalifikaciją pakėlė ir seminarų bei kitų mokymų baigimo pažymėjimus gavo 36 bibliotekos darbuotojai (87,8 %): 34 bibliotekininkai (iš jų: VB – 18, padalinių – 16) ir 2 kvalifikuoti specialistai.

- **Darbuotojų pasitarimai,** kuriuose dalyvauja visi VB ir padalinių darbuotojai daug metų vykdavo paskutinę mėnesio darbo dieną (švaros dieną) Kupiškio viešojoje bibliotekoje. Covid-19 viruso pandemija jau antri metai įneša nemažai pokyčių – dalis pasitarimų vyko nuotoliniu būdu per „Google Meet“ programą. Per metus organizuoti 6 pasitarimai, 4 iš jų – nuotoliniu būdu. Pasitarimuose aptartos įvairios bibliotekų veiklos, darbo organizavimo aktualijos, nuolat besikeičianti lankytojų aptarnavimo tvarka ekstremalios situacijos ir karantino sąlygomis, apžvelgti 2020 metų veiklos rezultatai. Didelis dėmesys buvo skiriamas socialinių tinklų panaudojimui padalinių veikloje, naujų darbo formų paieškai, dalyvavimui skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“, projekto „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo mokymams, edukacinėms veikloms, su LIBIS atnaujinimu susijusioms problemoms aptarti.

Baigiantis Nacionalinei bibliotekų savaitei, balandžio 30 d. nuotolinio pasitarimo metu vyko metodininkės J. Vosylienės sumanyti Vytauto Mačernio metams ir septintą kartą vykstančiai akcijai „Lietuva skaito“ skirti virtualūs skaitymai „Kūryba negali nežavėti“. VB ir padalinių darbuotojai (iš viso 25 žmonės) pirmoje dalyje skaitė vaikiškus eilėraščius (šių metų akcijos šūkis „Lietuva skaito vaikams“), o antroje – skambėjo V. Mačernio poezija. Geriausi skaitovai apdovanoti simbolinėmis dovanėlėmis.

Rugpjūčio 31 d., atlaisvėjus karantininiams suvaržymams, organizuota išvyka į Ukmergę. Apžiūrėta neseniai renovuota ir moderni Ukmergės rajono savivaldybės Vlado Šlaito viešoji biblioteka, bendrauta su kolegomis, pasidalinta darbo patirtimi. Apsilankyta kraštotyros muziejuje, kur nemažai vietos skirta žydų gyvenimui. Klaidžiomis ir savo istoriją turinčiomis miesto gatvelėmis

vedžiojo ir nuo piliakalnio atsiveriančiais vaizdais gėrėtis kvietė muziejininkas Vladas. Pažintis su žydų kultūra pratęsta skanaujant žydų virtuvės patiekalus restorane, o kelionė užbaigta apsilankymu Taujėnų dvare.

Gruodžio 10 d. organizuota edukacinė išvyka į Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešąją biblioteką. Dalyvauta edukacijoje „Bitės aruodai“, aplankyta Elenos Mezginaitės kertė.

● **Pranešimai.** Kupiškio VB ir padalinių darbuotojai posėdžiuose, konferencijose, seminaruose, pasitarimuose skaitė 30 pranešimų: direktorius A. Venckus – 6, J. Vosylienė – 9, L. Matiukaitė – 7, J. Motiejūnienė – 3, I. Žurauskienė ir R. Bugailiškienė – po 2, Z. Vadišovienė ir A. Kaušienė – po 1.

J. Vosylienė – „Virtualūs renginiai ir parodos“, „Socialinių tinklų naudojimo apskaitos rodikliai“, „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos 2020 metais“, „Bibliotekos darbuotojų skaitmeninio raštingumo tobulinimas“, „Socialiniai tinklai bibliotekos sėkmei“, „Skaitymo iššūkio „Vasara su knyga“ rezultatai“. Rajono viešųjų bibliotekų 2021 metų veiklas pristatė Kupiškio viešosios bibliotekos tarybos nuotoliniame posėdyje (2021-02-18).

L. Matiukaitė – „Žymūs kupiškėnai ir jų atminties ženklai“, „Padalinių 2020 metų kronikos“, „Kilnojamos fotografijų parodos“.

I. Žurauskienė – „Skaitmeninės erdvės bibliotekininkams eduteka.lt pristatymas“, „Virtualių viktorinų rengimo metodika“.

L. Matiukaitė parengė du pranešimus ir juos skaitė konferencijose: rugsėjo 9 d. Svėdasuose vykusioje mokslinėje-istorinėje konferencijoje „Pirmoji knyga“ – „Elvyros Glemžaitės-Dulaitienės knyga „Kupiškėnų senovė“, gruodžio 7 d. Panevėžio švietimo centro ir Panevėžio miesto savivaldybės Elenos Mezginaitės viešosios bibliotekos organizuotoje konferencijoje „Iškilius Panevėžio krašto moteris“. Rajono viešųjų bibliotekų 2020 metų veiklą pristatė Kupiškio viešosios bibliotekos tarybos nuotoliniame posėdyje.

J. Vosylienė ir Skapiškio padalinio bibliotekininkė R. Bugailiškienė parengė pranešimą „Ecology in the library“ („Ekologija bibliotekoje“), kuris balandžio 11 d. pristatytas Kroatijos Rijekos miesto bibliotekos virtualaus darbo stebėjimo vizito Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje metu.

Kitų darbuotojų pranešimai: direktoriaus A. Venckaus – „Viešųjų bibliotekų veiklos uždaviniai 2021 metais“, „Kupiškio viešosios bibliotekos, padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų pertvarkos planas 2021–2024 m.“, „Lankytojų aptarnavimo tvarka ir darbo tvarka nuo 2021 m. kovo 1 d.“, „Rekonstruojamos bibliotekos Vaikų erdvės projekto pristatymas“, „Konferencijos „Biblioteka visiems“, vykusios Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje, patirtys“, Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyriaus vedėjos J. Motiejūnienės – „Dokumentų fondų komplektavimas 2021 m.: lėšos ir galimybės“, „Kupiškio viešųjų bibliotekų dokumentų fondai 2020 metais“, „Periodinių leidinių užpajamavimas ir nurašymas, daromos klaidos“, Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyriaus bibliotekininkės Z. Vadišovienės – „Elektroninių paslaugų portalo biblioteka.lt paslaugos“, Lankytojų aptarnavimo skyriaus bibliotekininkės A. Kaušienės ir Skapiškio padalinio bibliotekininkės R. Bugailiškienės – „Edukacinių pasakojimo programų kūrimo mokymai Molėtuose“.

● **Mokymai. Seminarai. Nuotoliniai mokymai ir kiti renginiai.**

Eil. Nr.	MOKYMAI / SEMINARAI ir kt.	Data	Dalyvių skaičius
1	2	3	4
1.	Nuotoliniai skaitmeninio raštingumo mokymai „ <i>Bendrauk ir dalykis turiniu internete: efektyvaus laiko planavimas ir bendravimas</i> “ (lekt. N. Paukštienė)	2021-01-18–19	1
2.	PAVB nuotoliniai mokymai „ <i>Nemokamos debesų paslaugos ir jų taikymo galimybės bibliotekose</i> “ (lekt. J. Verbickienė)	2021-01-20–02-22	2
3.	Nuotolinis seminaras-diskusija „ <i>Atsakingos nacionalinės įstaigos ir suinteresuotų organizacijų veiklų pristatymas: naujos formos ir galimybės</i> “	2021-01-28	1

1	2	3	4
4.	Nuotolinis seminaras „ <i>Atnaujinta analizinių įrašų rengimo metodika, krūvio dalinimasis tarp Nacionalinės ir regionų bibliotekos</i> “ (iš LNB)	2021-01-29	3
5.	PAVB nuotoliniai mokymai „ <i>Projektų rengimas. Praktika</i> “ (lekt. L. Butkūnienė)	2021-02-09	4
6.	Saugesnio interneto savaitės virtualus renginys „ <i>Išmani biblioteka – erdvė kurti ir augti</i> “	2021-02-09	15
7.	PAVB nuotoliniai mokymai „ <i>Skaitymo skatinimas integruojant ir biblioterapijos metodus</i> “ (lekt. Š. Leikienė)	2021-02-15	6
8.	Nuotoliniai EBSCO mokymai „ <i>Aplinkos apsaugos ir ekologijos mokslų šaltiniai EBSCO duomenų bazėje</i> “	2021-02-17	1
9.	PAVB virtualus renginys „ <i>Dalijimosi kultūra: nauji Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos virtualūs produktai neformaliai ugdymui regiono bibliotekose</i> “	2021-02-19	8
10.	Virtualus pokalbis „ <i>Vaiko ir knygos draugystė – kaip ją užmegzti ir puoselėti?</i> “ (leidykla „Niekio rimto“)	2021-02-22	1
11.	PAVB nuotoliniai mokymai „ <i>Prenumeruojamų duomenų bazių panaudos statistika ir paieškos ypatumai</i> “	2021-02-23	2
12.	Nuotolinė paskaita „ <i>Kaip tapti lyderiu</i> “ (lekt. M. Pilvelytė, Vilniaus kolegija)	2021-02-23	1
13.	Nuotoliniai PAVB mokymai „ <i>Profesinės kvalifikacijos kėlimo galimybės pasinaudojant įvairių fondų dotacijomis</i> “ (lekt. V. Švedienė)	2021-02-25	2
14.	Nuotoliniai mokymai „ <i>EBSCO platformos panauda gilinant užsienio kalbos įgūdžius</i> “	2021-02-25	1
15.	Nuotolinė paskaita „ <i>Kurti darniai – smagu</i> “ (lekt. I. Kepalienė, Vilniaus kolegija)	2021-02-25	1
16.	Nuotolinė konferencija „ <i>#PrisijungusiLietuva. Ar prisijungėme?</i> “	2021-03-19	11
17.	Nuotoliniai skaitmeninio raštingumo mokymai „ <i>Dokumentų kūrimas internete ir dalijimasis su kitais</i> “ (lekt. R. Vilkieienė)	2021-03-22–24	2
18.	Nuotoliniai mokymai „ <i>EBSCO šaltiniai medicinos studijoms</i> “	2021-03-26	1
19.	Nuotoliniai skaitmeninio raštingumo mokymai „ <i>Skaitmeninių nuotraukų apdorojimas ir saugus dalijimasis</i> “ (lekt. R. Vilkieienė)	2021-03-29–30	22
20.	Nuotoliniai mokymai „ <i>EBSCO šaltiniai psichologijos studijoms</i> “	2021-04-13	1
21.	Nuotoliniai skaitmeninio raštingumo mokymai „ <i>E. sveikata</i> “ (lekt. R. Vilkieienė)	2021-04-19	4
22.	Nuotolinis leidėjų forumas „ <i>Knygos visiems: apie knygų prieinamumą</i> “ iš LNB	2021-05-06	2
23.	Nuotolinis seminaras „ <i>Daiktų teatras. Paprastos priemonės – nepaprastas veiksmas</i> “ (organizavo Kupiškio kultūros centras, lekt. S. Degutytė)	2021-05-11	3
24.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Programėlė „Canva</i> “ (lekt. R. Vilkieienė)	2021-05-11	5
25.	Nuotoliniai skaitmeninio raštingumo mokymai „ <i>Viešosios paslaugos internetu kiekvienam</i> “ (lekt. R. Vilkieienė)	2021-05-12–13	8
26.	„Vietos veiklos grupių tinklo“ organizuotas, projekto „LEADER - noriu būti matomas“ nuotolinis seminaras: „ <i>Informacinių technologijų pritaikymas VVG veikloje</i> “	2021-05-18	3
27.	Nuotoliniai PAVB mokymai „ <i>Skaitymas kitaip: „Sensorinių skaitymų“ organizavimo metodika ir įgyvendinimas bibliotekoje</i> “	2021-06-08	4
28.	Mokymai „ <i>Inžinerinio paketo įrangos praktinio panaudojimo galimybės</i> “ (vyko PAVB)	2021-06-09 2021-06-10	2
29.	Nuotolinis renginys „ <i>Skaidrūs rinkimai: pokyčiai ir prognozės</i> “ (organizavo LR vyriausioji rinkimų komisija)	2021-06-09	1
30.	Vežinai „ <i>Sensorikos terapiniai kambariai – kitoks požiūris relaksacijai</i> “	2021-06-10	1
31.	Seminaras „ <i>Kultūrinės periodikos sklaidos problemos</i> “ (lekt. L. Masienė)	2021-06-11	18
32.	Nuotoliniai LIBIS sistemos „ <i>Skaitytojų aptarnavimo administratoriaus</i> “ mokymai (LNB)	2021-06-15	2

1	2	3	4
33.	Nuotoliniai LIBIS sistemos „ <i>Portalo ibiblioteka.lt administratorių mokymai</i> “ (LNB)	2021-06-15	2
34.	Nuotoliniai LIBIS sistemos „ <i>Skaitytojų aptarnavimo darbuotojų</i> “ mokymai (LNB)	2021-06-17	5
35.	Nuotoliniai privalomieji skautų vadovų mokymai. (Turizmo įgūdžių mokymai: Seminaras „ <i>Vaikų turizmo renginių organizavimas</i> “. Higienos įgūdžių mokymai. Pirmos pagalbos mokymai.)	2021-06-19	1
36.	Nuotoliniai LIBIS sistemos mokymai: „ <i>El. paslaugų vykdymas/ administravimas</i> “. Paslaugos skirtos skaitytojams ir organizacijoms (LNB)	2021-06-21	2
37.	Nuotolinis PAVB projekto „ <i>Inovatyvūs Lietuvos bibliotekų skaitymo skatinimo sprendimai vaikų ir jaunimo socialinių santykių kūrimui ir aplinkai</i> “ pristatymas	2021-09-02	3
38.	Gerosios patirties sklaidos renginys. Paskaita „ <i>Kunigas Antanas Strazdas (Anton Drozdowski) Kupiškyje</i> “ (lekt. A. Vasiliauskienė) (vyko KKC)	2021-09-06	9
39.	PAVB projekto „Pasakojimo meno ir metodo modelio sukūrimas Lietuvos bibliotekoms“ kontaktiniai „ <i>Edukacinių pasakojimo programų kūrimo mokymai</i> “ (vyko Molėtų r.)	2021-09-20–24	3
40.	Nuotolinė Tarptautinė konferencija „ <i>Išblaškytas dokumentinis paveldas – identifikavimas, prieinamumas, tyrimai, sklaida</i> “ (VU)	2021-09-21–22	1
41.	Konferencija „ <i>Biblioteka visiems. Konferencija+</i> “ (vyko Kauno apskrities viešojoje bibliotekoje)	2021-09-21	2
42.	Nuotolinė konferencija „ <i>Biblioteka visiems. Konferencija+</i> “ iš Kauno apskrities viešosios bibliotekos	2021-09-21	9
43.	Nuotolinė konferencija „ <i>Heritas`21: įkrauk paveldą</i> “ iš Vilniaus apskrities A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos	2021-09-24	1
44.	Konferencija „ <i>M. Glemžaitė – etninės tapatybės ambasadorė</i> “ (vyko KEM)	2021-09-30	4
45.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Biblioterapijos taikymas bibliotekose</i> “ (organizatorius LNB)	2021-10-08	1
46.	Virtualus PAVB mokymų ciklas „ <i>Lietuvių ir užsienio šalių literatūros naujienų apžvalga informavimo ir konsultavimo paslaugų gerinimui socialinę atskirtį patiriančioms visuomenės grupėms</i> “	2021-10-5–12	10
47.	Nuotoliniai „ <i>Microsoft Teams</i> “ programos mokymai (organizavo PAVB) (lekt. R. Čepauskienė)	2021-10-20	1
48.	Nuotoliniai mokymai „ <i>Nuotolinio mokymo(si) organizavimas „Moodle“ aplinkoje</i> “ (organizavo PAVB) (lekt. D. Pranskutė)	2021-10-22	1
49.	Nuotoliniai LNB „ <i>LIBIS administratorių mokymai</i> “	2021-10-26	4
50.	Nuotolinis Kultūrinės edukacijos forumas „ <i>Kultūra atrakina</i> “ iš PAVB	2021-10-28	5
51.	PAVB kontaktiniai mokymai „ <i>Skaitymas kitaip: „Sensorinių skaitymų“ organizavimas ir praktinis įgyvendinimas bibliotekoje</i> “	2021-11-04	2
52.	Nuotolinis seminaras „ <i>Biblioteka visiems. Ką pasiūlyti kitaip skaitančiam vartotojui?</i> “ (transliacija iš Pasvalio M. Katiliškio viešosios bibliotekos)	2021-11-04	9
53.	Nuotoliniai LIBIS sistemos mokymai „ <i>Komplektavimas. Dokumentų gavimas, apskaita, perdavimas, nurašymas</i> “	2021-11-07	1
54.	Kultūrinės edukacijos sistemos nuotolinis seminaras „ <i>Kaip kūrybiškai praveisti edukaciją įvairaus amžiaus moksleiviams</i> “ per „Facebook“ paskyrą	2021-11-09	2
55.	Nuotoliniai PAVB mokymai „ <i>Katalogavimas. LIBIS išteklių bibliografinių įrašų sudarymas. Periodikos registravimas. „Komplektavimas“</i> “	2021-11-08	6
56.	Nuotoliniai PAVB mokymai „ <i>Bibliografinių įrašų kūrimas. Katalogavimas. „Analizinių įrašų kūrimas“</i> “	2021-11-09	6
57.	Nuotolinis LAB seminaras „ <i>Lengvi tekstai keičia kasdienybę. Nauji sprendimai bibliotekoms ir globos įstaigoms</i> “	2021-11-11	3

1	2	3	4
58.	Nuotoliniai mokymai „ Viešojo sektoriaus duomenų apsaugos pareigūnų mokymai “ (organizavo Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir Kazimiero Simonavičiaus universitetas)	2021-11-11	1
59.	Nuotoliniai II lygio draugininkų kursai (Lietuvos skautija)	2021-11-13	1
60.	Nuotolinis seminaras „ Kultūros paveldas virtualioje erdvėje: teorija ir praktika “ (organizavo PAVB)	2021-11-16	3
61.	Nuotoliniai LNB „ Klausk bibliotekininko “ mokymai. Skaitytojų aptarnavimo programa	2021-11-17	2
62.	Nuotoliniai LNB mokymai „ TBA paslaugų aptarnavimas “	2021-11-19	2
63.	Nuotoliniai mokymai „ Virtualios realybės turinio pristatymas ir panaudojimo turinio pristatymas “	2021-11-19	1
64.	Nuotoliniai PAVB mokymai „ Skaitytojų aptarnavimo procesai ir aptarnavimas “ ir „ Naujų sukurtų paslaugų administravimas: vartotojų registracija, paslaugų užsakymai “	2021-11-23	4
65.	Telekonferencija iš LNB „ Panorama 20/21: kūrybingumo tramplynas “	2021-11-23	1
66.	Nuotolinė respublikinė mokslinė-praktinė konferencija „ Quo vadis, kraštotyra? “. Transliacija iš Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešosios bibliotekos	2021-11-25	1
67.	Nuotolinė konferencija „ Lietuvos kaita per kultūrą: kokią šalį norime matyti? “ (organizavo asociacija „Langas į ateitį“)	2021-11-26	3
68.	Nuotolinė PAVB mokslinė konferencija „ Panevėžio krašto visuomenės organizacijos XIX a. pab.–XX a. per. Ir jų poveikis pilietinės visuomenės formavimosi procesui Lietuvoje “	2021-11-30	2
69.	Nuotolinis seminaras „ Dezinformacija ir migrantų krizė 2021 metais: kaip atpažinti melagingą bei klaidinančią informaciją? “ (rengėjas „Transparency International“ Lietuvos skyrius ir Lietuvos žurnalistikos centras)	2021-12-01	4
70.	Nuotolinis PAVB seminaras „ Zaragozos viešosios bibliotekos (Ispanija) ir Glazgo pasakojimo centro (Škotija) gerųjų praktikų pavyzdžiai ir patirties pasidalijimas “	2021-12-14	8
71.	Virtualus susitikimas „ Kaip atsirado knygos paaugliams “. Pamoka apie paaugliams skirtą literatūrą „ Knygos paaugliams: kas, kaip, kam ir kodėl “ (leidykla „Nieko rimto“)	2021-12-17	1
72.	Telekonferencija bibliotekininkams, dirbantiems su edukacija „ Panorama 20/21 kūrybingumo tramplinas “ (iš LNB)	2021-11-24	1

• Darbuotojų išvykos

Eil. Nr.	IŠVYKOS	Data	Dalyvių skaičius
1.	Metodinė išvyka į Ukmergės rajono savivaldybės Vlodo Šlaito viešąją biblioteką	2021-08-31	28
2.	Edukacinė išvyka į Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešąją biblioteką. Dalyvauta edukacijoje „Bitės aruodai“, aplankyta Elenos Mezginaitės kertė.	2021-12-10	17

• Darbuotojų apdovanojimai

Liepos 6 d. – Lietuvos valstybės dieną Kupiškio kultūros centre vykusių apdovanojimų įteikimo ceremonijos „Už nuopelnus Kupiškio kraštui“ metu, Kupiškio viešosios bibliotekos Lankytojų aptarnavimo skyriaus Vaikų erdvės vyresn. bibliotekininkei **Laimutei Kliopkinienei** įteikta **nominacija „Už nuopelnus Kupiškio krašto kultūrai“**, už profesionalų ir kūrybišką vaikų skaitymo skatinimą, sėkmingas pastangas kuriant visiems draugišką biblioteką, tradicinių ir modernių darbo formų taikymą šiandienos realybėje.

XI. PATALPŲ IR INFRASTRUKTŪROS BŪKLĖ

1. Patalpų būklė

● **Remontai.** Bibliotekų patalpų remontu ir kitais ūkiniais klausimais rūpinasi Kupiškio VB administracija bei Išteklių valdymo ir bendrųjų reikalų skyrius.

Kupiškio viešajai bibliotekai nuosavybės teise priklauso šiuo metu rekonstruojamas pastatas (unikalus Nr. 5790-1000-5011, plotas 1206 kv. m, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus a. 3A, Kupiškis) ir 250 kv. m patalpos buvusių kareivinių pastate, Gedimino g. 53B, Kupiškyje.

Viešoji biblioteka nuo 2017 m. birželio mėn. įsikūrusi laikinose patalpose Krantinės g. 24 (bibliotekos reikmėms naudojamas 685 kv. m plotas). Uždarius Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos Kupos pradinio ugdymo skyrių, Kupiškio rajono savivaldybė visus mokyklos pastatus turto patikėjimo teise perdavė Kupiškio rajono savivaldybės viešajai bibliotekai (2019 m. lapkričio 28 d. savivaldybės tarybos sprendimas Nr. TS-282, 2019 m. gruodžio 3 d. Priėmimo-perdavimo aktas Nr. E6-40, Nekilnojamo turto registre įregistruotas 2019 m. gruodžio 18 d., registro Nr. 35/30725).

Tęsėsi viešosios bibliotekos pastato rekonstrukcija. Projektas „Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos pastato Kupiškyje, Lauryno Stuokos-Gucevičiaus aikštėje rekonstrukcija“ (vertė 2,2 mln. Eur) finansuojamas Valstybės investicijų programos ir Kupiškio rajono savivaldybės lėšomis. Užsakovas – Kupiškio rajono savivaldybė, darbus vykdė UAB „Infes“, nuo 2020 m. lapkričio mėn. darbus tęsia UAB „Dailista“. 2021 m. statybos darbai baigti, liko baldų bei įrangos viešieji pirkimai. Į rekonstruotas bibliotekos patalpas planuojama persikelti 2022 m.

● **Ilgalaikio turto remontui** išleista 5291,65 Eur: viešosios bibliotekos laikinų patalpų stogo, Salamiesčio padalinio ir Laičių aptarnavimo punkto patalpų remontui.

● **Remontuotinių bibliotekų skaičius** – 2. Planuoti Palėvenėlės skaitytojų aptarnavimo punkto ir Salamiesčio padalinio perkėlimai į suremontuotas ir pritaikytas bibliotekų veiklai kaimo bendruomenių patalpas nukelti į 2022 m.

● **Patalpų šildymas.** Vis dar aktuali padalinių ir skaitytojų aptarnavimo punktų patalpų šildymo problema. Nors visose bibliotekose yra centrinis arba elektrinis šildymas (šildoma iš bendrų katilinių įvairių rūšių kuru arba elektra), bet susiduriama su išaugusiomis šildymo kainomis. Juodpėnų, Naivių, Laičių, Salamiesčio, Virbališkių bibliotekose paspaudus šaltukui tikrai šalta.

● **Patalpų plotas (kvadratiniai metrai):**

- Bendras patalpų plotas: SVB – 2033, VB – 685, MP – 165, KP – 1183 (vidutiniškai – 79);
- Plotas, reikalingas bibliotekų funkcijoms atlikti: SVB – 1959, VB – 685, MP – 123, KP – 1151.

Bendras rajono viešųjų bibliotekų patalpų plotas (2033 m²) rodomas be šiuo metu rekonstruojamo bibliotekos pastato ploto (1206 m²).

● **Lentynų apskaita:**

Viso fondo lentynų metrai:

2021 m.: SVB – 4264, VB – 1233, MP – 280, KP – 2751 (vidutiniškai – 183).

(2020 m.: SVB – 4318, VB – 1281, MP – 281, KP – 2756 (vidutiniškai – 184).

(2019 m.: SVB – 4395, VB – 1302, MP – 285, KP – 2808 (vidutiniškai – 187).

2. Informacinės technologijos ir kitos priemonės

● **Ilgalaikis turtas:** materialaus ir nematerialaus ilgalaikio turto 2021 m. nebuvo įsigyta.

● Įsigyta **įvairių prekių** už savivaldybės biudžeto lėšas: Wi-Fi IP kamera Powermax PMX (1 vnt. už 47,99 Eur), išorinis diskinis kaupiklis A-Data ITB (1 vnt. už 59,99 Eur), ausinukas Galaxy Buds 2 (1 vnt. už 99,00 Eur), transporto vietos buvimo nustatymo įranga (1 vnt. už 169,40 Eur), stalai (2 vnt. už 800,00 Eur), garso kolonėlė (1 vnt. už 99,90 Eur), bekontaktis termometras (1 vnt. už 114,19 Eur), namų stebėjimo Wi-Fi kamera (1 vnt. už 75,54 Eur), namų stebėjimo Wi-Fi kamera (1 vnt. už 56,34

Eur), edukacinis konstruktorius Korbo Edu CAR 400 (1 vnt. už 61,09 Eur), edukacinis konstruktorius Korbo Edu Technik 420 (1 vnt. už 99,00 Eur), vienuolio kostiumai edukacijai (2 vnt. už 56,76 Eur) ir kt.

Už Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuoto projekto lėšas nupirkta: Xbox žaidimų konsolė (1 vnt. už 398 Eur.), žaidimų konsolės CD (4 vnt. už 81,49 Eur), fotoaparatas „Canon PowerShot SX540HS“ (1 vnt. už 269,41 Eur), televizorius (1 vnt. už 470,11 Eur), medinis stalas (1 vnt. už 60,50 Eur), stalo ir suolų komplektai (2 vnt. už 205,50 Eur) ir pastatomi foto rėmeliai (2 vnt. už 371,20 Eur).

• **Telefonai.** Fiksuoto ryšio telefonus 2021 m. turėjo Kupiškio VB ir 8 padaliniai (53 %). Telefonus daugeliu atvejų sėkmingai pakeičia internetas ir socialiniai tinklai – taip patogiau ir pigiau.

XII. FINANSAVIMAS

SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠOS (Eur)					<i>Lentelė Nr. 1.</i>
Išlaidų rūšys	Išlaidų kodas	Finansavimas 2020 m.	Finansavimas 2021 m.	Kasinės išlaidos 2021 m.	
Darbo užmokestis	2.1.1.1.1.1	443446,79	475977,28	475977,28	
Įnašai socialiniam draudimui	2.1.2.1.1.1	7855,00	7400,00	7400,00	
Medikamentai	2.1.1.1.02	219,00	199,35	199,35	
Apranga ir avalynė	2.1.1.1.07	34,99	87,45	87,45	
Ryšiai (telefonas ir internetas)	2.1.1.1.05	7079,44	6411,45	6411,45	
Transporto išlaikymas	2.1.1.1.06	2184,03	2442,11	2442,11	
Komandiruočių	2.1.1.1.11	288,87	446,40	446,40	
Ilgalaikio turto kapitalinis remontas	2.1.1.1.15	4464,42	5291,65	5291,65	
Kvalifikacijos kėlimas	2.1.1.1.16	203,00	136,00	136,00	
Komunalinės paslaugos	2.1.1.1.20	27996,00	28195,00	28195,00	
IT prekių įsigijimas ir paslaugos	2.1.1.1.21	2904,51	5172,88	5172,88	
Reprezentacinės išlaidos	2.1.1.1.22	568,74	899,59	899,59	
Kitos išlaidos (iš jų 8306 Eur periodikos prenumeratai)	2.1.1.1.30	15100,00	18491,87	18491,87	
Darbdavio soc. parama pinigais	2.7.3.1.1.1	2598,00	11228,96	11228,96	
Ilgalaikis turtas	3.1.1.3.1.2	0,00	0,00	0,00	
Kitas ilgalaikis turtas	3.1.1.5.1.1	0,00	0,00	0,00	
Iš viso:		514942,79	562379,99	562379,99	
PAJAMŲ ĮMOKŲ LĖŠOS (už mokamas paslaugas)					<i>Lentelės Nr. 2</i>
	Išlaidų kodas	Finansavimas 2020 m.	Finansavimas 2021 m.	Kasinės išlaidos	
Iš viso:	2.2.1.1.1	895,35	810,80	810,80	
PARAMOS LĖŠOS (GPM 1,2 proc. ir kt.)					<i>Lentelė Nr. 3</i>
Likutis 2021-01-01	Gauta 2021 m.	Panaudojimas	Likutis 2021-12-31		
874,74	850,26	1037,06	687,94		

KITOS LĖŠOS					<i>Lentelė Nr. 4</i>
Programa (finansavimo šaltinis)	Išlaidų kodas	Finansavimas 2020 m.	Finansavimas 2021 m.	Kasinės išlaidos	
Kitos tikslinės lėšos (valstybės lėšos)		28633,00	29213,00	29213,00	
- Darbo užmokesčiui	2.1.1.1.1.1	0,00	8700,00	8700,00	
- Socialinio draudimo įmokos	2.1.2.1.1.1	0,00	125,00	125,00	

- Kitų prekių įsigijimo išlaidos	2.1.1.1.30	0,00	1311,00	1311,00
- Kultūros ministerija dokumentams įsigyti	3.1.1.5.1.1	28633,00	19077,00	19077,00
Kupiškio rajono savivaldybės įvairių (LKT) projektų rėmimo programa	2.2.1.1.1.30	1197,40	1650,00	1650,00
Kupiškio rajono savivaldybės Neformaliojo švietimo veiklų finansavimo programa	2.2.1.1.1.30	1010,72	1280,00	1280,00
Kupiškio rajono savivaldybės Vasaros užimtumo projektų programa	2.8.1.1.1.2	2702,00	1160,00	1160,00
Lietuvos kultūros taryba projektams	2.8.1.1.1.02	14600,00	5500,00	5500,00
Projektas „Integracijos link: vasaros bibliotekos iniciatyvos Kupiškio mieste“ (per Vietos veiklos grupę)		0,00	9713,05	7613,20
Iš viso:		48143,12	48516,05	46416,20

2021 m. gautos rajono savivaldybės biudžeto lėšos (562379,99 Eur), palyginti su 2020 m., padidėjo 47437,20 Eur arba 9,2 % (Lentelė Nr. 1). Darbo užmokesčiui išleista 32530,49 Eur daugiau, nes nuo 2021 m. sausio 1 d. pakilo minimali mėnesinė alga (642 Eur) ir bibliotekininkų atlyginimai – gauta tikslinė valstybės dotacija 8700 Eur (Lentelė Nr. 4). Visiems bibliotekininkams buvo mokama vienoda kintamoji užmokesčio dalis – po 5 % nuo vidutinio pareiginio darbo užmokesčio. Užteko lėšų komunalinių ir kitų paslaugų apmokėjimui.

Paramos lėšas sudaro į bibliotekos sąskaitą pervestas 1,2 proc. gyventojų pajamų mokesčio (350,26 Eur) ir AB „Dailista“ parama (500 Eur) projekto įgyvendinimui.

Kultūros ministerijos lėšos, skirtos naujiems dokumentams įsigyti, sumažėjo -9556 Eur, nes 2020 m. buvo skirta su Covid-19 pandemija susijusi tikslinė dotacija (12151 Eur), kurios 2021 m. jau nebegauta.

Lietuvos kultūros taryba skyrė tik 5500 Eur bibliotekos teiktų projektų įgyvendinimui – 9100 Eur mažiau, negu 2020 m.: 2020 m. buvo finansuoti 5 projektai, o 2021 m. – tik 2. Kaip ir kiekvienais metais teikti projektai įvairioms savivaldybės programoms, jų vykdymui gauta 2440 Eur. Per Kupiškio vietos veiklos grupę teiktas projektas „Integracijos link: vasaros bibliotekos iniciatyvos Kupiškio mieste“ gerokai papildė biudžetą – į bibliotekos sąskaitą pervesta 9713,05 Eur: 7809,46 Eur – tai Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, 689,07 Eur – valstybės lėšos, 1214,52 Eur – savivaldybės lėšos. Visas papildomas finansavimas gautas bibliotekininkų iniciatyvų dėka.

Lėšų labiausiai trūksta viešosios bibliotekos ir padalinių darbuotojų kompiuterizuotų darbo vietų atnaujinimui. Dėl lėšų stokos sudėtinga pasikviesti aktorius ir kitus meninių programų atlikėjus, nes Lietuvos kultūros taryba šių projektuose numatytų veiklų dažniausiai nefinansuoja.

XIII. IŠVADOS

- 2021 m. Kupiškio viešoji biblioteka veiklą vykdė dar laikinose patalpose – Krantinės g. 24. Dirbama nepritaikytose patalpose, trūksta modernių, šiuolaikiškų erdvių lankytojų saviraiškai, bendravimui, laisvalaikio praleidimui.
- Išliko stabilus viešųjų bibliotekų tinklas rajone.
- Dėl besitęsiančios COVID-19 pandemijos, karantino ir veiklų ribojimo tiek respublikos, tiek rajono mastu, daugelio planuotų rodiklių pasiekti nepavyko. Daugiau veiklų kėlėsi į virtualią erdvę, parengta daugiau virtualių parodų, viktorinų, susitikimų su knygų autoriais ir kt. iniciatyvų.
- Įgyvendinti Lietuvos kultūros tarybos dalinai finansuoti projektai „HO skulptūros, prabylančios autoriaus balsu“ ir „Kalbanti siena“, kurie papildė inovatyvių paslaugų pasiūlą, išplėtė Kupiškio miesto lankomų objektų sąrašą. Sėkmingai vykdytas Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansuojamas projektas „Integracijos link: vasaros bibliotekos iniciatyvos Kupiškio mieste“, kurio veiklos ir edukaciniai renginiai viešosiose miesto erdvėse praplėtė bibliotekos paslaugų įvairovę. Projekto veiklos bus tęsiamos 2022 m.
- Sėkmingai, net ir esant ekstremaliai situacijai, vykdytos Neformalaus vaikų švietimo programų veiklos viešojoje bibliotekoje ir Skapiškio padalinyje.

- Tęsėsi vartotojams skirtos viešos interneto prieigos infrastruktūros atnaujinimas (projektas „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu“). Vartotojams skirti kompiuteriai atnaujinami aštuoniuose Bibliotekos struktūriniuose padaliniuose.
- Toliau vyko projekto „Prisijungusi Lietuva“ gyventojų skaitmeninio raštingumo mokymai, per metus apmokyti 273 gyventojai. 96 % mokymų vyko nuotoliniu būdu.
- Siekiant užmegzti artimesnį ryšį su skaitytojais, aktyviau buvo naudojami socialiniai tinklai.
- LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemė įdiegta Šimonių padalinyje.
- Laičių skaitytojų aptarnavimo punktas perkeltas į kitą suremontuotą patalpą, o Salamiesčio padalinys ir Palėvenėlės SAP dar laukia infrastruktūros atnaujinimo darbų – suremontuotų kaimo bendruomenių patalpų į kurias turėtų persikelti.
- Trūksta lėšų kokybiškam skaitymo skatinimo veiklų organizavimui ir įgyvendinimui, kultūrinių renginių kokybei užtikrinti.
- Karantino metu didesnis dėmesys buvo skiriamas dokumentų fondų valymui, dokumentų nurašymui.
- Lėšos, skiriamos naujiems dokumentams įsigyti, yra nepakankamos, dažniausiai perkama po 1 egz., todėl prie populiariausių knygų susidaro skaitytojų eilės.
- Viešieji pirkimai ilgina knygų kelią iki skaitytojo.
- Atliekant LIBIS modernizavimo darbus susidurta su problemomis: skaitytojų registravimu ir aptarnavimu, strigo Bibliotekos el. katalogas, portalo ibiblioteka.lt naudojimas, ilgą laiką nebuvo skaitytojų aptarnavimo ataskaitų, visuminės ir bendrosios apskaitos, dokumentų perdavimo lydraščių.
- 2022 m. tikimės grįžti į renovuotą ir modernią biblioteką, susigrąžinti pandemijos įbaugintus bibliotekų skaitytojus ir renginių lankytojus.